49

15.6.4

Restored in 1943-44 from a Ms of MacKenzie Collection No 15.6.4 by Sri K. Seshacharlu Temporary Copyist

I

1 ఈప్రకారం దరియాప్తుచేసుకొని అక్కడ బయలుదేరి తిరుమల నాగవరం నుండి బయలుదేరి తాలూకాకు ...... బామ్నళి తాలూకా ప్రవేశించి అక్కడి హకీకత్తులు దరియాప్తుచేసుకొని అక్కడి నుంచి పర్లాకిమిడి వచ్చి తాలూకా వగైరాల హుజూరు దారీ చేస్తూవున్న కురవి రామయ్యకు ..... సర్కారు వద్దల అనేపలు వాయి కరణీవాండ్ల నిగుళ్ళత బలిష్టు అయినందున తెప్పించి తాలూకా ఖిలజాంయతు తుదిగం బయలుదేరి తెచ్చేవరకు పాలకొండ తాలూకా రావులవల్సలో వుండి ఔషధసేవ చేస్తూ సదరి తాలూకా లపూర్వోత్తరములు వ్రాయించడం అయినది. బామ్నళి అనేకత్తుయేమంటే, ఈబామ్నళికి పశ్చిమపార్శ్వమందు ప.... వ్వరమనే గ్రామం తాలూకు పంజుకూరుకు పూర్వం రాజధాని అయివుండెను. చంద్రవంశకుమారుడైన రామరాజు సదరి పాపట్నం నిర్మాణంచేయించి పట్నం చుట్టూ కోట ~~...~~ పెట్టించి ముద్దేరాజమహాళ్లు కట్టుకొని భద్ర...మాత్రువగైరాలతో నివసించి క్షాత్రవంతుడై రట్టుపురం తాలూకా ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండెను గనుక అతని వద్ద మున్నూరుమంది రుఘుట్లు పర్వతం వుస్నతం కలిగి వుందురు ముప్పై మున్నూరు యేనుగులు వుండునట్టు ఈప్రకారంగా వుండి యెదుల రోఘుట్లలకు గర్వాధిక్యతం చేత అనేక కలహములు సంభవించి రుఘుట్లకు రఘుట్లు, యేనుగులకు యేనుగులు యుద్ధాని యుద్ధం చేసి హతులైనారు. సదరి రామరాజు అధికారంచేసేటప్పుడు పురానకు ఉత్తరం బాటుగా అరణ్యములున్ను, తూర్పు దక్షిణపశ్చిమ భాగములు కొండలున్ను మెండుగాను దక్షిణభాగమందు వున్న భైరవుడు కొండమీద గుహ వున్నది. ఆగుహలో ద్వారానకు బారెడు లోపుగా తాత్రుమయైన మైలున్న మహిషాసురమర్దనిదేవి అమ్మవారి విగ్రహం చేయించి ప్రతిష్ఠచేసి తిరునాళ్లసమయముల జరిగించి యేంత తర్వాత వల్లడి ... ప్రావర్ధమానమై రామరాజును, ఇతనికి మారుడు బుద్ధరాజు, ఇతనికి మారుడు మాకరాజు, ఇతనికి మారుడు ...

జు. పర్యంతరము న్నవాటి గురురాజు అప్రభుత్వం చేసినారు. సదరి వెంకట్రాజు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు తనికి పుత్రులు లేకవకకు మాతేకమాత్రం కలిగివుండెను.

ఈ ప్రకారంగా కలిగి వెంకట్రాజు అధికారం చేసేటప్పుడు రెమనే పెల్లి నేటి వంటి కిరాతులు నకొంత మంది గుంపు గూడి ఈ పట్టుపురం తాలూకా ఫరి వాద్దులో ప్రవేసించి తాలూకా గ్రామాలు కొన్ని కొన్ని ఆక్రమించి వెంకట్రాజును ధిక్కరిస్తూవుందురు ఈ ప్రకారం కొన్నిదినములు జరిగిన పిమ్మట ఉత్తరదేశములనుండి వీరభద్రరాజునా చంద్రసేఖరననబునా అనేటి వంటి ఇద్దరు రాజకుమారులు వారి దేశములనుండి నిషత్తువాలు అయి తీర్థయాత్ర చేసుకుంటూనే తు యాత్రవెళ్లవలెనని మార్గవశాత్తు ఈ పట్టుపురం ప్రవేశించినందున వెంకట్రాజు వారి వెంకటేజన్స్యాయంచి కుటుంబ అన్వయగోత్రములు విచారించగా సూర్యవంశక్షత్రియులుగా తెలియవచ్చినందున వీరభద్రబాహదూరునాకు తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహంచేసి పుత్రకుడు అగుటవల్ల తన దేశమైన పట్టుపురం తాలూకా పట్టాభిషిక్తుని చేసి తనకు అవిధేయులైన రెమనే పెండ్లను మనిప్రజ్ఞా బలంచేత పారత్రోలి నిష్కంటకంగా రాజ్యము చేసుకొమ్మని చెప్పి వెంకట్రాజు స్వర్గస్థుడాయెను.

వీరభద్రబహద్దూరునా ఆలోచనకున్ను, బలశక్తులకున్ను ప్రసిద్ధుడై వుండెను కపర్లాకిమిడి గజపతివారి సహాయంచేత తన విరోధులైన రెమనే పెండ్లను పారత్రోచి రాజ్యం పట్టుకుబడిలో తెచ్చుకొని అధికారం చేస్తూవుండెను. ఇతని తమ్ముడైన సససజునాయుల్లబారియులను వధియించి తెక్కలి తాలూకాకు రాజు అయినాడు గనుక ఈతని సంతతి వీర జగద్దేవులు అనే అభిధానం కలవారై కొంతమట్టుకు అధికారం చేసినారు. పట్టుపురం తాలూకా అధికారి అయిన వీరభద్రబహదూరునా ఖసాసే మంజూషకూరు కోటలో వుండి అధికారం చేస్తూనాకానాక దినములందు తన శిబ్బందితో పట్టుపురముకు తూర్పుపార్శ్వము నందు మండల ప్రదేశము

లభూరమున తెనుగు మాటనువనమాలి అనిన్ని, వోడ్రభాషను బాగమాళి అనిన్ని పేరుక
లిగినటువంటి అటవికస్థైన్యయుక్తంగా వేటకువచ్చి అటవి విపందులు మొదలైనమృగముల
మీదను కుక్కలనువదలి వేటాడేసమయంలో కుక్కలను కుందేలు తరిమినందున ఆస్థలంపైతు
గడ్డని క్షేత్రవంతంగల స్థలమని నిర్ధారించి అరణ్యంఛేదించి గ్రామంకట్టించి కోటపెట్టిం
చి మధ్యరాజస్థానములు కట్టించుకొని మంత్రిసామంతపరివారసహితంగా పురప్రవేశం
చేసి పట్టుపురం ఖాళచేసినారు. ఆస్థలం పూర్వం అటవిగావున్నప్పుడు వోడ్రభాషను బాగ
మాళి అని అంటూవుండురుగనుక తదనంతరం పట్నం అయిన తర్వాతను ఆదేనామధేయము
లు ఈ బాగమాళి అనేమాట అభాను అయి బాగమాళి అనే నామధేయం వహించినది.

సదరి శ్రీవీరభద్రబాహుదమునా చేసే వ్యవహారానకు ముత్సద్దిపనాం చెంవ్వాడా
దకు వైదిహానుంచి లోనైనం పురుషోత్తమగజపతివారు దక్షిణదేశంమీద దాడివెళ్లేటప్పుడు
కూడ లాబద్ధకరణాలువారిని అయిదుఇండ్లవారిని నియమించినారు. ఉపేంద్రపట్నా
యకుడికి. మజుందారివేయాడా — నాగేశ్వరపాత్రుడు = దివానుగిరివేయాడా. మంత్రిపా
త్రునికి = దేశంలో అంచనాలువిచారించేవేయాడా. బుధచౌదరికి = సరదారుగిరివేయాడా. సదా
శివునకు = గంత్రాయతు ఇనాము జాని జీ. ఈ ప్రకారం వేయాడాలు నియమించి వేయడవేయా
డాలు చూపునపనులు జరిగి స్వజీవనార్థమై ఇచ్చిన గ్రామాదులు మొఖాసా గ్రామాదులు.

(౨) ౧ కస్తూరిపాడు ౨ రాళ్ల గోదెపల్లి ౩ మోకెపల్లి ౪ నరసాపురం ౫ గోవింద
పురం ౬ చినపుల్లపాడు ౭ బసవపల్లి ౮ కొత్తపేట ౯ లోటారం ౧౦ కావుగోదెపల్లి ౧౧ దా
శ్శీబారతం ౧౨ జంపల్లివరం ౧౩ చిట్టిపల్లి ౧౪ కాండకొత్తపేట ౧౫ నల్లయపల్లి — ఈ
ప్రకారం గ్రామాదులు మొఖాసా ఇప్పించి కసపాలో సదాశివుడు శివాయతతిమ్మనకుగు
రికి మెట్టపల్లాలు గ ౧౦౧ గరిశెలు భూమి ఇనాం ఇప్పించి సాలు ౧ కి ౧౨ బంగారాంకములు

చూప్పునకట్టు బడికరారు చేసి తాలూకా మజ్కూరు గ్రామాలు కరణీకం వారి పరం చేసినారు. ఈ తీరుగ కొన్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసి వీరభద్రబాదుబనా పుత్రకుడై గతించిన అది వరకు మొగలాయి వారు దేశం ఆక్రమించి నకటూ చౌకమొదలుకొని ఈ వత దేశములు తురకాణా లంపరాకులు ఖలుచేసి అధికారం చేస్తూ వుండిరి గనుక బామ్మొళ్ళ జమీదారి ఖిలపడ్డ తరువాత నవాబుల వర్గం తాలూకా ఖాలిసా చేసి కోలలా శాణాం వేసి పైనం ప్రకారం కరణాలకు మజుందారీకుల కరిణీకం హెూదాలు నినయించి మొఖాసా గ్రామాదులు కట్టుబడిన్న నామములు సనదు మాకూలాలు జరిగించినారు.

ఈ ప్రకారం హైదరాబాదు నుంచి శ్రీకాకుళం సర్కారుకు ఫౌంజుదారి వచ్చిన షేక్ మహమ్మదు ఖాను మహమ్మదు మొదలైన నవాబుల ప్రభుత్వం మొదలుకొని అమానీ ప్రభుత్వములు జరుగుతూ వుండియుండగా నవాబు బాబా ఢిల్లీ ఖాన్ మొదలు ప్రభుత్వములో పలాకి మిడి తాలూకా జమీందారు అయిన జగన్నాథ నారాయణ దేవ సదరు నవాబు వారికి లడాయిలో అకర్రకు వచ్చినందున దయవచ్చి బామ్మొళ్ళ బలమూరు నగరికటకం కరవపల్లి ఈ నాలుగు పరగణాలు మరియు యాంయల ఇజారాకు ఇచ్చినారు గనుక ఆ తను కొన్ని సంవత్సరములు అధికారం చేసి పియ్యా హరిశ్చంద్రపురం, సామయపల్లి, వగైరా గ్రామాదులు అగ్రహారం చేసి బ్రాహ్మణులకు ఇచ్చి పరగణా మజ్కూరుకు సాలుగాకి రూ ౧౦౦౦౦ రూపాయలు చూప్పున దాఖలు చేసుకుంటూ నివచ్చినారు. తదనంతరం మహారాజశ్రీ కుంఫిణీ వారు ఈ దేశములకు ప్రభుత్వానికి వచ్చినంతల్లో సదరు నారాయణ జగద్దేవు గారు పేష్కషు ఇవ్వక బేరాజు అయిన గనుక కుంపిణీ వారు వేలం వాం చేసి జప్తులు చేయగా నగరికటకం లో వుండే ఖిల్లాలు చూపులు వుడాయించి పర్లాకిమిడి పెత్తనం పుచ్చుకొని దేశ పలాయనం చేసి ఈ తాలూకు ఖాలిసా చేసి కరణాల పరంగా నేము స్తాజరికి ఇచ్చి సాలుగాకి రూ ౨౦౦౦౦ రూపాయలు చూప్పున జమాబందీ దాఖ

లు చేసుకుంటూ వచ్చినారు॥ — తదనంతరం ఆంగ్లోయిస్కూటు ద్వారవారు శ్రీకాకుళం జిల్లాన
కలెక్టరుగారి వచ్చి బొమ్మాళితాలూకా లోవుండే కులకరణీకం ఇజారాదారుల వెయిర్రామ
ఖానా సాహెబు మాదులు జప్తుచేసినారు. స్లి ౧౧౭౩ ఫసలీలో దరోబస్తు తాలూకాలోని మన్యం..
+.... తులు విధతేసి మహాలును గురించి శాశ్వత పుజమాబందీలు నిర్ణయించియుండుల
లో తాలూకు సాలు ౧ ఉత్తరాలకల్లు బిల్లి సమేతురు ౩౦ బారాము రూపాయలు చొప్పు
న జమాబందీ నిర్ణయించి యేలం వేసినారు గనుక విశాఖపట్నం కాపురస్తులైన గాండె జగ్గారా
యునింగారు కొనుక్కొని మూడు సంవత్సరములు వ్యవహారించేసి స్లి ౧౨౧౧ ఫసలీలో దుం-
డ్డూరు అప్పాజీపంతులువారికి అమ్మినారు గనుక ఆ ఫసలీలో మజుకూరు కాపురస్తులైనటువంటి కమ్మ
దుంబవారు ఆ వదారెడ్డికటుపై తూరి జరిగించి అప్పాజీపంతులు తరఫున వుండే వేబినేసు రామ
య్యనున్ను బుగ్గారాయుడు తరఫుజ మాంబాచారి వెళ్ళవప్పగింతచేస్తూ వున్న తరిగుప్పలతూ
శ్నశ్నావూరి ఆ- శ్న అయిదుగురు కరణాల నువాం తపరచి తాత్రుంపరశురామప్రతీచేసి
పదరితాంకమ్మపట్లెవారు తమతమ్మ గ్రామములలో చిచ్చుపెట్టి కొన్ని స్త్రీబాలవృద్ధులను టోచిద
చ్చినారు. దుంబ్బూరు అప్పాజీపంతులు గారు బొమ్మాళిపరగణా స్లి ౧౨౧౯ ఫసలి పరియంతం అ
ద్వారంచేసి ద్రవ్యంచెల్లించలేకపోతే కుంఫిణీవారు వేలంవేసి ఆది యమ్మనూరు తిరుపతయ్య
కాని స్లి ౧౨౨౦ ఫసలిలో గాయతున్న ౧౨౨౧ ఫసలివరకు తమకానకువూలుదు ఖారిచేసి సరాదు
లాలూకుపైకం చెల్లించలేకపరగణె మజుకూరు నాలుగు వయుండాలచేసి తానుతలారు వయు
ణ్ణా పుచ్చుకొని తతిమ్మా మూడు వయుండాలు అమ్మిచేసి కుంఫిణీరిజిష్టరు కానితాలంపై వారి
నారు గనుకయవరు వయుండాలవారు మాల్గ్యుజారీ తుచేసుకొని సర్కారు జమాబందీ కట్టుకుం
టూ వున్నారు. ఇందుకు వయుండాలతఫసీలువారియ— వయుండాల నెంబరు ౧॥ బొ
మ్మాళి వయుండా కురవిరామప్పపంతులు జమీందారు తాలూకు ౧౩ ఉత్తరాలు —

అగ్రహారాలు - ఇచ్చిన రాజులు - ~~ప్రతిగ్రహీతలు~~

౧॥ పిరువాడా॥ - పూర్వం శ్రీకాకుళం సర్కారుకు అధికారం చేస్తూవున్న మొందిఖా
ను నవాబువారు॥ ప్రతిగ్రహీతలు॥ వారణాశి సూర్యనారాయణశాస్త్రులు -- ౧౧౧౭౦॥
౨॥ నిందమూరు॥ - షదరు సర్కారు ప్రభుత్వం చేస్తూవున్న మహాలేసుఖాను న
వాబులువారు॥ ప్రతి॥ కొన్నెపల్లిదేవుళ్లభుక్తాయేకభాగం విం౦బల-౧౧౬౨॥ -
౩॥ గోంపంయపల్లి॥ - షదరుసర్కారుప్రభుత్వం చేస్తూవున్న ఉసబ్జావారితరఫున
బుసాబుశితేప్రంబిగవర్నరుగారైన ముబునరుజంగు॥ ప్రతి॥ వారణాశిదక్షిణామూర్తి సో
మయాజికిబ -- ౧౧౭౦॥ --.
౪॥ చిన్నబూమిర్తిడు॥ పలాసకి మిడిజమోదారు పైన జగన్నాధనారాయణదేవు గా
రు ప్రతి॥ పౌరాణి గోలాని పంతులు పింజరి ౧౧౭౯ - యేకభాగం॥ -
౫॥ లకుందిద్ధి - కన్నెపల్లిరామావధానులుక తిటో॥ ప్రతి॥ కన్నెపల్లిరామావధానులుగా
రు యేకభాగం తింజతి ౧౧౭౧॥ - ౬॥ బూప్యాయిపురం॥ జగన్నాధనారాయణదేవు
ప్రతి॥ కృష్ణమాపంతులు - - - - - ౧౧౭౬॥ - ౭॥ ఉలు వెంకటపురం॥ తిటో॥ ప్రతి॥ నారాయ
తినరసింహమ్మలు యేకభాగం॥ ౧౧౭౪॥ - ౮॥ చంద్రపురం॥ తిటో॥ కన్నెపల్లిదే
వుడు - ౨౨ పంతులు ౧౨౨॥ - ౯॥ సరియబూర్థపాదు॥ తిటో - వారణాశి జానకిరా
ముడు యేకభాగం॥ - ౧౦॥ ప్రంయయ॥ - తిటో - కన్నెపల్లిదేవుడు - ౩౩ పంతులు ౧౮॥ -.
౧౧॥ రామయపల్లి॥ - తిటో - ~~...~~ ప్రతి॥ తిటో పంతులు ౧౪॥ -.
౧౨॥ వెంకటాపురం॥ - తిటో ప్రతి॥ నారాయణ జయతీర్థాచార్యులుగారు మత్తులు ౧కి -
౧౩ - పోలపల్లి॥ - తిటో - మాదినసాహెబు యేకభాగం॥ - — — —
సర్జిరాయతిరాం మాలు —.

గ్రామాదులు - కరణాలు-

౧॥ కసుబా బూ మార్కెళి. ర మ్మపౌత్రుని కుర మన్నా- . . . . . .

౨. తలీ- ౩॥ బొయ్య పేట ...... కరణం రామనాథు॥ . . . . . .

౪ కాకరాపల్లి- ౫॥ బూ చిన్నపాడు--- కరణం ముప్పుదులకుని వరవరాలు - -

౬॥ చిన్నతుంగాం ౭॥ పెద్దతుంగాం ౮॥ గున్నాయిపాడు॥- కరణం రామ పౌత్రుని రఘునాథు॥-

౯ మనరా - - . . . . - - కరణం సదాశివులగారి సింహాద్రి- - - - -

౧౦ . . . . . . గొదలాం. . . . . కరణం గోమన్నా- . . . . . .

౧౧॥ ను. . . . . బూ మార్కెళి- - కరణం త ముపౌత్రుని చిన్నపౌత్రుడు॥ - - - -

4 ౧౨ - - - గోపాలపురం- - - - - పెద్ద జగ్గు పౌత్రుడు॥ - - - - - - -

౧౩ - - - - చౌకిపల్లి- - - - కరణం వెంకట నారాయణుడు॥ - - - -

౧౪- - - - తాళ్లపల్లి- - - - - కరణం వెంకట నారాయణా . . . . . .

-౧౫- - కణ్యుల కొత్తూరు- - - - కరణం రాజన్న- - - - - - - - -

- - ౧౬- - - చంద్ర తాండ్రా- - - - - కరణం కూర్మన్న- . . . .

- - ౧౭- - - - నగరిపేట - - - - కరణం వెంకట నరుసు- - - - - -

- - - - ౧౮- - - ఉదయపతీ- - - - - - కరణం కమయిలూచూదు- - - - - -

- - - ౧౯- - - పల్లెతాండ్రా- - - - - కరణం గోపాల కృష్ణయ్య- - - - - - -

- - ౨౦ - - - - చల్లవ్వపల్లి- - - - - - కరణం సింహాద్రి- - - - - - - -

-౨౧- - శేపురం-౨౨॥ గంజలులాం - - - కరణం నరసింగు- - - - - - -

౨౩- - - సిద్ధిబిహారా కొంత్రపురం - - - కరణం చంద్రశేఖరుడు- - - - - -

౨౪॥ ఉమిలాడా- - - - - - - - - - - కరణం వరసన్న- . . . . . .

౨౭- బారుభద్రా-౨౮- ఉ... పొలతలగ్రా-- (౨౯ మాణిక్యాలు) కరణాం బిన్నారప్పా - - - - -

౨౯-- అంబేరుపేట-౩౦-- బాద్దాం--- కరణాం హనుమానులు- - - -

౩౦-- సంగరాం-౩౧- యలమంచలి--- కరణాం గంగాధరుడు - - - -

- ---౩౨-- కుదురువాడ- - - - - - - - - కరణాం దామోదరపాత్రుడు - - -

- - - ౩౩- - - మోమువరం- - - - - - - - - కరణాం నరసన్న- - - - - -

- - - ౩౪- - - సులగాం - - - - - - కరణాం వెంకటనరసు- - - -

- - - ౩౫- - - హనుమంతపురం- - - - - - - - - కరణాం రామప్ప- - - - -

- - - ౩౬- - - రవిరామానుపురం- - - - - - కరణాం రఘునాథు - - - -

- - - ౩౭- - - గొంతులవలస - - - - - - - కరణాం రామదాసు - ——

- - - ౩౮- - - సంగివలస- - - - - - - - కరణాం దాసన్న - -

- - - ౩౯- - - - కొండూరు- - - - - - - - కరణాం సన్యాసిపాత్రుని వరహాలు — -

- - - ౪౦ - చిరూలంగి-౪౧-విశ్వనాథపురం-౪౨-లక్ష్మీపల్లి- కరణాం గంగాధరుడు- -

- - - ౪౩- - - వెలిమెల - - - - - - - - - - - - కరణాం రామచంద్రుడు- - -

- - - ౪౪ - - - లక్ష్మీపురం- - - - - - - కరణాం అచ్యుతప్పు

- - - ౪౫- - - రాజపురం - - - - - - - - కరణాం కమలలోచనుడు- - -

- - - ౪౬ - - - కల్లపాడు - - - - - - - - కరణాం సింహాద్రి - - - -

- - - ౪౭ - - - లక్కపల్లి - - - - - - కరణాం వాసిష్టరామకృష్ణుడు - - -

- - ౪౮-. నవడా-౪౯-రెంటులపాడు-- . కరణాం జగ్గన్న - - - - - - -

పిఠాపురం వారుండా పట్టాంతముకుని ఆనందుజమీందారీ తాలూకు జిరాయతి

గ్రామములు — గ్రామములు — కరణాలు — —

౧౪ తాలూకా — సదాశివరం మక్కపల్లిదు ౧౨ రాళ్లగోదిపల్లి కరణం కృష్ణ
౩ - మాకంవరపల్లి - కరణం పాత్రుని వరహాలు - ౪ - చోపులపాడు - గోవర్ధనంపా
త్రుడు ౫ అనంతవరం - కరణం హరిపాత్రుడు ౬ కాపుపారయపల్లి చోడవ
రం పన్న - ౭ - కస్తూరిపురం - కరణం గంగాధరుడు ౮ జమ్మచంద్ర కరణం భరతుడు
౫. ౯ - కొత్తపేట - కరణం పాత్రుని గోపన్న - ౧౦ నరసాపురం కరణం కృష్ణదాసు -
- ౧౧ - వీధివాడాం - కరణం అప్పన్న - ౧౨ .... కరణం జగ్గపాత్రుడు -
- ౧౩ - కొత్తూరు - కరణం మోటి పాత్రుని లింగన్న ౧౪ గన్నయవలస - కరణం చం
ద్రశేఖరుడు ౧౫ చిట్టుపల్లి కరణం రఘునాథుడు ౧౬ సోర్లిపల్లి కరణం రాజన్న -
యింతు వరుంగా వెల్లాల వెంకటా మహాస్తులు -

జిరాయతి గ్రామాదులు కరణాలు ౧ కృష్ణపురం ౨ చో
దరకొత్తూరు ౩ దంగాళ్ల ౪ తాయిపలిసె ౫ రామచంద్రపురం ౬ కొత్తూరు
తిలారు వరుంగా యిమ్మనూరు తిరుపతంరాజు మిరాదారు తాలూకు ౯ గ్రామా
లు ౧౦ దుప్పయిపాడు ౧౧ జగన్నాథపురం ౧౨ బల్లివలస ౧౩ రెమెత్తురాళ్ల
పాడు ౧౪ పిరంవాడు - జిరాయతి గ్రామాలు కరణాలు — —.
౧ తిలారు ౨ జడుపురం ౩ హాదెపాడు ౪ దరివాడ ౫ తల్లవరం ౬
౬. మట్టిపురం ౭ పాతెం ౮ మాసానిపేట ౯ పాలాకొండ తాలూకా అక్షికత్తు
యేమంటే - ఈ తాలూకా గ్రామాలు కరణాలున్ను - శ్రీకాకుళం హవేలీ లోస్త ౧౨౩
షసతీలో మీస్తురు..... ధారవారు వాయూములో శ్రీకాకుళం కసుబా తొసివే సిగంజాం
కసుబా చేసి శ్రీకాకుళం హవేలి గ్రామాదులు వరుంగాలు యిపాటి చేసేటప్పు
డు బొక వరుంగా ఆవే పెదవరు గ్రామాదులకు ౨౦౧౮ ... యేపరిచి గ్రాంటు చేసి

గనుక సాగి రామచంద్ర - - రాయకానుకాలని కాన్ని దినములు అధికారం చేసి సదరి వా
తల్లి రామయ్యపంత్తులు గారికి అమ్మినారు గనుక తుంఖ్యిలో వ్రాసి నప్రకారం పాలీవారుసార్లు
రు కుర్రవ్వాం చెల్లించి అధికారం చేస్తూవున్నారు. ఈ తాలూకా గ్రామాదులు కరణాలు
౧. కసుబా పెద్దలాంకు ఓబాళులు - - - - కరణం కోదండ్రామయ్య - - - ౧. గోవిందపురం ౧. గుం
త్తులక్ష్మీపురం ౧. మహమ్మదాపురం ౧. మునిసిపేట ౧. వేముల్లపల్లి ౧. గొల్లలమ
సా. కరణం దేశరాజు రామరాజు శీగేతారామయ్య. పోలమ వారులు రాయుడు. ౧ తిమ్మయ్య
పేట. కరణం దేశరాజు బుచ్చిరాజు. ౧. దిగాదిశ. కరణం దేశరాజు హనుమంతరాజు. ౧.
- రామతీర్థ - కరణం అంబ్బారు భానా వెంకట నరుసు. ౧. తలసముద్రం. కరణం దయానిధి.
౧. గజపతినగరు. కరణం రామభోగి. ౧. భాతేగి. ముసా. కరణం దేశరాజు వీర్రా
జు మహాదేవరులు. ౧. శౌందుల ముసా. కరణం అప్పరాజు పోలమరాజు. ౧. అప
లాం. కరణం లక్ష్మీనరసు. ౧. బూరాడా. కరణం సాంబశివుడు. ౧. ఠోల - కరణం
వకులంక శమాచరాజు. ౧. నడుగాం - కరణం దేవకన్న. ౧. మతజాం. కరణం
బూరాడి సుబ్బరాయుడు. ౧. నందిగాం - కరణం వెంకటరామయ్య - ౧. ఉప్పావులపల్లి - కరణం
దేశరాజు బుచ్చిరాజు - ఈప్రకారం గానుదరింయాప్తు చేసుకొని అక్కడ నుంచి పురుషోత్త
మపురం వచ్చి అక్కడ నుంచి శ్రీగాకులం ప్రవేశించి ఇక్కడికి వారు గ్నాతను గురించి శ్రోషధ
సేవ చేస్తూ శ్రీగాకుళం వారివేత వద్దె రాల అఖిబుత్తులు దరియాప్తు చేస్తూ కొన్నిన వ్రాసిన
శిహోమ్ వద్దె రాలు తయారు చెయ్యబడమయినది. ౧౮౧౫ డిశంబరు ౧౫ తేది వమాంగ్ సబుం
లు ఆదివారం ౧. - శ్రీ గాకులం. పృతులత్ల మల్లయ్యవ్రాలు - - - .

7. మహారా జశ్రీ కనల్ కాల్ ముకెంజీ సాహెబ్ యర్ జనల్ ద్వారా వాలిస ముఖా

జనవరి
పేకు ౧౮౧౫ సంవత్సరము ~~ఖాఖ్~~ వెలతె ది ౧ లగాయితు మాంచి నెలు

ఏమనగా ౧౮౧౧ సంవత్సరము జనవరి నెల తేది ౧ల గాయతు ఆ నెల తేది ౨౦ వరకు పెద్ద
ఖిమిడి తాలూకా కసుబెది గుంపూరిలో వుంది ౧౮౧౮ సంవత్సరం సాలు రిపోర్టు తయారుచేసి
తేది ౧౦ రాత్రి చిన్నఖిమిడి తాలూకా కసుబె పాడామా ఆపెదేసించి సదరి తారీఖున పైన వ్రా
సిన రిపోర్టు చిన్నపట్నం రవానా చేసి ఆ నంతరం ఆ దేశాధికారి అయిన శ్రీచంద్రమణి ఆనం
గభీమదేవు మహారాజులుంగారి దర్శనానకు సర్కారువద్దోలు అనుపరచి జనవరి నెల తేది
౨౨ల గాయతు ఫెబ్రవరి నెల తేది ౨౦ వరకు చిన్నఖిమిడి తాలూకాలో వుండి వారు వ్రాయిం
చిన ప్రకారం రాజవంశావళి అత్రవారం పట్టాలు గ్రామాదుల పూర్వోత్తరములు దేశ్సన
కషామొదలైనవి తయ్యారుచేసి వ్రాసుకుంటూ వుండివరకు సదరి రాజుగారికి రోగధూనైన
టువంటి వారి ఇలాకా కోదులు గుంపుగూడి రాత్రివేళ మగ్రామాదుల మీదను పడి గ్రామా
ములు పరసుల మట్టుయించేసి దోచుకొనిక నుపద్యవాండ్లను అంజలి వేస్తూనై మతు గ్రా
మాదులలోనే మీరాజు కాపురం వున్న స్థలములలోనే మిదారుణములు జరిగిస్తూవ
చ్చేరిగనుక అక్కడ వుండడానకు భయంపూచి తేది ౧౮ పాడామారి నుండి బయలుదేరి తేది
౧౯ చికటి తాలూకా కసుబె మజుకూరు ప్రవేసించి దివి తేది ౨౦ తాలూకె మజుకూరు జమీ
దారువైన శ్రీపీతాంబరరాజేంద్రదేవుగారికి సర్కారువద్దోలు అనుపరచి అక్కడ వుండిన
దరిమా తేదీలగాయతు తేది ౨౩ వరకు చిన్నకిమిడి తాలూకా పూర్వోత్తరములను తెప్పించు
తయ్యారుచేసి జనవరి ఫెబ్రవరి నెలల యొక్క రిపోర్టు స్నతయ్యారుచేయ్యడం అయినది.
౪ మార్చి నెల తేది ౧ల గాయతు ఆ నెల ౨౨ వరకు చికటి తాలూకా జమీదారీ పూర్వోత్త
రములున్ను .... హారం పట్టాలు వాకట్టుమున్ను గ్రామాదుల ఇలాకా కరణాల యొక్క పూర్వోత్త
రములున్ను జాగరు గ్రామాదులకై షైంపూస్తులున్ను దేశ్సాకషామొదలైనవి వ్రాయడం అయి
నది, జమీందారు పూర్వోత్తరం ఏమనగా ॥—

పూర్వం ఆ స్థలం బహు అరణ్యముగావుండి కుసుమోపళ్ల ప్రాంత్యం అయివు
న్నందున బహుమంది ఋషులు ముముక్షాపేక్షులై తపస్సుచేస్తూ వుండేయడల భగవంతు
డు ఋషుల యొక్క తపంబులు ఫలింపచేయడానకు స్వేతవరాహస్వరూపుడై ఋషుల
కు జ్ఞానోపదేశంచేసి సాయుజ్యపదవి నిహొందచేసినారు గనుక, యీ తత్ప్రభావం వల్లను
చిన్ని చిత్తూటి క్షేత్రం అనేటి అభిధానంయేర్పడ్డది. చిత్తు అనగా జ్ఞానమున్ను. కిటి అనగా
వరాహము అయినందున, జ్ఞాన వరాహావిర్భావార్థమైన స్థలంగనుక జ్ఞాన వరాహక్షే
త్రం చిత్తూటి క్షేత్రం అని అన్వయమై వహించినది.

కలియుగప్రవేశమైన తరువాత ఋషిప్రదేశములు జనప్రదేశములు.
ఆయెను గనుక ఈ స్థలంనవరకి రాతాక్రాంతమైవుండి తదనంతరం ప్రాకృతభాషను చిక్కటి
దేశం అనే నామం వచ్చినది. శాలివాహన శకప్రవేశమైన తరువాతను గంగవంశపురా
జులు వదిసారాజ్యం సింహాసనానకు అధిష్టులై ప్రభుత్వంచేసేయడల సదరు రాజు
లకు సరదారుడైనటువంటి స్నిబంధుమ... నటువంటి స్నిఘంటాయుతులు తనయుండు
వృద్ధు.
కేశవృష్ణ అనేరాజుకుమారుడు పద్ధెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సుకలవాడై మాతాపి
త్రాదులను వదిలి కాశీ తాలూకాలో చేరిన వింజ్ఞాగిదుర్గలికి వచ్చేవరకు అక్కడ గ్రామ
చండి అనే దుర్గాదేవి యొక్క స్థలం వున్నందున అక్కడ తపస్సుచేసి దుర్గాప్రసాదం వల్ల
నుతాం జ్ఞప్రాప్తిని హొందవలెనన్న తాత్పర్యంకలవాడై భక్తి శుద్ధులచేత ఆరాధించేయడల అ
మ్మవారికి దయవచ్చి చిత్తూటి క్షేత్రమైన ఈదేశానకు రాజువు కావలెనని ఆనతిచ్చి అప్పు
డు లోవదిసారాజ్యంచేసే గజపతిస్వప్నమందు హొదచూపి సరదారుకు మూర్తమైన దేశవ్య
ఈ ఇక్కడికి పశ్చిమభాగం యాభైకోసులమేర పూర్వకాలమందు భగవత్స్వరూపమైన
జ్ఞానవరాహం సంచరించిన చిత్తూటి క్షేత్రమందు.. గిరి దగ్గర నువర దేవత నుతించి

ననమ్నుగురించి తపస్సుచేస్తూవున్నాడు. పుణ్యవంతుడైనందున సదరి శ్రీదేశంపుణ్యభూ
మిఅయినందున ప్రతనిచేతను పాలింపబడవలెను, అతన్ని రాజుగాని నియించి ప
ట్టాభిషేకంచేయుమని వచించి అదృశ్యమైనందున సదరి శ్రీజపతి అధికారుల
పంపించిపిలుపించి ధైర్యస్థైర్యగాంభీర్యాదిగుణములకు మెచ్చి పరకరామ శింగరాతు
౧ రావుఅనే కిరాతులదండచేసి కాంచంగిబ్బంది తయనాతుచేసి అరణ్యంఛేదించి గ్రామాదు
లుబస్తీచేసుకొని కిరాతులను వధించి సదరుదేశాలు అధికారంచేస్తూ మా రాజ్యకార్యము
లయందు జాగరూకుడై వుండుమని ఆజ్ఞాపించినందున మహారాజులుంగారి ఆజ్ఞ శిరసా
వహించుకొని స్వైన్యయుక్తంగా బయలువెళ్లి అరణ్యభూములకు వచ్చి భోధానిరి అనే గ్రామం
డెమపరచిఉన్నారు- ఇట్లు వుండుకొని నివాసంచేసి తనఇష్టదేవతఅయిన జగరారతుభం
ది కోరదేవికి ఆలయంకట్టించి సకలోత్సవములు జరిగిస్తూ శాలివాహనసంవంత్రశకంలగా
యతు, శాలివాహనంశకంవరకు ౧౦ సంవత్సరములు అధికారంచేసెను-

తదనంతరం ఇతని కుమారుడు చమిభద్రగౌతురావు ఇతని తనయులు
మాధవగౌతురావు అధికారంవహించి దాంతురాజాల అనే గ్రామం అధువారంచేసి
అగ్రహారమునకు ఉత్తరభాగమందు శివాలయంకట్టించి గుప్తేశ్వరుడనే లింగమూర్తి
నిప్రతిష్టచేసి అధికారంచేసిన మీదట ఇతని ~~...~~ సూనులు లింగశౌతురావు త
త్పుత్రులైన వెంకటనారసింహగౌతురావు, ఇతడాత్మజులైన బలరామగౌతురావు అధికారంచేసి
నపిమ్మట తద్వాహసంభవుడైన విశ్వనాథగౌతురావు ప్రభుత్వం వహించి పైనవ్రాసిన భో
ధానిరి కోటకుదు తత్పార్శ్వంలో మూడు కోసుల మేరను వున్నమంద్వని అగ్రహారం పూర్వభాగ
మందు [illegible] పెట్టించి రాజగృహములు కట్టించుకొని ప్రాతసావంతులతో నివాసం
చేసి తటాకారామదేవాలయములు నిర్మాణంబుచేసి ప్రభుత్వంచేసిన పిమ్మట, ఇతని

కుమారులు వారదరగారా తురావు ఇతనితనయులు రఘునాథరా తురావు. ఇతని ఆ
త్మజులు దీనబంధురా తురావు; ఇతనితనయులు గోపినాథరా తురావు; ఇతనిసహోదరుడు
రామచంద్రరా తురావు అనే వారు రాజ్యములు చేసిన పిమ్మట తత్పుత్రుడైన నారాయ
ణరా తురావు అధికారం వహించి రాజ్యంచేసియుండగ గజపతి సింహాసనస్థుడైన కపి
లేంద్రదేవు మహారాజులుంగారి కుమారుడైన పురుషోత్తమదేవు మహారాజులుంగారు
తండ్రి తదనంతరమందు ప్రభుత్వం వహించి దానక్షేత్రములకు ప్రవేశుడై పూర్వో
త్తర దేశములు జయించి తదుపరి పశ్చిమ దక్షిణ దేశములు జయించే కారకుని జ
రాజధాని అయిన కటకం నుంచి సేనాసమేతంగా బయలుదేరి దక్షిణదేశాలకు వెళ్లియు
డల... కొత్తరపులో వుండే బంధాయత్తులు.... లోకూడా తీసుకొని వెళ్లిన సమ
యమందు పైన వ్రాసిన నారాయణరా తురావు బలశక్తులకున్ను తెలిసినందున్ను మోస్తం
త్తై వుండెగనుక ఇతన్ని సదరు బంధాయత్తులకు పాలరా బంధాయత్తు అనగా పెద్ద
ముకూడా తీసుకొని పోయి సదరు దేశములు సాధించి నిజరాజధాని ప్రవేశించి సదరు బం
ధాయత్తులు నిజదేశాలకు వుంచేయడల నారాయణరా తురావుకు ఉందలంబోతిక
స్వగజ ఛత్ర చామరాది బహుమానములు చేసి ఇతను ప్రభుత్వం చేసిటికట్టిలాటా
కు సాలుసరు ౧౨౦౦౦ రూపాయలు చొప్పున ఆయుమూల్యాలు అనగా జమాబందినిర్ణ
యించి అనుగ్రహపూర్వకముగా సెలవు ఇచ్చినారు గనుక నిజస్థలం ప్రవేశించి పూర్వు
లవల్ల నిర్మాణం చేయబడ్డ స్థావర ధర్మములు పాలనచేసి శాలివాహనం ౧౪౧౫ శకం వరకు
ఇరువై ఆరు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసిన పిమ్మట తత్పుత్రుడైన నృసింహరా తురా
వు అధికారానకు వచ్చినపుడు భద్రకాటకు పశ్చిమభాగం రెండు కోసుల మేరనున్న
యకవరా అనే గ్రామానకు తూర్పు అరణ్యమున్ను ఉత్తర పశ్చిమ పార్శ్వములను కొండలు

న్ను, అడవి న్నరుకగి కోట కట్టించుకొని నివాసంచేయడానకు వసతిగావున్నందున సదరు స్థళమందు యరుకు వుప్పుకోటయనే పేర చుకొని రాజగృహములు కట్టించుకొని పెతాబ ద్ర పెడిలిపోయక వాడప్రవేసించి ఆకోట కూచికలకోట అనే పేరుపెట్టి అధికారం చేసినపిమ్మట ఇతనికుమారుడైన లోకనాథరాతురావు అధికారులకు లోబడినవాకుము గలాయివారు అధికారానకువచ్చినక యూచౌక మొదలుకొని ఆవలదేశములు ఆక్రమించిర్రో గాకుళం సర్కారులో దాఖలుచేసి ఆగితాతరవ్వాతం దాయతులనుబులు జావుపరచి జమి దారి మొగాదాలు నిర్ణయించి వారివారి ఇలాకా -... ఖండేయతులు నిర్ణయించియు దల లోకనాథరాతురావుఇలాకా అయిన చోకటతాలూకాకు సాలుగకి రు ౨౦౦౦౨ రుపై రెండువేలరూపాయల చొప్పున జమాబంది నిర్ణయించినారు.-

ఇతని తరువాతమందు దామిత తనూర్పుత్రైనయుదుమణిరాతురావు అధికారం వహించి అధికారంచేసియదల శ్రీకాకుళం సర్కారుకు హైదరాబాదునుండి పైదువా నేక సాహేబువారి షంజదారు మొకత్రర్రంగా వచ్చి అధికారంచేసియదల ఆగితాతరవ్వజమి దార్లనబురానాఇవ్వకవరాలు తెలియితేను. సదరునవ్వాబులవారు వారిలష్కరుతోబ్బాహ్వ పురంప్రవేసించేవరకు యదుమణిరాతురావు మొతాఖతు అయిన... జరాయిచ్చి మా వరాలుజమాబంది దాఖలుచేసినందున షంజదారుఇతనిమొక్కన్నాయనడువడికి మెచ్చిపెం టతీసుకొని జమిదార్లుమీదికి మోహరించేసినందున యదుమణిరాతురావు తనమొక్కభుజ బలంవల్లను క్షాత్రంవల్లను జమీదారులుచేరుదస్తు లోకివచ్చిపేషుకటుదాఖలుచేసేలాగు నచేస్తూవచ్చినమకవాజరతుగారికిదయవచ్చిరాజులనుజయించినందునరాజేంద్రబి వులనికితాబుఇచ్చి సాలుగకిరు ౨౦౦౦ రెండువేలరూపాయలుమాఫ్లియ్యాతుఇచ్చేలాగునమా వరాలుమొపహరిచిస- షకల్కతురానిమహాసిని నవ్వుబతు రాధ్ధంకారమొలకైన [illegible]

మానములు బియరుకతా బంలుదయచేసినారు గనుక కొన్నిదినములు ఈబాట్లునప్రభు
త్వములు చేసిన పిమ్మట ఇతని కుమారులు మధుసూదనరాజేంద్రదేవు, ఇతని కుమారుడు
కలియుగ రాజేంద్రదేవు అధికారం వహించి ప్రభుత్వం చేసేయడల నవాబు మాంది....
-- సాహేబులు వారు శ్రీకాకుళం తుఫంజుదారు చేస్తున్నడి ఈ- ... వ్రాసి రాజేంద్రదే
వు సర్కారు పేష్కషు .... వచ్చందున పట్టుకొని పోయి శ్రీకాకుళంలో ఖైదు చేసే వర
కు పర్లాకిమిడి దేశాధికారి అయిన జగన్నాథ గజపతి నారాయణదేవు యుద్ధం చేసివి
డిపించి తన పెదకుమార్తెని వివాహం చేసి తాలూకాలో నిర్ణయించినారు॥

11 జగన్నాథ నారాయణదేవు ఆసబ్జా వారి తరఫునందు పరగణా ఇలాఖా
సు అయిన బుస్సీ సాహేబు గంజి తరుజంగు బహదరు అధికారం చేసిన పిమ్మట పరాస పా
టి ఆనందరాజు హయాములో చికటి కంటకోట ముట్టడి వేసి లడాయి చేసి దోచుకపోయి
నారు. సన్ ౧౭౬౬ ఫసలీలో కుంఫిణీ వారు ఈ దేశం ఆక్రమించి జమీందారులకు జమా
బంది తీరువ చేసేయడల ఈ చికటి తాలూకాకు సాలుకు రు ౩౧౦౦౦ రూపాయలు
బాకీ ఉన్న జమాబందీ ఖరారు చేసినారు. కుంఫిణీ రాజేంద్రదేవు అధికారం చేసిన పిమ్మట త
త్పుత్రులైన కృష్ణచంద్ర రాజేంద్రదేవు అధికారం చేసేటప్పుడు మోంతాంజ తారు ఫై
న సన్నదివు సర్కారు బాకీ ఉడాయించి ఖైదులో నుంచి కుంఫిణీ తరఫు .... రహ
స్యమైన ఖరసాబులాలా - చంపె మాళియాం ప్రవేశించి సర్వజనులు వశులౌకొంగా - త
రతుల చేస్తూ ఉన్నందున కుంఫిణీ వారి అనుమతిన కృష్ణచంద్ర రాజేంద్రదేవు సన్నదివును బ
ట్టి సమర్పణ చేసినందున అప్పటిలో కుంఫిణీ వారి - బహుమానం దయచేసినారు.

ఇతని పిమ్మట తత్పుత్రులైన రాజా పీతాంబర రాజేంద్రదేవు అధికారానకు వ
చ్చెను గనుక సన్ ౧౭౯౩ ఫసలీలో దిని బస్తు తాలూకాలకు సన్నదు సాయబాబు కలవి కావలెను

ఇవి లోతీసి తమపరం చేసుకొని షహాలను గురించి నందుకు శాశ్వతపు బేరీజు నిర్ణయిం
చేయుటల ఈ చీకటి తాలూకుకు పూర్ణ్యం నిర్ణయించి బద్ధప్రాప్తిన దాఖలు చేయ్యనున్నారు
గనుక ఆప్రకారం దాఖలు చేసి శాలివాహనం ౧౭౧౧ శకం స్థలం ౧౭౧౩ వ సాలు లగాయతు యీవ
రకు అధికారం చేస్తూవున్నారు ॥ — ఈ తాలూకాకు జమాబందీ — — — —

గజపతి వారి దినములు ॥ — మొగలాయీలు — కుంఫిణీ వారి హయాములో.

రు ౫౨౦౦౦ - రు ౭౦౦౦౦ రు ౩౭౦౦౦ -

ఈ తాలూకాకు వున్న సరిహద్దులు ॥ — ౧ ॥ తూర్పువైపు చీకటి తాలూకు పారిపురం
అవతల మంత్రి రెడ్డి పరగణా దానం — సరికి అయిదు కోసులు ॥ ౨ ॥ ఆగ్నేయం కోణం దివ్వ
ళి మామళ్ళ ఇచ్ఛాపురం పరగణా వుళి పద్ర మధ్యగల మామిడి చెట్లు వరకు ఆరు కోసులు —
౩ ॥ దక్షిణం సోంపేట అవతల కిబారువ జపరగణా బంకిలికి సరికి తొమ్మిది కోసులు ॥ ౪ ॥
నైరుతి కోణంకు యీ తాలూకా తుగడాకు ఆవల జరగడా తాలూకు గురుండా సరికి నాలు
గు కోసులు ॥ ౫ ॥ పశ్చిమం ఈ తాలూకాలో చేరిన వవనాము అవల దివ్య ఆభ మిదె కల్యాంగాళ్ల
మధ్య సరికి మూడు కోసులు ॥ ౬ ॥ వాయవ్యంకు ఈ తాలూకాకు లో చేరిన పారిదానాడి ఆవ
లకు మెతె తాల్లాకాదువలూ సందిసరికి మూడు కోసులు ॥ ౭ ॥ ఉత్తరం వైపు ఈ తాలూకాకు పా
రి తాలూకాకు సంధివున్న మామిడి చెట్లు రెండు కోసులు ॥ ౮ ॥ ఈశాన్యం ఈ తాలూకాలో చేరి
నవతిరికి మత్రపురం నాయుడుకు ఆవల మోశాళ్ళ గాళియా సరికి నాలుగు కోసులు ఈ మధ్యన్యవు
డే బద్ధ చేకుబందీ అమన్యాలు, అగ్రహారాలు, మొఖాసాలు జిరాయతి గ్రామాదులు వగైరా.

అమన్యాలు - ఇచ్చిన రాజులు - స్వామివారికి ॥ —

౧ ॥ .. పాండేవి - విశ్వనాథదేవు రాజుగారు ౧౭౨౦ శకమందు బాధ్యాని కోటలోను జ
గన్నాథస్వామి ఆలయం కట్టించి భోగార్థం ఇచ్చిన గ్రామం ॥ —

౨॥ బాలివాడా॥ రఘునాథరౌతుగారు కోటలో పల్లెం కట్టించి॥- శ్రీగోపీనాథస్వామి
వారికి ప్రతిష్ఠచేసి సదావర్తి మండపం కట్టించి భూదానధర్మం గాలివానల వల్ల కం౧గా ఇచ్చినది॥
౩॥ రాయదుమణిపురం॥- గురు శ్రీ గోసాయిగారైన .... అప్పలుగారికి శ్రీ తురగగర్భం
మందు మారన రాజేంద్రదేవుగారు॥ - .

12 ౪॥ సామంత్రాదిప్రతినామమైన గోపీనాథపురం॥ మధుసూదన రాజేంద్రదేవు॥ చికటికోటలో
బాలబలి స్వామి వారికి భూదానధర్మముగా ఇచ్చినారు॥ ౫॥ బారాకళా॥ కృష్ణచంద్రరాజేంద్రదే
వుగారు॥- శ్రీ పురుషోత్తమక్షేత్రంలో మండపం కట్టించి శ్రీ మదనవేణుగోపాల స్వామివారికి ప్రతి
ష్ఠచేసి ఆ స్వామివారికి క్షేత్రంలోవున్న శ్రీ జగన్నాథస్వామి వారికి అమృతమనోహి॥- .
౬॥ దేవుళి మద్దాళి॥ దిటూరు॥ చికటికోటలో తమ రాజగృహములకు పశ్చిమంలో ష్ఠ
దేవళం కట్టించి శ్రీ నారాయణ స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠచేసి భూదానధర్మంగా ఇచ్చినది॥-
౭॥ తమ్మాపురం॥ - దిటూరు॥ - చికటికోటలో తమ రాజగృహములకు తూర్పుభాగ
మందు విష్ణుస్థళం కట్టించి శ్రీ రాధాకాంత స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠచేసి ఇచ్చిన గ్రామము॥ — —.
౮॥ పాంజళి॥ దిటూరు॥ - గోసాయిగారికి మఠం కట్టించి శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వా
మివారిని ప్రతిష్ఠచేసినారు॥ ౯॥ మాధవచందలి గ్రామము॥ దిటూరు॥ తమ రాజగృహముల
వద్ద కంచివరద స్వామి వారికి దేవాలయం కట్టించి ప్రతిష్ఠచేసి భూదానధర్మంగా ఇచ్చిన అమలు॥-
౧౦॥ రామచంద్రపల్లి॥- ప్రస్తుతమందు అధికారం చేస్తూవున్న పీతాంబర రాజేంద్రదేవుగా
రు॥ చికటికోటలో తమ రాజగృహములకు పశ్చిమంలో శ్రీనివాస స్వామి వారికి శ్రీరామచం ద్ర
స్వామివారికి భూదానధర్మం ఇచ్చినది॥ ౧౧॥ లాలా నమ్మంధక మ్మపల్లి॥ కృష్ణచంద్రరాజేంద్రదేవుగా
రు॥ శ్రీ జగన్నాథస్వామివారికి వేరువేరు దేవుళ్ళకు వాంఛాలు ఇచ్చిన అమలు॥- — —
ఈ తాలూకాలో వుండే ఉదాహరణలు - .

అగ్రహారాలు — ఇచ్చినరాజులు — ప్రతిగ్రహీతలు — —.

౧. పాండురంగాపురం. మాధవశర్మ్యారావు — నరహరిమంత్రాపం ౧౦ ......

౨. ఇబ్రాహీంయాశాపురం. వెలగానిరౌతురావు. గోవిందమల్లావఝ్ఝ ......

౩. రామచంద్రపురం — రామచంద్రరౌతురావు — ఏకాయిమంత్రావంత్తులు ౧౧-

౪. లోకనాథపురం. శ్రీముకుందదేవుమహారాజులుంగారు సమస్త౨బహాంకాలగాను
లోకనాథరౌతురావు గతునాందిపాడు గోసాయిగారికి వంత్తులు ౧౧౯ - . . . ..

౫. మధుసూదనపురం — మధుసూదనరాజేంద్రదేవుగారు. ఏదరు అగ్రహారీకులువారి
ఇవేరు గనుక వారిపేరులెత్తలేయలేదు. ౬. తులమణీపురం. శ్రీవీరవేశ్వరదేవుమహా
రాజులుంగారు సమస్తం౧౦ కొంక్రవేషంకుల మతిరామచంద్రదేవుగారు. గంగారాంవంతా-
లద్నావంత్తులు ౧౧౫ — ౭. గోకనాథపురం — టిటూల శ్రీవీరవేశ్వరదేవుమహారాజులుంగారు
సమస్త౧౯ హాంకా వర్ష్యాతు ౧౪౦ మాగశర బ౧౩ లు —.

౮. రాజుమణీపురం. కృష్ణచంద్రరాజేంద్రదేవుగారు శ్రీశ్రీవీరవేశ్వరదేవుమహారాజులుం
గారి ౪బహాంకా సంవత్సర౧ భాద్రపదశు ౧౦లు — ౯. తులమణీపురం ప్రతినామధేయమైన
- - - ౧ టిటూల శ్రీవీరవేశ్వరదేవుమహారాజులుంగారు ౧౩ హాంకా కార్తీకబ ౧౧ లు —.

౧౦. ముక్తాపురం. శ్రీ పీతాంబరరాజేంద్రదేవుగారు తమతల్లిగారైన ముక్తాదేవిమహా
దేవిగారిపేరను శ్రీముకుందదేవుమహారాజులుంగారు హాంకా మన్వంతంచైత్రశు ౧౧ లు వా
రి సేవకల్లితరాయగారికి వంత్తులుంచ మోహరిచి ఇచ్చిన అగ్రహారం —

౧౧. పాత్రపురం — పాయతాలి ఇనాములు మహాజనులు అనుభవిస్తున్నారు —

జాగీరుగ్రామాలు — కరణాలు — జాగీరుదారులు —.

౧. కొళ్లాడియగ్రామం. ౨. గోడచమలం. బాయికమహంత్తు. -

౩॥ తామరపురం॥ నారాయణపట్నాయకు॥ ౪॥ డెబుసరా॥ దీనబంధుమహంత్తు॥ ౫॥ మదినాపురం॥ ౬॥ డెప్పింకా॥ - సారధి దళకరణం॥ ౭॥ కొయిరా॥ ౮॥ జనపురం॥ కరణం నిత్యానందదాసు॥ - ౯॥ - .. సులదా.. అర్జునమహంత్తు. వీరికి జాగీరుదారు రాజుగారి భార్య జాగీరు॥ - ౧౦॥ శ్రీమపురం - ౧౧॥ బామిన్రపల్లి॥ ౧౨॥ మంగరా కటి॥ వీరికి కరణం వరసింహులు॥ - జాగీరుదారు పట్టమహాదేవిగారు॥ - ౧౩॥ బ్రాం పొన్నాన తాగ్రాము అనంత పాత్రుడు॥ ౧౪॥ దాళమలికా = బాలంకి మహంత్తు॥ వీరికి కూడ పట్టమహాదేవిగారు॥ - ౧౫॥ ఖోఖాసింగి॥ - రాము మహంత్తు॥ - ౧౬॥ కావునవారాగ్రామం॥ బుకందులు కరణం విశ్వనాథ మహంత్తు॥ జాగీరుదారు॥ రాజు తల్లిగారు॥ —.

౧౭॥ కనుపురం॥ ౧౮॥ దామోదరపల్లి॥ ౧౯॥ బాదగాం॥ (౧౯॥ బాదనపాడు) కరణం జగన్నాథు॥ - జాగీరుదారు. రాజు పెద్దతమ్ముడైన బ్రహ్మరదేవుగారు॥ ౨౦॥ ఊమండి॥ ౨౧॥ బలరామపురం॥ కరణం నారాయణదాసు॥ రాజుగారి చిన్నతమ్ముడైన లాంగుల దేవుగారు॥ — — —.

౧॥ కోటబొమ్మాళి॥ జిరాయతి గ్రామములు. .   కరణాలు.
మురా॥

౧॥ కోటబొమ్మాళి॥ లక్ష్మణమహంత్తు॥ ౨॥ రాంపూర్॥ దామోదరమహంత్తు॥ ౩॥ బావంశా॥ పరశుమహంత్తు॥ ౪॥ కొల్లారాబల నారాయణపురం॥ సమేతు॥ భాగీరథిపట్నాయకు॥ ౫॥ చిల్లాడి॥ గోవిందమహంత్తు॥ ౬॥ మూలశాసుపురం॥ ముద్దుపంత్తా॥ ౭॥ బారువదిరయా॥ ౮॥ చంద్రిబేదా॥ కరణం ధనుచౌదరి॥ ౯॥ గాయిపుడు॥ చంద్రశేఖరచౌదరి॥ ౧౦॥ పేతావళి - దీనబంధుమహంత్తు॥ ౧౧॥ లావుదాడి॥ బాలంకి మహంత్తు॥ ౧౨॥ పారసూరు॥ ౧౩॥ జనియాశిగిపల్లి॥ - కరణం లక్ష్మణపాత్రుడు॥ ౧౪॥ దాసుపురం॥ ౧౫॥ పాన్నాడ॥ ౧౬॥ యుందవా॥ ౧౭॥ గిరిసల॥ కరణం సాన్నతి బంకా॥ ౧౮॥ బొంకివల్స॥ పాదలమహంత్తు॥ ౧౯॥ బావరవశాం॥ జగన్నాథపాత్రుడు॥ ౨౦॥ విమిహాడియా॥ ప్రవరపట్నాయకు

౨. ముఠా. — ౧౧. రమణాం. ౧౨. నరసాపురం. ౧౩. సాదతిపేట. ౧౪. తాలుపదా
కరణం సీతారామపంతులు. ౧౫. గోపాలపురం. ౧౬. కురుసలి. అర్జునపంతులు.
15 ౧౭. తనివయిబరియా. ౧౮. దేశాపురం. కరణం పురుషోత్తముడు. ౧౯. అంజనాంబట్లు
త్సురశెంగి. ౨౦. తగోరివాడా. కరణం చంద్రశేఖరచౌదరి. ౨౧. గుత్తగడా. ౨౨. బారియా
శంగి. కరణం నీలాంబరపాత్రుడు. ౨౩. దుక్కుడా. కరణం వజ్జాలుపంతులు.
౨౪. గుడివాడ. కరణం గవ్వరంగపంతులు. ౨౫. రామాలగా. ౨౬. గోపాలపల్లి.
కరణం జగబంధుపాత్రుడు. ౨౭. చింతపూడి. జగన్నాథబుసా. ౨౮. బాదు
పురం. ౨౯. బలభద్రపురం. కరణం జగన్నాథపట్నాయకుడు. ౩౦. బెజ్జివాడా. కరణం
సదాశివపంతులు. ౩౧. కేసరిపడా. కరణం లక్ష్మణపంతులు. ౩౨. తుమ్మపురం. క
రణం నారాయణవీరన్న... ౩. జయంతిపురం ముఠా — ౧. జయంతిపురం. కరణం
విక్రమపాత్రుడు. ౨. బొరంగా. కరణం సదాశివపంతులు. ౩. ఖండదేవుళ్లు. కరణం చంద్రశే
ఖరచౌదరి. ౪. రామమదాపురం. ౫. కృష్ణాపురం. ౬. వెల్లగాం. ౭. దేవనాపల్లి. ౮. చీతాంబ
రవరం. కరణం బిరుదోలుబంధు. ౯. ముంజాం. కరణం లక్ష్మణపాత్రుడు. ౧౦. హరిపు
రం. ౧౧. తాళపవడా. ౧౨. రిగికండా. కరణం సుబ్బరబంగారి. ౧౩. మందాపల్లి నారాయ
ణపురం. కరణం జంధూలిధు. ౧౪. క్రొత్తూరు. ౧౫. సోవేరిపేట. కరణం
మంటితసారథి. ౧౬. ముంగలిపేట. కరణం ధనమధునాయ—.

ఈ తాలూకాలో సుందరపురం వరమత్తంకొండకు ఉత్తరపార్శ్వమందు వున్న కొలదు
లమొక్క గ్రామాలందు ౧. మారతాబాంధి. ౨. భ్రాహ్మణాల. ౩. తింరుబాయా. ౪. సిద్ధ
పురం. ౫. సారామఘురు. ౬. జల్లిబాడా. ఈ ఆరు గ్రామాలు అనుభవించిసాలిసాజపాదా
రులు సమ్మదికాయలు వంటచేసుక ఇస్తారు—

ఈప్రకారంగా మార్చి నెల తేది ౧౩ వరకు చేరకుండా లాకా పూర్వోత్తరములు దొరియాప్తావే
సుకాని అక్కడనుండి గంజాం వెళ్లి సదరు పూర్వోత్తరములు తయారుచేసి చిన్నఖిమిడితా
16 లూకా.. ఖిమిడితాలూకా బాప్పన కొట్టాకొండాలరవానా చేసినందున రుగ్గితాలూకావె
ళ్లడానకు నిశ్చయించేవరకు ఇంతల్లో చన్నపట్నమునుంచి వెంకటరామస్వామిగారు, కలకత్తా
నుంచి కావలి వెంకటలక్ష్మయ్యగారు సున్నుత్వరగా గంజాం ప్రవేశించి లక్ష్మయ్యగారి పేరట యి
క్కడెక్కడినుంచి వచ్చిన ఉత్తరములు భద్రంచేసి వుంచుమనిన్ని లక్ష్మయ్యగారు గంజాం ప్రవేశిం
చే పర్యంతమున్ను నన్ను గంజాంలో వుండుమని శలవునిచ్చినారు గనుక ఆప్రకారంగా మార్చి నెల
౧౧ తేదీ లగాయతు మే నెల ౨౧ తేది వరకు గంజాంలో వుండి చన్నపట్నం బందరు వెగైరాలనుం
డి వచ్చిన ఉత్తరములు లక్ష్మయ్యగారి పేర వచ్చినవి తపాలునుంచి జగన్నాథం రవానా చేస్తూ వది
యా గంజాం వాకీకత్తు దేశ్యనక షా కాగితం తయ్యారుచేయించబడ్డ వైలనది ॥—

పూర్వం ఈస్థలం బహు అరణ్యముగా వుండెను. అగస్త్యభగవానుడు దేవతా
ప్రార్థనచేతను లోకోపకారార్థముగా వింధ్యపర్వతం గర్వనిర్వాణం చేసేటం కొరకు గంగాతీరం
నుంచి దాక్షిణాత్యానకు వెళ్లుతూంటే ఋషులున్నూ దక్షిణసాగరసంగమానకు ఉత్తరప్రదేశ
ముయందు శివలింగప్రతిష్ఠచేసి ఐఖండేశ్వరస్వామివారు అనే నామధేయం పెట్టినారు
అని చెప్పుతారు. కలియుగప్రవేశమైన తరువాతను కొన్నిదినములకు ఋషికుల్యాసాగరసం
గమప్రదేశానకు సమీపం పెట్టి వర్ధనపల్లె వాండ్లు గూడెంకట్టుకొని వుండిని వాసంచేసి మ
త్స్యముల వల్లను జీవనంచేస్తూ వుండినారట. అప్పటికి తత్పూర్వమే శ్రీఐఖండేశ్వరస్వామి
వారి దుద్దలు పడిపోయి అరణ్యభూయిష్ఠమై పూజాపునస్కారములు లేకవుండెను॥

తదనంతరం శాలివాహనశకప్రవేశమైన తరువాతను గజపతిసిం
హాసనస్థుడైన పురుషోత్తమదేవమహారాజులుంగారు ప్రభుత్వకాలమందు వా

రితరప్పరా మచంద్రమహాపాత్రుడు అనేసూద్రుడు అప్రాంత్యమంన వుండేపల్లెలకు అధి కారంచేస్తూ వుండియుడల పూర్వం శ్రీ అగస్త్యులచేత ప్రతిష్ఠచేయబడ్డ అఖండేశ్వరస్వా మివారు రామచంద్రమహాపాత్రుడికి స్వప్నమందు హెరచూపి పూర్వవృత్తాంతము చెప్పు తాము వున్నస్థలము వచించినవారై పునఃప్రతిష్ఠచేసి అర్చనాదికృత్యములు జరిగించు మని ఆజ్ఞయిచ్చి అదృశ్యులైనందున రామచంద్రమహాపాత్రుడు మేలుకొని మరునాడు రులగోదంయపూర్వమందు వేచికా మాటలను వెంటతీసుక పోయి స్వామివారు సెలవు ఇచ్చిన ప్రదేశమందు అరణ్యం ఛేదింపచేసి వెతకచూచేవరకు లింగమూర్తిన్ని తత్ప్రదే శమందు సరస్సు పూడిపోయి పల్లముగాను అగుపడ్డందున రామచంద్రమహాపాత్రు డు తన మనోరథ సిద్ధిమాయెనని సంతసించి అరణ్యం యావత్తు ఛేదింపచేసి తత్పూర్వమం దు కొద్దిగా గ్రామం కట్టించి లింగమూర్తి దృష్టమైన స్థలమందు శివాలయం కట్టించి ప్రతి ష్ఠచేసి అర్చనాదులకు పనివున్న శాసనం మీదను అఖండేశ్వరుడనే అభిధానం వ్రాసి వున్నం దున పూర్వనామమే ప్రసిద్ధచేసి ఆ స్వామివారి భోగరాగాదులకు ఉత్సవాదులకు భూమి ఇనాం ఇప్పించి ఆగ్రామమునకు ... అనే పేరు పెట్టి ఏవుబందరు చేసినారు అని - వగైరా.

తదనంతరం వెలగా వుయకుంటదేవుగారు ప్రభుత్వంచేసే కాలమందు కలి ఎవరుతేతురక రాజు పతిశాదేశం ఆక్రమించి హిందూదేవతల దేవాలయములు విధ్వం సం చేసి యడలపదరు అఖండేశ్వరస్వామివారి దేవాలయం పడకొట్టించి లింగమూర్తిని విరి చి భిన్నం పరచి శిలాశాసనం పడకొట్టించి ఇనాం తీసివేసి ఇరువై సంవత్సరములు అధికారం చేసి ఆ స్థలమునకు పశ్చిమభాగంబు ఓ కులువ్యానదికి ఆవల తనపేర గ్రామం కట్టించి తు రాపహాఅనే నామం పెట్టెను. తదనంతరం పతిశాదేశమందు దేవద్రోహంచేత నశించినా రు. తదనంతరం పతిశారాజులైన గజపతివారు కొంతమంది అధికారం చేసిన పిమ్మట మె

వెలగలాయి వారు జమ వ్యస్తు తమ చేసుకొని సకటారాలోక మొదలింకా నిలవ తీరువ ములు అగ్రహారాలు
శ్రీకాకుళం సర్కారులో దాఖలు చేసి ఇచ్ఛాపురం తహశీలు చేసి హైదరాబాదు నుంచి వచ్చిన ఫౌంజు
దారులు ఆ దిబ్బాతర పుపట్ట్ని మీది వుండి జమీందారులు మొనిమిది పరగణాలు మాన్యముల యినాము చేసి
యదల కను బాసి వెంతు ముష్టైమణారు గ్రామాలు పర్గణా చేసి కోరస్థం పరగణా అని నామం
పెట్టుకొని నారు॥ ఇందుకు గ్రామాదుల తపశీలు॥— ఈసరి వాద్యులలో వుండె బిర్రు చేసుకుంది
1 అమన్నాలు, అగ్రహారాలు, మొఖాసాలు వగైరా అమన్నాలు॥—

గ్రామాదులు — ఇచ్చిన రాజులు — స్వామి వారి పేరు॥—

౧॥ కొత్తపుటూరు - - బోవ్వలి సూరాయుడు॥— శ్రీపురుషోత్తమక్షేత్రములో వుండే స్వామి వారికి అమృతమాన్నాలు నివేదించు నది॥ మరిన్ని పురుషోత్తమక్షేత్రంలో భూమి కాని మరంకట్టించి రాధాకాంత స్వామి వారికి భోగార్థం ఇచ్చినది॥ ౨॥ కవిటి ౩॥ తిటోడు మరిన్ని పురుషోత్తమక్షేత్రంలో భూమి కాని మరంకట్టించి రాధాకాంత స్వామి వారికి భోగార్థం ఇచ్చినది॥ ౪॥ నరిబ్రాహ్మణ॥ త్రిలోచన సూరాయుడు - లోకాటలో వున్న రాధాకాంత స్వామి వారికి భోగార్థం ఇచ్చినది॥ ౫॥ కేసరిపాడు॥ రఘునాథ సూరాయుడు॥ అయిస్వాల నిత్య గారు --- సుందరం దగ్గిరుల మరంకట్టించి శ్రీరంగనాథస్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేసి ఛత్రసాలు పెట్టించినారు గనుక సదరి స్వామి వారికి భోగార్థం ఇచ్చినది॥

అగ్రహారాలు — ఇచ్చిన రాజులు — ప్రతిగ్రహీతలు॥—

౧॥ రంగనాయకం - సదాశివ మాయుడారు॥— పద్మనాభ పండా యొక్క భాగం॥ ౨॥ అనంతగిరి॥ నారాయణ సూరయ గారు॥— మల్లాది రామకృష్ణమ్మ వంతులు ౩॥— ౪॥ కృష్ణపురం కృష్ణ సూరయ గారు॥ కుంటికుప్ప కామన్న వంతులు ౫॥— ౬॥ పూర్ణభద్ర॥ బోవ్వలి సూరయ॥ కాల్లూరు వెంకన్న యొక్క భాగం॥— ౭॥ రఘునాథపురం॥ రఘునాథ సూరయ॥— రామకృష్ణ పాత్రో

శకేశ్వర మహారాజులుంగారి .. హాం కా౹- శార్వరి సంవత్సర కార్తీక శు౹౹ .. ..

౭. కేశవపురం౹౹ పురుషోత్తమ సూరయ్య౹౹ — జగన్నాథ మహాపాత్రుడు సదరు రాజా౹౹ ౨౹౹ హాం కా
శార్వరి సంవత్సర కార్తీక శుద్ధ ౧౫ వృత్తులు ౫౬౹౹ ౮౹౹ నారాయణపురం - తిట్లో - నగరంపల్లి
వెంకయ్య సదరు మహారాజులుంగారి ౧౧ హాం కా౹ వికారి సంవత్సర మాఘ శు ౧౫ లు . . . .
౯౹౹ కొత్త నారాయణపురం౹౹ - నారాయణ సూరయ్య౹౹ — దీనబంధు తుంగా సదరు మహారాజులుం
గారు .... హాం కా౹ — సమస్తృత్తియ మాఘ శు ౧౫ లు — .... ౧౦౹౹ గోపాలపురం౹౹ తిట్లో
కమలలోచన మహాపాత్రులు ముకుందదేవ మహారాజులుంగారు ౩ హాం కా౹ రౌద్రి సంవత్సర చైత్ర శు
౧౫ లు రా చెల్లవంత్తులు ౧౦౹౹ —. ౧౧౹౹ - పాయకరాయపురం — తిట్లో - శాఠవత్తి కుమారస్వామి
ర్ల్వేలు సదరు మహారాజులుంగారు ౮ హాం కా౹ రౌద్రి సంవత్సర చైత్ర శు ౧౦ లు౹౹ —. — -
౧౨౹౹ లోకనాథపురం - తిట్లో - చిలకంటి పంతులు సదరు మహారాజులుంగారు ౭ హాం కా౹ పు
ష్య శు ౧౦ లు రా జిల్లావంత్తులు ౫౦ - ౧౩౹౹ హరిహరపురం౹౹ తిట్లో - చంద్రశేఖరుపాడి రాజు
౧౩ హాం కా౹ .. క్షయ సంవత్సర [struck: illegible] ౧౧ మార్గశిర శు ౧౫ లు రాజు౹౹ - ౧౪౹౹ శ్రీహరి
పురం౹౹ - తిట్లో - సింహాద్రిపల్లి వామనమన్న సదరు మహారాజులుంగారు ౧౩ హాం కా౹ భావ సంవ
త్సర మాఘ శు ౧౩ లు రాజు - ౹౹ గ్రామాంతరములు - మొఖాసాలు - కరణాలు౹౹ - —
౧౫ పెరవంశాం ౭౹౹ రాజాం౹౹ - ౩౹౹ శ్రీరామరాజు౹౹ గంగువాడు - ౧౹౹ లొ .. [illegible] ౹౹ [illegible]
తాం౹౹ ౮౹౹ శాసపురం [struck: illegible] పట్టె పుదేవి౹౹ - ౯౹౹ రిప్పలపాడు౹౹ చిరుతల్లు సూరయ్య౹౹ కరణాలు
మచంద్రుడు౹౹ - ౬౹౹ బొద్దివి౹౹ మొంత్రరాజు పాత్రుడు౹౹ కరణం తిట్లో ౧౦౹౹ కొత్తపు [struck: illegible]
రం౹౹ - భ్రమరవాడు౹౹ - కరణం పెద్దరామచంద్రుడు౹౹ - ౧౧౹౹ - దినపంచ [illegible] రఘురుచంద్రసూ
రుడు౹౹ కరణం బైరాగి౹౹ ౧౨౹౹ అంబ్బివాళ్ళ౹౹ బావినపల్లి పెద్దపట్నాయకుడు౹౹ కరణం బాయిసు పట్నాయ
కుడు - ౧౩౹౹ కేదారిపురం౹౹ - ౮ కి మి: కరణం పెద్దరామచంద్రుడు -

౧౪॥ గొల్లపల్లి - బాంధిలి బంట్రోతులు॥ - కరణం రామచంద్రుడు - ౧౫॥ మెట్ట
కాటు॥ ౧౬॥ తలారి కోట॥ ౧౭॥ నరిసిపురం॥ - బంట్రోతులు॥ కరణం సారథి పట్నాయకు బ్ర
హ్మణులు పొలాకి వెలమలు - జగన్నాయ తిమ్మాపురము - కరణాలు.
౧౮॥ మాదిపిపురం ౧౯॥ పెద్దపంచల॥ కరణం బైరాగిపట్నాయకుడు - ౨౦॥ కొమాము పల్లి॥
౨౧॥ కమలినాయం ౨౨॥ బుట్టొకొత్తూరు॥ ౨౩॥ మొగలిపాడు॥ కరణం రామ తూరిపట్నాయకు.
౨౪॥ బ్రాహ్మణతులగాం ౨౫॥ లక్ష్మీపురం - కరణం శ్రీవనపల్లి లక్ష్మాజీ - ౨౬॥ కళ్యాణ ౨౭॥ గొం
డిమపురం ౨౮॥ పురుషోత్తమపురం ౨౯॥ నావులు - సగరంపల్లి జగ్గనిన్న ౩౦॥ నావార
సంబ్బా - ౩౧॥ నరసాపురం ౩౨॥ కిసాబడా ౩౩॥ బైరిబడా ౹ కరణం పాలాకి స్త్రీకుడు
౩౪॥ కల్లెపల్లి ౩౫॥ నవంకాల ౩౬॥ సొంకలపాడు ౩౭॥ కడిశెంగి ౩౮॥ నరదాపు
రం ౩౯॥ మూలకొత్తపురం ౪౦॥ తాండవాడ ౪౧॥ వాళ్ళభద్రా ౪౨॥ గరుడభద్రా
కరణం బాలుసుపట్నాయకు॥ రామచంద్రపట్నాయకు॥ కర్కరాకరం పాసద
తాలూకా పూర్వోత్తరములు దరియాప్తుచేసి వ్రాయించినాము — — —

౧ ఆగస్టు నెల తేదీ ౧ తారీఖున బారువ ప్రవేశించి సదరి తారీఖులు
గాయతు తేదీ వరకు నాలుగు రోజులు బారువలో నుండి ఈ కైఫియతు పూర్వోత్తరము
లు దరియాప్తుచేసి వ్రాయించడం అయినది॥ ఇందు పూర్వోత్తరం ఏమంటే - ఈ బారువ
గ్రామానకు పశ్చిమదిక్కుగా మందుపర్వతము కోసులు మేరను పన్నెండు యోజనములు పెద్ద
లున్నా రెండు యోజనముల పొడుగున్నగట్టి పరశురామ నివాసితమైన మహేం
ద్రపర్వతము ఉన్నది. పరశురామ అవతారమై సర్వక్షత్రియ రాజులను ఇరువైయొక్క మారు తనకు
ఠారంచేత వధించి మేను తద్రక్తధారలచేత తను పితృతర్పణం చేసి సమస్తమైన భూమిని కశ్య
పమహామునికి దానంచేసి వుండెంపరల బ్రాహ్మణుల కివాం. —— కరు అయినందున

ష్ట నిత్య హోంలేకపోవడంచేతను అరాచకం ఆయెగనుక భూదేవత కశ్య- పమహర్షి ప్రత్యక్షమై పరశురామ భయాక్రాంతులైన రాజులు ప్రఛన్నంచేతను నివసించిన స్థలంబులు తమరు కపరించి వసుధాధిపత్యంబునకు అభిషేకము చేయించుమని ప్రార్థించినందున కశ్యపవంశోమునికి ఆ భూదేవతకు కథలి.... వరకు పరశురాముడు తనకు దానంచేసిన భూమియందు మీరు నివాసంచేయడం ధర్మం కాదని చెప్పినందున పరశురాముడు పూర్వసముద్రం సామీప్యంకు వచ్చి తాను నివాసంచేయడానకు స్థలం ఇమ్మని అడుగ...... యటుంచగా చినా నలుభై యెనిమిది కోసులు గల అవరణంగలిగినటువంటి తమలో గుప్తం ఉన్నటువంటి మహేంద్రపర్వతాన సుబయలు పరచి అక్కడికి పదిహేను కోసులు వెనక్కు తోసివెళ్లాగనుక పరశురామస్వామివారు మహేంద్రపర్వతాగ్రమందు ఆశ్రమంచేసుకొని నిష్ఠాహోమం కొరకు పరశురామగూఢమనే కొలను యేర్పరచి తపస్సుచేసుకుంటూ వుండెను.

తదనంతరం ద్వాపరమందు పాండవులు దుష్టదుర్యోధనపరాజయులై ద్రౌపతిసహితంగా 12 పన్నెండు సంవత్సరములు వనవాసమున్ను, ఒక సంవత్సరము అజ్ఞాతవాసమున్ను చేసేలాగున నిమంత్రితులైనదీన దాచి పర్వతప్రదేశంబుల నుంచి వచ్చేయడలపై నప్రాసన మహేంద్రపర్వతానకు వచ్చి అక్కడ కొన్ని దినములు నివసించి వుండేయడల నాకానాక దినమందు పితృతిథి సంప్రాప్తమైనందున పైతృకశ్రాద్ధంకొరకు రురుమృగమాంసం తెమ్మనిమని ధర్మరాజు అర్జునుని ఆజ్ఞాపించినందున, ధనుర్బాణములు ధరించి పర్వతప్రదేశం సంచరించి వెతికే కొరకు కనుపడనందున భూమిపై విస్తృతమై బహుదూరం సంచరించినను మృగదృష్టంకానందున దశదిశలు విలోకించే వరకు మహేంద్రపర్వతం తూర్పు భాగమందు సముద్రానకు ఆవల పావుకోసెడు మేరను గర్భవతియైన కపిలధేనువు మేస్తూవుండి దృష్టిగోచరం ఆయెగనుక రురుమృగం అని భావించి దూరాన పాతవిశిఖప్రయోగం

చేసి వెంటనే వచ్చి చూచేవరకు కపిలధేనువు హతమై పడియున్నది గనుక గోహత్యాదోషం
సంభవించెనని దుఃఖాక్రాంతుడై గోవును మోసుకొని మహేంద్రపర్వతం వెళ్ళడానకు సదరుగో
వు హతమైన స్థలం వదలి మూరు బారులు వచ్చేవరకు కొలం రక్తబిందువులు వడకేలంతరమున
స్రవించినది. అక్కడ నుండి పశ్చిమ ముఖమై మూడు కోసులు వెళ్ళేవరకు త్రిస్థలం ఆయం
దు గోవు మెడకింద భాగములో వున్న పొట్ట రాలినది. అక్కడనుంచి పశ్చిమ ముఖమై మ
హేంద్రపర్వతముకు వెళ్ళి ధర్మరాజు సన్నిధి చేసి తన శస్త్రపాతమువల్ల హతమైన గోవును
అనుపరచి గోహత్యాదోషానకు విధియేమి అని దుఃఖించి విలాపంబులు పలికినం
౨౦ దున ధర్మరాజు తమ్ముణ్ణి మూరార్చి శ్రీకృష్ణస్వామి వారిని ప్రార్థించినంతలో ఆ భక్తవత్స
లుడు అయినందున పాండవప్రియుడు అయినందున సన్నిధి చేసిరి గనుక ధర్మరాజు శ్రీకృష్ణస్వా
మివారిని చూచి అర్జునుడు అజ్ఞానవశాత్తు సంభవించిన గోహత్యాదోషం పోగొట్టి నిర్దోషి
ని చేసి మమ్ముల కృతార్థుల చేయవలెనని ప్రార్థించినందున శ్రీస్వామివారు హృదంతరగర్భి
తములు తెలిసిన వారు అయినందున ధర్మరాజును సమాధాన పరచి బ్రహ్మాదిదేవతలను తల
చినందున సన్నిధి చేసిరి గనుక అర్జునుని స్థితి విశదపరచి గోహత్యా నివారణ చేసి పరిశు
ద్ధుని చేయవలెనని శ్లాఘపరచినందున బ్రహ్మ అర్జునుని చూచి నీవు వగవవలసినది లేదు. భూభా
రణ నివారణముకొరకు అవతరించిన కారణ పురుషుడవని నారాయణ రూపుడవైన
నరుడవని నీకు గోహత్యాదోషం సంభవించేరదని వచించి కృష్ణుడు పాండవసహితం
గా దేవసమూహములతోటి గోవు హతమైన స్థలముకు వచ్చేవరకు అక్కడ మూడు
శివలింగములు వుంచిన హేతువు ఏమంటే. అర్జునుడు గోవుమీద వేసిన బాణం నా
భిలింగం, కపిలధేనువు మెడక్రింద భాగమందు వున్న వత్సము వాఖ్యలింగం, ధేనువు మొక్క ర
క్తం వాఖ్యలింగం, శాస్త్రం కారం మూడు లింగములు ఆయెను గనుక పూర్వం నుంచి అర్జున

మనకు తెలియచేసి ఆ లింగములకు బాణేశ్వరా, వత్సేశ్వరా, కపిలేశ్వరా అనే నామములు యేర్ప
రచి ప్రతిష్ఠచేసి అక్కడనుండి కోటి రక్తబిందువులు పడిన స్థలమునకు వచ్చే వరకు ఆ నిర్రక్తబిం
దువులు అన్ని లింగములు అయినందున ప్రతిష్ఠచేసి కోటీశ్వరులనే నామము చేసి, అక్కడనుండి ప
శ్చిమంగా మూడు కోసులు వచ్చే వరకు .... గోవు యొక్క గర్భములో వున్న పెట్టబడ్డ స్థలమం
దు లింగం పుట్టించె గనుక పొత్తుంగేశ్వరులు అనే అభిధానం యేర్పరచి మహేంద్రపర్వతా
నకు వచ్చి పతితమైన గోవు మూర్చ వచ్చే వరకు గోకర్ణముల లోనుండి లింగం పుట్టించె గనుక ఆ
దివ్యలింగమునకు గోకర్ణేశ్వరస్వామి వారు అని అభిధానం యేర్పరచి ప్రతిష్ఠచేసినారు.

ఈ ప్రకారం బ్రహ్మాదివుండు అర్జునునిచేతను బాణేశ్వర, కపిలేశ్వర
వత్సేశ్వర, కోటీశ్వర, పొత్తుంగేశ్వర, గోకర్ణేశ్వర స్వామి వారులను ప్రతిష్ఠచేయించినారు.
అర్జునుని యొక్క అస్త్రం చూపుట వల్ల హతమై తరువాత దైవప్రభావంచేతను రక్తబిందువులు
శివలింగములై ఉద్భవింపనక్కమునాను అట్టి అర్జునుని యొక్క గోహత్యాపాపభారము హ
రింపబడ్డ స్థలమందు పట్నం నిర్మాణంచేయించి పాపహారమైన స్థలమవుటవల్లను హారం
పురం అని అభిధానం యేర్పరచి శ్రీ వత్సేశ్వర, బాణేశ్వర, కపిలేశ్వర స్వామి వారలకు కంచు
దేవాలయములు శ్రీ కోటీశ్వర స్వామి వారికి శిలాలయం నిర్మాణం చేయించి దేవతలతో
తను సకలోత్సవములు జరిగించి ఈ స్వామి వారలకు సార్వకాలము పూజించే కొరకు
యీతద్దేశవాసులను పుష్కలం బ్రాహ్మణ్యం ఇండ్లవారిని పూజాయోగ్యులనుచేసి నిత్యనైవేద్యారా
ధనలు జరిగించే కొరకు మహేంద్ర పర్వతం మొదలుకొని సముద్రపర్యంతరము ఉండ
బడ్డ భూమి ఇనాం ఇప్పించినారు. ఆ స్థలమందు ఇంద్రుడు కనకవర్షం కురిపించినందు
న పురజనులు వశంచేసుకొని మిగిలిన ధనం కోటీశ్వర స్వామి వారి దేవాలయం ఆగ్నే
య భాగం నూరు బారువల దూరమునను సంస్థాపన చేసి పైన భైరవ ప్రతిష్ఠచేసినారటా.

తదనంతరం పాండవులు మహేంద్రపర్వతముయందు కొన్నిదినములు ని
వాసంచేసినారు. సదరు మహేంద్రపర్వతమందు - రవేసనదా నవ్వన్నదని చెప్పినారు.

తదనంతరం కాలాంతరావస్థచేత సముద్రబాణేశ్వర కపిలేశ్వర ఆలయము
లు సముద్రగామి అయి భూప్రవిష్టమైనవి. కలియుగప్రవేశమైన తర్వాత సుపరీక్షజ్జనమే
జయ విక్రమాదిత్య భోజరాజ ప్రభుత్వమైనందున ఇష్టిక విక్రమశకంబులు జరిగినపిమ్మ
ట శాలివాహనశకమందు గజపతి సింహాసనస్థుడైన ముకుందదేవు.... నాదేశములు
కు వెంపాంవెళ్లేయదల రుస్థలానకు వచ్చి రఘుస్వామివారి పూర్వోత్తరములంపి నికొలుశ్వరస్వా
మివారి దేవాలయము వన్నందున నున్న ఆలయము జీర్ణోద్ధారణచేయించి స్వామివారలకు
నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలకు చగ్గాబూన్న భూములు ఇనాం ఇప్పించి పొత్తు. ఇలా పొత్తుంది
శ్వరస్వామి వారి ఆలయం జీర్ణోద్ధారణం చేయించి ఆ స్వామివారికి నిత్యనైవేద్య దీ
౧ పారాధనలు జరిగేటట్లు నిర్ణయించినమీదట ఈప్రకారం కొన్ని సంవత్సరములు జరి
గినపిమ్మట అశ్వపతులైన మొగలాయివారు కర్ణాటకం జయించి, తదుపరి గజపతు
లు తమ యేలుబడి దేశాలకు మృదాడిచేసి సకలూటలు కొంతలుకొని ఈ మధ్యదేశములు ఆక్రమిం
చి త్రికళింగదేశానకు శ్రీకాకుళం సర్కారుచేసి గోలకొండ నవాబు తరపున ఫౌజుదారుల
తరఫున ఇచ్ఛాపురం తర్ఫుచేసి ౧౮ పద్ధెనిమిది జమీందారులకున్ను మిది పరగణాలకు
మాన్యులున్నతుష్టిసలు ఇత్యాలు గుననిర్ణయించి ఇదుల బారువపరగణా అనే పేరుపెట్టి
బీనికింద చేర్చబడుచేసిన గ్రామాదులు, బారువా, కొళ్లాం, చింకెలి, పొత్తుంది, ఈనాలు
గుగ్రామాదులు కప్పబారువపరగణా అనిపేరుపెట్టి హైదరాబాదునుండి వచ్చిన ఫౌజు
దారుల్ శ్రీకాకుళం తాలూకా ఇచ్ఛాపురములోవుండి తమపరవు ఆమీనులను వుంచి సాలుకు
ఈ మొత్తమిరుతం వెంనిమిది వేలురూపాయలు చొప్పున జమాబందీ పైసలు చేసుకొను...

తదనంతరం వ్యాఘులు జూరవల్లిఖాను సాహెబుల వారు శ్రీ ౧౭౨౭ శక
సం॥లో ఆనివాతరపులో వుండే మోవిరి వగైరా జమీందారులను పట్టుకొనివెళ్ళ ప్రదాకు
ళంకాలలో శిక్షించి నందున పట్నాక మొదె సంస్థానకుపైన జగన్నాథనారాయణదేవుగారు
శ్రీకాకుళం వారాధిక మొదలాంచేసి జూరవల్లిఖాను సాహెబుల వారిలో లలరాయి
చేసి పరాజయపరచి ఖిల్లా పుచ్చుకొని దేశం ఆక్రమించిన వ్యాఘునికి చేసెందులకు
బారువలో దీనబంధు వర్తకుడు అనే చౌదరి మజకూరుకు తూర్పుభాగమందు విష్ణు
స్థలం కట్టించి శ్రీ జగన్నాథస్వామి వారిని బలభద్రసుభద్రా సహితంగా ప్రతిష్ఠ చేసినందు
న స్వామి వారికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు నిమిత్తం మజకూరుకు పశ్చిమభాగమందు
పల్లాలు మూడు భరణాలు భూమి ఇనాం ఇప్పించినారు. ~~సు~~

పదరు జగన్నాథ నారాయణదేవుగారు, తదనంతరం పరాసువారు
పూసపాటివారు, వీరి అధికారములు జరిగిన తరువాతను ౧౭౮౭ సంవత్సరములోను
వారాజశ్రీ కుంభణీవారు ఈదేశానకు ప్రభుత్వానకు వచ్చి ఇచ్ఛాపురం కసుబా హెట్టిపె
సి గంజాం కసుబా చేసి చెవులకం... వారు మాన్యం వృత్తులు చేసెయుదల మేస్త్రి వరా
న్నం చేరు కామన్న కోటేశ్వర స్వామి వారి మాన్యం జప్తుపరచి ఈదేశానకు స్వామిదాను
రములు వచ్చినప్పుడు నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు లోపం రాకుండా జరగలందులకు,
తమ ఖజానాలో నుంచి సాలు ౧కి రు ౧౨... చొప్పున ఇచ్చేలాగున కట్టడి చేసినా
రు గనుక తదాది వెయిదలు కాని ఆ ప్రకారంగా జరుగుతూవున్నది. శ్రీ జగన్నాథస్వామి
వారి ఇనాం జరుగుతూవున్నది. శ్రీ ౧౭౧౩ శక లో అమానిపరగణాలకు సుమ్మసా
యమక లాతి బాబతులు విచారించి తేసి వ పాలన గురించిన వస్తుందుకు శాశ్వతము
గా జమాబందీలు నిర్ణయించేయుదలకు బారువ పరగణాకు రు ౧౦౦ రూపాయి వేయుటనిమి

ది మూర్ఖరూపాంతలు జమాబంది నిర్ణయించి గ్రామం టూచేసినందున బాపురావుదేం
కటేశంరావుగారు వేలం లోకొమకొండ నిస్సి ౧౭ బఖ్షసలే పర్యాంతరము మున్నెదికారం
చేసి ఆబుప మ్మటకుర విరామంచ్యపాటి శ్రీక్రయం చేసినాడు నమకరాజస్వరుదాఖలు
చేసుకొని ... సాలీనా సాలీనా జమాబందీ దాఖలు చేసుకొని జమీందారుకు చెల్లిస్తున్నారు

2.2॥ శ్రీ తాలూకా గ్రామాలు కరణాలు ౧॥ బారువా ౧॥ కల్లాదా ౧॥ పెం
కటి ౧॥ పొత్తూరు ౧॥ ఈ కరణాలు చంద్రశేఖర పట్నాయకు ఇతని పూర్వీకులైన నరహరి పట్నా
యకునకి పూర్వం గజపతుల వారు ఇచ్చినారు అని చెప్పినారు, పూర్వం నుండి ఈ కరణాలు
తెలుగు పురుషులు ఉన్న ప్రకారం శ్రీ తాలూకా వారికి కత్తువ్రాసుకొని ముందసావెళ్ల
దా వరకు యథాక్రమంగా చేసే యడల లోవైనంది నంచరించి నపల్లాకు పది వేలైనా తూర్పున
ఉ తాలుకా ఉత్తర దాటుంచేతను ... దగ్గ ఆవేక్షించిత్తరుగ్గత అనుపడే గనుక శాబా
రువమన్నర సేఖాంయ దేవా సంకటంబులు చేసినందున మందసా వారు బస్తు
ఆయినందున ఆకరణ వుదకం వాడుపమానం అయినందున వెళ్లడానకు భయపడి ఆ
కరణ మంది తాతిని బయలుదేరి తల్లో తాలూకా వరాంనకు వచ్చిన దరిమి తాతంబు
న ఆకరణ వుండితే దిగ తాలిఖు నాటి కరణి తాలూకా రఘునాథపురం ప్రవేశించే వరకు
దేహాంతం చేసి ఆతిశేషం కనుపించి వాయువచేతను దేహం త్యాంత మున్నతమ్మి
తి నొప్పులు బలిష్ఠ ఆ రామెగనుక ఈ స్థల మందున్న మ్యూలు వున్నందున ఆకరణ నిలిచి శ్రీ పుష్య
బ్యకుంటూ సెప్టెంబరు నెల తేదిగల నాయతు అక్టోబరు నెల తేదీ ౧౧ వరకు రఘునాథపు
రములో వుండి ఆ తాలూకా వారి కత్తు ఉగ్ర వారాలు పూర్వోత్తర ములు గ్రామాలు ము
క్య కరణాల పూర్వోత్తరములు దేశ్యనకుషా మాహాత్మ్యం ఆ తాలూకా జమీందారులైనదే
శికె ... పోయిన జమీందారి వంశావళి వ్రాయించ దం లేదు

జరిగినదారు పూర్వోత్తరం ఏమంటే, పూర్వం వుత్తరఖండం సింహాల దేశం నుండి వీరభద్రబాహుదబునా చంద్రశేఖరవడుబనా, అనే ఇద్దరు వంటరి రాజకుమారులు ఏమైతే ద్విగ్విజయ కారులైనటువంటి తమ అన్నగారిలో కలహించి పర్యాటకమిడదేశానకు వచ్చి అక్కడ ప్రభుత్వం చేస్తూవున్న గజపతి శివలింగ నారాయణదేవునీ విదర్శనం చేసి తమ పూర్వోత్తరమును స్పష్టపరచినందున తత్ప్రాంత ... క్షత్రియులను తెలిసి మర్యాదా మరాతజలు దయచేసి తమ దేశానకు సమీపమందు ఏమైనేట్లు అనుభవిస్తూవున్న బామ్మాళి తాలూకు వీరభద్రబాహుదబునా గారిని సాధించుకొని అనుభవించుమనిన్ని ఇయట్టబోయులు అనుభవిస్తూవున్న టెక్కలి తాలూకా చంద్రశేఖరవడుబునా గారిని అనుభవించుమనిన్ని చెప్పివారి పంపనకు చేసినారుగనుక వీరభద్రబాహుదమునా బామ్మాళి తాలూకా తన భుజపరాక్రమం వల్లసాధించుకొని ఏమైనేట్లు అదే వారిని పాతపరచి కొన్ని సంవత్సరములు అనుభవించి నిరంతురర్వాం పోయినారు గనుక ఆ వంశ పరంపర తెలియలేదు.

సదరి హిం వీరభద్రబాహుదమునా తమ్ముడైన చంద్రశేఖరవడబునా-యట్టబోయులు అనుభవిస్తూవున్న టెక్కలి తాలూకా మీదికి తనలష్కరుతో ప్రవేసించి పోయి టెక్కలి కసుబా చేసుకొని వున్న సదరి హి గ్రామములు సాధిన్చి ఆక్రమించుకొని అక్కడ మకాం చేసి వుండేందుకుల జూరంగా అనే గ్రామములో యంత్రా....యముల స్తోమం చేసుకొని తాలూకా రూపకల్పన్ వదాంక్షితూరి చేసినందున వడబునా బాలాయు ధ్వజం చేసి యట్టబోయులను పలాయనం చేసి జూరుగాంశాసనావశం చేసుకొని కొన్ని సంవత్సరములు అక్కడ వసియించి మజూకూరిలో శ్రీవల్లభరాయని స్వామి వారికి చంద్రశేఖర స్వామి వారికి ఆలయములు కట్టించి ప్రతిష్టచేసి పాతటెక్కలి కసు:...

లో కోట కట్టించి కొన్ని దినములు ప్రభుత్వం చేసి పరలోకగతుఁడైన పిమ్మట తత్సూను
డైన నృసింహ్మబునా ఆ శ్రీ తారాలా నతువచ్చి బారువా వాయవ్యకోణమందు నృసింహ్మపు
రమనే పట్నం కట్టించి టెక్కలి తాలూకా నృసింహ్మపురమనే నామం వేయపరచి దీను
బస్తీ చేసి ప్రభుత్వం చేసిన పిమ్మట ఇతనికి కుమారుడు లక్ష్మీనారాయణబునా. ఇతని
కి అయిదుగురు కుమారులు, గోవిందబునా, విశ్వంభరబునా, పద్మనాభబునా, మ
ధుసూదనబునా, అనేవారు నలుగురు. పెద్దభార్యకు మీనకేతనుబునా అనే ఒకను
చిన్నభార్యకు లోప్రకారం అయిదుగురు పుత్రులుకలిగిరి. కడపటివాడైన మీనకేత
నబునా బలపరాక్రమసౌందర్యాదిగుణాతిశయములుకలవాడై వుండెగనుక ఇతనికి
వొకటి జ్యేష్ఠమాతా మంత్రిసామంతులును దేశస్థులును మీనకేతనుబునాకు పట్టా
భిషేకం చెయ్యవలెనని విచారించే వేళకు జ్యేష్ఠభ్రాతలు వొప్పనందున గజపతులకు
ద్రవ్యకుండ నారాయణదేవుగారి వద్దకి వెళ్ళి ప్రాపకం చేకొనిరి గనుక అండచేసి భూ
పతి మన్నెరాజులు అనేకేతాబిచ్చి టెక్కలి తాలూకాకు పట్టాభిషేకం చేసినారుగ
నుక గోపీనాథబునా మొదలైన జ్యేష్ఠభ్రాతలు వంచితులై దేశాంతరము వెళ్ళి కొన్ని దినము
లకు తిరిగి వచ్చి భూపతి మంగరాజుగారు కనుమతం చూపు నప్రవర్తించినందున వ
శులుచేసి వుంచినారు. వారి వంశం మహాపాత్రులు అనే నామధేయం వున్నది.

భూపతి మంగరాజు వంశ -- అయినాడు, ఇతనికి కుమారుడు నారాయ
ణమంగరాజు, తత్సూనుడైన అనంతమంగరాజు, తత్పుత్రుడైన నేదేవరాజు మంగరాజు ఇ
తనికి కుమారుడు, చంద్రశేఖరమంగరాజు, ఇతనికి పరాక్రమదేగజపతి నారాయణదేవుగా
రు తమకు మాతేను జుమ్మా అనేక సైనము విహారం చేసి విశేషమైన మరాతబాజులు
దయచేసి జగద్దేవులు అనేకేతాబిచ్చినారుగనుక శ్రీ చంద్రశేఖర జగద్దేవ అనే

రువచ్చినది. ఈ రాజుకు మిగిలిన దేశం పరిపాల్యనమంత బద్ధ అరణ్యం కొట్టించి ----

బాగుచేయించి ఆ స్థలమందు వెంకటగిరి పట్నం అనే పట్నం కట్టించి ఆ నమోమహ
ంత ప్రాంత్యమందు కోటబెట్టించి ఆ పర్వతం మీద నున్న దిక ట్టించి చంద్రశేఖర స్వా
మి వారి ప్రతిష్ఠచేసి వెంకటగిరి పట్నం యందుని వాసం చేసి తమ్మారి కల్లుగ్రామం
గ్గిరను తమపూర్వులు కట్టించిన సోమేశ్వర స్వామి వారి దేవాలయ సామీప్యమందు అర
ణ్యం కొట్టించి సేద్యపరచి తమ్మారిబల్లి అనే గ్రామమున్నమం పరిపాలించి తన కుమా
రుడైన (శ్రీ) రఘు నాథ నాయుడు దేవుగారి పేరను రఘునాథపురమనే నామం యేర్ప
రచి గ్రామం కట్టించి విస్తరించి బహు పాటు ప్రజలు నుపం పాదించి ప్రసిద్ధుత్సవం చేసినారు.

ఇతనికుమారుడైన రఘునాథజగద్దేవుగారు ఇతను ప్రకారం పరిపా
లించి మరి పద్మనాభ నాయుడుదేవుగారికి కుమార్తెను విద్యావాహాది తల్లో
బ.... లోకాలు లభాయాచేసి పాయకారి మూల ధ చయ సంపాదనచేసి రఘునాథపు
రం పశ్చిమభాగమందు పర్వతముల మధ్యనున్న అరణ్యం కొట్టించి ఆ స్థలమందు చింతా
మణి అనే పట్టణం కట్టించి చింతామణి పట్టణము ప్రవేశించి అధికారం చేసిన్ను
యిట్లా కోట పెట్టించి శ్రీగోపాలస్వామి వారి నిజగన్నాథస్వామి వారి ప్రతిష్ఠ
చేయించి చింతామణి పట్టణము ప్రవేశించి అధికారం చేసెను. ఇతనికుమారుడై
న పెద్దరామకృష్ణదేవు చింతామణి పట్టణములు పట్టాభిషిక్తుడై కొన్ని దినములు ప్రభు
త్వం చేసి పుత్ర సంతతి లేనందున తమ్ముడైన రాజగోపాలదేవు తత్పుత్రుడైన రఘునాథ
జగద్దేవుని దత్తపుత్రున్ని చేసుకొని స్వర్గస్థుడాయెను. ఈ చిన్న రఘునాథ జగద్దేవు ప్రవేశం
చే చింతామణి పట్టణములున్ని వాసం చేసి అధికారం చేసేయడల పల్లాకి మిరిది సంస్థానమును
నిజగన్నాథ నారాయణదేవుగారు తన లష్కరు లోటి చింతామణి కోట మీదికి పో

గ్రాం వచ్చిలడాయిచేసి --- కునితేసుకొని పోయి కిమిడిలో ఖైదుచేసినందున, తర
నంతరం జ్యేష్టుడైన బలరామదేవు, పూసపాటి విజయరామరాజుగారిదగ్గరికి వెళ్లి పం
జుకుమ్మకుతేసుకొనివచ్చిచెంత్రాం మణికోటలో వుండిన శత్రువుల మొక్కలా కొట్టా
యించితాను అక్కడ వుండి రఘునాథపురంతూర్పుభాగమందు మోందుగపల్లి అనేగ్రా
మందగ్గరను కోట బెట్టించి ఆ కిల్లాలో కాల్లాం వుంచి తనకుమారుడైన జగద్దేవుగారి
ని రాజ్యాభిషేకంచేసి తాను వృద్ధవారదక్షుడై వుండియితల జగన్నాధనారాయణదే
వుగారు తనసంకల్పం వికల్పమవుట చింతించుకొనినారు, జగద్దేవును బంధవిడిపించి స్వ
హతోన్ని ఇచ్చి వివాహంచేసి స్థలములోకి వచ్చిరి గనుక బలరామదేవు యథాప్రకారంగా
కలితాలూకా అధికారం చెప్పి రఘునాథ జగద్దేవుగారి పరంచేసి అతని వివాహ తపస్యా
సములలో వుండుమన్నారు। ఇతని అధికారంలో నే రాదేశానకు కుంపిణీవారి ప్రభు
త్వము వచ్చినది। ఇతనికుమారులు రాజా చిన్నరామకృష్ణ జగద్దేవుగారు అధికారంచేసి అ
పుత్రకుడై పోయినందున ఇతని .... మొక్కలకళత్రాంతరసంజాతులు జమీదారు
హక్కు తమకు చెందవలెననికుంపిణీవారికి తెలియచేసుకుంటూ వాహుజో
షుత వేదని మీరు వారసులుకారని శలవిచ్చి ఆరు సంవత్సరములు అమానిమా
ష్లియ్యతుచేసి సన్ ౧౨౧౩ ఫసలీలో వేటురు --- ధారగారు మ్మకు సాలీయాకలాబా
బతువిడ తీసితమపరంచేసుకొని మహాలు వేట్టించి నందుకు రు ౨౧౦౦ రూపాయ
లు చొప్పున జమాబందీ నిర్ణయించి గ్రాంటుచేసిరి గనుక గజపతి పద్మనాభదేవ
మహారాజులుంగారు కాని అధికారంచేస్తూన్నారు॥ —.

ఈతాలూకాసరి హద్దులనిర్ణయం॥ ౧॥ తూర్పువైపునమాత్రా
రఘునాథపురమునకు నాలుగుకోసులున్నది॥ ఆగ్నేయంవైపున తాలూకా టెక్కలి బా

మ్యాళి తాలూకా మేమవరం మూండుకోసులు౹౩౹ దక్షిణం కోటా తాలూకా కోటపాడు
అగ్రహారం బూమ్యాళి వారి తాంత్రి మూండుకోసులు౹౩౹ నైరుతి కోణాన్న భాగమందు
కోటా తాలూకా వీరరఘునాథపురంకి మిత్తెపోలవరం సంఖ్య రెండుకోసులు౹౨౹ పశ్చిమం
పై పురకోటా తాలూకా కొంటిపూరుకి మిత్తె కాపునతి వారు రెండుకోసులు౹౹ వాయవ్యకో
ణం పై పురకోటా తాలూకా కమలాపురంకు వేలికోట నాలుగుకోసులు౹౪౹ ఉత్తరం పైపు
ర మల్లాకుతియాతలూ నారాయణపురం అయిదుకోసులు౹౫౹ ఈశాన్యం పైపురో
టా తాలూకా అంత్యరగడ్డ తలూ పెసరిపాడు సంఖ్య ఆరుకోసులు౹౬౹ — — ..

అగ్రహారములు - ఇచ్చినరాజులు - ప్రతిగ్రహీతలు —

౧౹ చొటుదామపురం౹ - చంద్రశేఖర మన్నరాజు౹ - జయంతి వెంకన్నపంతులు ౧౨ భాగములున్నాయి ౧౧౨౹
౨౹ తువిడె - తిటూ - కందికుప్ప వారిశాస్త్రి పంతులు ౧౧కి భాగములు ౧౧౨౹ —
౩౹ జగదేవపురం౹ వీరరఘునాథ జగద్దేవరాయలు౹ బొమ్మతి రామలింగం
తులు ౧౧౯౯ భాగములు ౧౨౹ - ౪౹ బత్తిపల్లి - - తిటూ౹ సర్వాపతి రామలింగం
పంతులు౧ భాగము ౧౧౨౹ - ౫౹ లకిదాసపురం౹ తిటూ౹ అంబారు వెంకటాద్రిపంతులు
౧౧౹ భాగము ౧౧౨౹ ౬౹ - ఫుండిలవరం౹ - తిటూ: భగవాన్ మంతాపంతులు ౧ భా
౧౧౨౹ ౭౹ చివల మారిపల్లి - తిటూ రామకృష్ణ జగద్దేవు౹ మవాంత్రు పూలబాపాజి ౧ భా
౧౧౨౹ - ౮౹ శేతాపురం౹ చిన్నరఘునాథ జగద్దేవు౹ రామన్నపట్నాయకు వారి ౧ భా
ల భా ౧౧౮౧౹ - ౯౹ బృందావనం౹ తిటూ౹ కామసముతి రామయ్యపంతులు భా ౧౧౯౹
౧౦౹ చంపతిరావు రామకృష్ణపురం౹ తిటూ౹ కంబాళ్ల అప్పన్నపంతులు౹౧ — ..
౧౧౹ కొమంతి - తిటూ౹ - కాచిన్నయ్యపంతులు౹ - ౧౨౹ నరియపల్లి౹ తిటూ౹ అధికారి
పంతాపంతులు౧ భా ౧౧౮౧౹ ౧౩౹ - పాలెమయపల్లి౹ తిటూ౹ కృపాసింధుపంతులు

౪౬౦ వి౦ ౧౦౯౩౺ ౧౪౹ బాం. పాదవిపురం. టిలో. పురుషోత్తమ పంతులు౦౬౦ వి౦
౧౧౧౯౹ ౧౧౫౹ వెంకటాపురం. టిలో. కొక్కుల్లరామన్నపంతులు౧౭ వి౦ ౧౧౭౯
౧౬౭ కత్తిఅగ్రహారం. టిలో. జంయంతి కామన్నపంతులు౨౧ వి౦ ౧౧౭౯౹ ౧౭౫౹
కొటుపల్లి. టిలో. వెల్లిటి అప్పలాచార్యులు వి౦ ౧౧౮౧౹ ౧౮౹ జొత్తు జగద్విప్ర
రం౹ టిలో. పాసనందిరామన్నపంతులు౪ వి౦ ౧౧౮౦౹ ౧౯౹ రాఘ్రి... బాత్త్రపాడు.
టిలో. మాడభూషి నరసింహాచార్యులు ౨౧ వి౦ ౧౧౮౧౹ ౨౦౹ చిన్న రామరపల్లి. టిలో.
శేషసింహాచార్యులుగారు. వి౦ ౧౧౭౮౹ ౨౧౹ రామకృష్ణాపురం. టిలో. పెద్దింటి శింహా
చార్యులువారు౨ వి౦ ౧౧౭౯౹ ౨౨౹ ద్వీపావళి. టిలో. స్వాపతి రామన్న నొక్కనొక్క వి౦
౧౧౨౧౹ ౨౩౹ గజిమెట్ట జగన్నాథపురం౹ టిలో. భగవానులమంచాపంతులు. వి౦ ౧౧౯౨
౨౪౹ పద్మపురం౹ టిలో. టిలో పంతులు౪ వి౦ ౧౧౬౪౹ ౨౫౹ వేలమగొపాలపు
రం౹ టిలో. విత్తి అల్పన్నపంతులు వం౧౩ వి౦ ౧౧౮౧౹ ౨౬౹ కరుటుపాడు. టిలో.
కొకరవర్తి పాత్రుడు వం౯ వి౦ ౧౧౮౦౹ ౨౭౹ సుభద్రాపురం. టిలో. బంఢ్లాజొగి.
పంతులు ౧౪ - - ౨౮౹ దేవిపురం. టిలో. సోమన్నపంతులు౧౨ వి౦ ౧౧౭౯౹
౨౯౹ విరంజొగిలి. టిలో. అబ్బాళనరంగన్నపంతులు౩ వి౦ ౧౧౬౪౹ ౩౦౹ వింగా
లపాడు. టిలో. వెల్లటి అన్నంగరాచార్యులు వి౦ ౧౧౮౦౹ ౩౧౹ ఉసులదొకులప
ల్లి. టిలో. విరూజమ్మజగ్గాపంతులు వి౦ ౧౧౮౦౹ ౩౨౹ సవరుబాగాపురం౹ టిలో. వ
నమాలిదాసుల వం౧౬౦ వి౦ ౧౨౦౮౹ ౩౩౹ పూసంతి జగన్నాథపురం౹ టిలో. శ్రీపాదకామన్న
పంతు వి౦ ౧౨౦౮౹ ౩౪౹ శ్యామసుందరపురం౹ టిలో. నీలకంఠపాత్రుడు వంతులు౧౯
౩౫౹ కాంతతెంబారు౹ టిలో. విట్టులజగప్పపంతులు ౬ వి౦ ౧౧౮౧౹ ౩౬౹ భీమ
పురం౹ టిలో. రావికరణజగప్పవంతులు తొకభాగం౹ ౩౭౹ విట్టులనరియా. టిలో. -

ధిల్లీనరశింగరావు పంతులు - ఏకభాగము - ౩౮ - అచ్యుతాపురము - డిటో - వైద్యభూ
షణము వంశా ౧౧౭౮ - ౩౯ - రామకృష్ణాపురము డిటో - వైద్యనాథపంతులు తుదుము౧౦౧
౪౦ - శివరామాగ్రహారము - డిటో - కందాళ రామచంద్రాచార్యులు పంతులు ౧౨౫ - ౪౧ - అ
- లరఘునాథపురము డిటో - పెద్దింటి తిరుమలాచార్యులు - పంతులు - ౪౨ - ద్వా
రామకృష్ణాపురము డిటో - ఐంటిచర్ల జగ్గప్ప - ౧౧౭౮ - ౪౩ - మోరుపు వరము డిటో
మరుపుంఢావ శిా - ౧౧౭౮ - ౪౪ - సుందరజగన్నాథపురము డిటో - తాంపీచర్లచి
లరామయ్య ౧౧౭౮ - ౪౫ - రామేశ్వరపురము డిటో - కృపాశింధు పంతులు వద్ద -
౪౬ - జయకృష్ణాపురము డిటో - ధిల్లీనరశింగరావు పంతులు - ౪౭ - రాజుపురము
డిటో - కొల్లిపరమానందయ్య పంతులు ౧౧౭౮ - ౪౮ - బచ్చురాజు వెంకటాపురము డిటో
- రాజునరసన్న - ౧౧౭౮ - ౪౯ - నారాయణాపురము - గజపతి పద్మనాభదే
వు - జాలెలవెంకటనరసు ౫౦ - రాజగోపాలపురము డిటో - కన్నెపల్లి రామావధా
నులుగారు ౫౧ కుమ్మరా - డిటో - చిట్టి కృష్ణమాచార్యులు ౫౨ - సవరా
మకృష్ణాపురము డిటో - వేరంబొ పాడి శిా ౧౧౭౮ - ౫౩ - చిన్నరామభల్లాపల్లి డిటో - రా
మయపంతులు పంతులు శిా ౧౧౭౮ - ౫౪ - రంగరాజపురము డిటో - కాసుపతి నరశింగ
౧౧౭౮ (above line)
రావు పంతులు ౫౫ - ౫౬ - తోలాయినిలాపురము డిటో - ప్రోలిశం వెంకటసోమయాజులుగా
౫౭ - శ్రీ నమమంతులవారు డిటో - బలరామపంతులు. పంతులు ౫౮ - ౫౯ - మురారిపురము
౬౦ - గోవింద పురము ౬౧ - కోమలపురము - రామకృష్ణజగద్దేవు - దీనబంధుపట్నాయకు
డు - రామన్నపట్నాయకుడు - శోత్రాలుగారి అమన్నాలు -

గ్రామాదులు - ఇచ్చినరాజులు - స్వాములవారు తమపేరులు -

శ్రీ కోల్లుపడా - వనరఘునాథజగద్దేవు - గోపీనాథస్వామివారు భాగం శిా ౧౧౭౮ -

౨౹ బరగాం గజపతి పద్మనాభదేవు శ్రీ జగన్నాథస్వామి వారు—.

జిరాయతి గ్రామాదులు కరణాలు ౧౹ నంబర్లదాసుపల్లి

౩౹ దేవబంధుపురం ౪౹ కొల్లపురం ౫౹ జయపురం ౬౹ రామచంద్రపురం ౭౹ మొగలిపా

డు ౮౹ నవ్వనాయుడు ౯౹ కొల్లపల్లి - కరణం మహంతి శివరామయ్య - ౧౦౹ గంగపురం

౧౧౹ శ్యామపురం ౧౨౹ ఉట్టపేట ౧౩౹ బిత్తులదారు ౧౪౹ కమలాపురం ౧౫౹ దేవు

కటాపురం ౧౬౹ పల్లవీధి - కరణం నానపాత్రుని నీలకంఠుడు - ౧౭౹ దేవునీలవాడు

భావనపాడు ౧౮౹ సూర్యమణిపురం ౧౯౹ కొరుజోడు ౨౦౹ మదనాపురం ౨౧౹ దేవ

ుపల్లి ౨౨౹ మజిలిగోపాలపురం ౨౩౹ శిపో తురాయి ౨౪౹ గోపాలపురం ౨౫౹

బుజాలు కరణం జయంతి లచ్చన్న - ౨౬౹ ఉద్ధానశ్రీ నాథపురం ౨౭౹ - దబుదా-

౨౮౹ పెంబూరు ౨౯౹ మల్లిపాడు ౩౦౹ గూనపాడు కరణం - - సీతారామయ్య

౩౧౹ కృష్ణరాయపురం ౩౨౹ దేవునభద్ర ౩౩౹ నరసిపురం ౩౪౹ ఉద్ధానరాయపా

డు ౩౫౹ అన్నపురం ౩౬౹ రాధాకృష్ణపురం ౩౭౹ లక్ష్మీపురం ౩౮౹ మల్లాపురం

౩౯౹ నరేంద్రపురం ౪౦౹ పాలపల్లి ~~[illegible]~~ కరణం దేవరకొం

డ సమామలు - ౪౧౹ - పాటిబాడు - ౪౨౹ బందివాడు ౪౩౹ పెద్దతామరపల్లి

౪౪౹ వింజుపురం ౪౫౹ లొద్దబాడు ~~[illegible]~~ కరణం ఉప్పాడరామలింగం - ౪౬౹ - పె

ద్దనాయుడు ౪౭౹ చిన్నకంచిపట్నం ౪౮౹ కమలాపురం కరణం కరకపల్లి భైరాగి

౪౯౹ - శంకిపురం ౫౦౹ రాయపాడు ౫౧౹ విశాలనతి దొడ్డ ౫౨౹ - మొగ్గపూరు

౫౩౹ వందిగాం ౫౪౹ గొట్టితాం ౫౫౹ నడియపాలి కరణం — పెద్దబలరాముడు

౩౹ జారుగాం వయండా — ౫౬౹ - పెద్దభార్గపాడు ౫౭౹ మజ - వాడా ౫౮౹ నవ

రామచంద్రపురం ౫౯౹ జగ్గవిసాయి వెంకటాపురం కరణం నానపాత్రుని రామన్న

౬౨౹ తెనకలు ౬౩౹ పార్థసారథిపురం ౬౪౹ బళిగాం ౬౫౹ బృందావనపురం గుడ్లి ౬౬౹ కరణం సామలమవారం తుఱ్ఱైగాని ౬౭౹ మల్లిపల్లి ౬౮౹ సంతెపేట ౬౯౹ రఘురాజపురం ౭౦౹ రఘవపురం ౭౧౹ ప్రతాపవిశ్వనాథపురం కరణం జయంతి రామావధానులు ౭౨౹ జన్నవాడ ౭౩౹ పెద్దతొక్కలపల్లి ౭౪౹ వల్లభరాయపాడు ౭౫౹ పాటూరు ౭౬౹ కరణం సనమల అప్పయ్యలు ౭౭౹ అమలతుత్తిండు ౭౮౹ నిత్యానందపురం ౭౯౹ నవరత్నగాపురం ౮౦౹ చీపురుపల్లి ౮౧౹ అమల పాడు కరణం జనపాలనరసన్న ౮౨౹ అమల పాడు ౮౩౹ వేటపల్లి ౮౪౹ జయరామపురం కరణం మాధవ మవారం తుఱ్ఱైగాని ౮౫౹ అంకపురం కరణం లక్ష్మి నరసు ౮౬౹ వెంకటాపురం ౮౭౹ నవర గోపాలపురం ౮౮౹ జటమిపేట కరణం సత్యమూర్తి నికృష్ణదాసు ౮౯౹ దివిలి ౯౦౹ బొందుగాం ౯౧౹ సంతోషపురం ౯౨౹ తిరుపతిపురం ౯౩౹ కరణం శాస్త్రులు ౯౪౹ నగరుపల్లి ౯౫౹ పాలదాసుపురం ౯౬౹ తియ్యాడ ౯౭౹ కరణం దాసుపురం కరణం బుర్రాపాపన్న ౯౮౹ మాతిపురం ౯౯౹ వనపల పాడు ౧౦౦౹ బొబ్బిలిపల్లి ౧౦౧౹ కొత్తపుతిపురం ౧౦౨౹ వారాపల్లి ౧౦౩౹ పురం ౧౦౪౹ కామవరం ౧౦౫౹ నడుపూరు కరణం తుంబెశివరామన్న —

౧౦౬౹ పాతకసుపాం ౧౦౭౹ పాత్రునివలస ౧౦౮౹ మామిడిపల్లి ౧౦౯౹ రాజపురం కరణం కుంబె శేషాద్రి ౧౧౦౹ నవమాం కరణం జగ్గన్న ౧౧౧౹ ముకలం ౧౧౨౹ లింగాపురం ౧౧౩౹ మోతిపేట ౧౧౪౹ విష్ణుభద్రా కరణం బచ్చన్న ౧౧౫౹ మొండేరు తిండం ౧౧౬౹ వెంకయ్యపాడు ౧౧౭౹ జాగువాచ్ఛత్రం ౧౧౮౹ మెరకముడిపల్లి ౧౧౯౹ ముక్కలింగపురం శ్రీకరణం మల్లాదిలింగన్న ౧౨౦౹ ఉప్పైనూరు ౧౨౧౹ పెల్లాడు ౧౨౨౹ బరరామపురం ౧౨౩౹ రాళపురం ౧౨౪౹ వరదాపురం కరణం గజరాజు

లక్ష్మీనారాయణా॥ ౧౨౧॥ పద్మనిలాపురం॥ ౧౨౨॥ భగవానపురం॥ ౧౨౩॥ ఉప్పరపల్లి॥
౧౨౪॥ పెద్దగరుప్పురం॥ కరణం దేవరకొండ వెంకట్రామయ్య॥ ౧౨౫॥ రాంపురం॥ ౧౨౬॥ ల
క్ష్మీపురము॥ ౧౨౭॥ కలగారం॥ ౧౨౮॥ మణిగారం॥ కరణం యరకన్న॥ ౧౨౯॥ మహేంద్ర
దేవిపురం॥ ౧౩౦॥ దేవాడా॥ ౧౩౧॥ తెలనిలాపురం॥ ౧౩౨॥ పాత్రునావా॥ కరణం రా
మచంద్ర రామదాసు॥ - ౩॥ రఘునాథపురం పాలంకాయి॥

౧౩౩॥ గోపీనాథపురం॥ ౧౩౪॥ లొలుగూరుపల్లి॥ ౧౩౫॥ సన్యాసినీలా
పురం॥ ౧౩౬॥ మేలుకోట॥ కరకపల్లి బైరాగి॥ - ౧౩౭॥ శివనాథపురం॥ ౧౩౮॥ ఉద్దమ
లూరు॥ ౧౩౯॥ శ్రీరంగం॥ ౧౪౦॥ విశ్వనాథపురం॥ కరణం వలిశెట్టి కులయ్య॥ - ౧౪౧॥
వీరభద్రపురం॥ ౧౪౨॥ లింగంపల్లి॥ ౧౪౩॥ రావులపాటూరు॥ ౧౪౪॥ మోదుగుల
వరం॥ కరణం సత్యపాత్రుని కృష్ణదాసు॥ - ౧౪౫॥ గూడెం॥ ౧౪౬॥ నరసింగుపల్లి॥
౧౪౭॥ వంగర॥ ~~...~~ కరణం సం.... యముకుని బైరాగి॥ ౧౪౮॥
భీమపురం॥ ౧౪౯॥ కోదండపురం॥ ౧౫౦॥ విక్రమపురం॥ ౧౫౧॥ ముకుందపురం॥ -
౧౫౨॥ ఉద్దండ... పురం॥ - శ్రీ కరణం సత్యపాత్రుని వీరకంతుడు॥ ౧౫౩॥ కసువా॥ ౧౫౪॥
రత్నపురం॥ ౧౫౫॥ చినగురువు॥ ౧౫౬॥ నరవాడిపురం॥ ౧౫౭॥ తల్లిపల్లి॥ కరణం
కృష్ణదాసు॥ ౧౫౮॥ శాంతాపురం॥ ౧౫౯॥ కూర్మనాథపురం॥ ౧౬౦॥ మలిపాడు॥ ౧౬౧॥
బాద్దూరు॥ ౧౬౨॥ గోపినాథపురం॥ కరణం రామన్న॥ ౧౬౩॥ తిలకర్ణి॥ ౧౬౪॥ ఉప్పా
రు॥ ౧౬౫॥ వీలాపురం॥ ౧౬౬॥ నవరబాంధపాడు॥ ౧౬౭॥ గోలబాంధపాడు॥ కరణం
వెలుందూరు మల్లలింగం॥ - ౧౬౮॥ కల్లిపురం॥ ౧౬౯॥ తామవెల్లి॥ ౧౭౦॥ కాశీపురం॥
౧౭౧॥ తమ్మర॥ ౧౭౨॥ శాస్త్రిపురం॥ కరణం లక్ష్మీనరసు॥ ౧౭౩॥ బాణాపురం॥ ౧౭౪॥
చిరతనాపల్లి॥ ౧౭౫॥ నెల్లూరు॥ బూరాడ పాను మానులు॥ -

౧౭౬౪ అంతరువేదు. ౧౭౭౧ చెరాజాసుపురం ౧౭౮౧ బెందులు ౧౭౯౯ పొత్రపురం-
౧౮౦౪ పాలకొండ ౧౮౧౫ కరణం పెంటాపేరు ౧౮౧౮ గోపాలపురం ౧౮౨౫ సీతాపురం ౧౮౩౫
గరుడభూపాలెం ౧౮౪౫ మదనాపురం ౧౮౫౫ కుంతలగూడెం ౧౮౬౩ నవరకొండపు
రం ౧౮ కరణంపేటాకేరు—. తదుపరి కటకరాజ్యానికి గజపతి వారు కలదేశం
ఆక్రమించి బహుదినములు ప్రభుత్వంచేసి నప్పుడు మొగలాయివారి అధికారమం
దు కళింగపట్నం బస్తీచేసి కళింగ సర్కారు ఈ సభమించి అధికారం చేసియుండగా దేశించినది
పాలయములు. విస్తరించి దరగాలు, మసీదులు, కట్టించినారు.

కళింగపట్నం నందు మహారాజులుంగారు అధికారం జరిగిన తర్వాత
ను, ముసలమాను జాతియులకు గురువు అయిన బాబుషా వంటి పైగంబరు దినములలో
మహమ్మదు మతిసా మొదలైన మహమ్మదీయులు అన్నదమ్ములు నలుగురు తోడవచ్చిన
తువ్వుల తోటియుద్ధం చేసి మొదలు విశాఖపట్నం దగ్గర వాల్తేరు, కళింగపట్నంలో ఒకరు,
మాణిక్యపట్నములో ఒకరు, రాజపురం గ్రామంయుద్ధంచేసి హతులైరి. సదరు నలుగురు
నాలుగు స్థలములయందు ఆప్పుడు తఖ్తా మతుకలవారై వెలసినందున అకటా తుర
కలు దరగాలు కట్టించి కొలుస్తూ వచ్చినారు. పై నిహతులైన నలుగురిలోను పెద్దవారయి
యున మహమ్మదు మతిసా వారి దర్గా కళింగపట్నములో ఉండినందున వారి జరతు, ఖర్చు
వు షాబాదుషా వారి ప్రభుత్వంలో సదరు దరగా ఖర్చుమత్తు ఇవి ఇనమమ్మతు చేయించి-
స్త్రీ ౧౦౨ బ వసతీలు నారాయణపల్లి, జల్లిపల్లి, పాలవపల్లి, అనే గ్రామాదులు జాగీ
రు వ్రాయించి ఇప్పించినారు. ఈ మొగలాయిలు కళింగపట్నం సుబాలో తీసివేసి శ్రీకా
కుళం సుబాచేసి ఈ కళింగపట్నం కతురపల్లి మొకాం దండుబలము చేసినారు గనుక కుం
పెణీ వారు ఈ దేశం ఆక్రమించి ప్రభుత్వం చేసియుండగా కొన్ని పల్లెగ్రామాలు వదలి నాలుగారు

రా చేసి కొకమరపల్లి తాలూకా మేదు గ్రామాదులకు సప్తపురాలు అని పేరు పెట్టినారు॥
స్వ ౧౧౧౩ ఫసలీలో మేస్తరు పిబరు బెత్తి ధారవారు దరోబస్తు తాలూకా కొనమ్మకుసా
యరు కలాంతీ బాబతులు విడతీసి తమపరం చేసుకొని మహాలును గట్టించినందుకు
సాలు ౧ కి రూ|| ౧౧౩౭ రూపాయలు హుష్కుల తవులు చేయించి కొకమరుపల్లి తా
లూకా తెంపు పాలుండాలు చేసి కమరుపల్లి పాలుండా, గా.... పాలుండా అనే పేరు పెట్టి
పరిపాలనం చేసినారు. ఆనక జంకెల బంగారయ్యగారు మొదలైన వారు తాను కొని కొంత
మట్టు అధికారం చేసి ఆ ధర్మం చెల్లించలేక బాకీ పడుతూ వచ్చిరి గనుక కుంపిణీ వారు
ఖారీజా చేసి తమ తరఫు వ్రాయ వారి స్థలము పరంగా అధికారం జరిగిస్తున్నారు॥-

కమరపల్లి పాలుండా॥. కమరపల్లి తాలూకా అగ్రహారములు॥—

31 అగ్రహారములు — ప్రతి అగ్రహారాల పేర్లు॥

౧॥ నిజాంబాదు॥- స్వ ౧౧౪౧ నిజాంపట్నం ఖాను వారి అమలు
లోను తాలుకున తీవార తుంగలేరు పేట, శ్రీకూర్మం నాలుగు గ్రామాదులలోను
గెడ్డ౧౧ భూమి విడతీసి వాడ్లు చేయించి నిజాంబాదు అనే పేరు పెట్టి బ్రాహ్మ
ణాబార్యులకు ఏకభోగంగా ఇచ్చిన అగ్రహారము॥ ౨॥ చిట్టిపల్లి॥ కళింగపట్నంద
రపాడు॥ ౩॥ కావ్యపల్లి॥ ౪॥ జూరుపరబాదు॥ ఈ అగ్రహారముల వారు వారి జయపేదుల
యి ఏకాకత్తులు వ్రాయించలేదు॥- కళింగపట్నం. కమరుపల్లి పాం
డాల వారికి కత్తులు వ్రాసుకొని జూమనలు తెగిరి దారిలోన ముఖలింగం ప్రవేశించిరి
నేల్లా వీది వరకు ముఖలింగములోను ఉన్నది ముఖలింగం వారి కతులాశాస
నములు మొదలైనవి దరియాప్తు చేసి వ్రాయుడం అయినది। ముఖలింగస్వామి
వారి పూర్వోత్తరములు ఏమంటే. పూర్వం కృతయుగమందు అగస్త్యభగవాను

ఒ విశ్వేశ్వర స్థానమైన కాశీక్షేత్రమందు మణికర్ణికా ఘట్టము ప్రదేశమందు ఆశ్రమం
చేసుకొని తపస్సు చేస్తూ వుండే యెడల, వింధ్యుడు అనే పర్వతుడు మేరు మందర నగ
ములను మీరాలని తలచి తన ఔన్నత్యము పెంచుకొని నక్షత్ర మండల పర్యంతరము వెళ్లి
సూర్యచంద్రాది గ్రహచారములు భూలోకానకు కనుపించకుండా చేసి గమనావరో
ధం చేసినందున లోకమందు సత్క్రియలు జరుగక పోవుటను సమస్తమైన దేవత
లు శ్రీమన్నారాయణుని గురించి మొరలు పెట్టి వింధ్యావరోధనం తెలియజేసినందు
న విష్ణుదేవుండు అగస్త్యుల వారి దగ్గరికి వచ్చి వింధ్యౌన్నత్యము చేత సంభవించిన లోక
కోపద్రవమని వారలు చేసిన సత్కార్యాది క్రియలు జరిగించి దైవ పోషణ చేయమన్నారు గను
నారాయణుని వాక్యంబులు మోదించి లోపాముద్రానాధుడు కాశీవాస వియోగానకు
చింత చెందుతూ వారణావతం వదలి వచ్చే యెడల వింధ్యుడు శిష్యుడైనందున తన గురువు
వచ్చెనని సంతోషించి తను సూక్ష్మరూపం ధరించి సాష్టాంగ దండప్రణామం ఆచరించి
నందున పునరాగమన పర్యంతము యిటులే ప్రకారం వుండుమని ఆజ్ఞాపించి కుమారాగ్ర
మమైన శ్రీశైల పర్వతం ప్రవేశించి షడాననుని దర్శించి పోసంకరాత్మజా. జగతియం
దు కాశీ సమానమైన కాశీక్షేత్రం కలదా అని విన్నవించినందున కుమారస్వామి సెలవు
ఇచ్చినది. కళింగదేశమందు మహేంద్ర పర్వత ప్రదేశమందు కృతయుగమందు గోవింద
కాననమని, త్రేతాయుగమందు మధుకేశ్వరమని, ద్వాపరమందు జయంతి నగరం అని
కలియుగమందు ముఖలింగం అని యీ ప్రకారం నాలుగు యుగముల నాలుగు నామముల
చేత సుప్రసిద్ధి పొందిన స్థలం కలదు. దీని ప్రకారంగా అంటే..

ఆ దినయుగమందు బ్రహ్మాది దేవుండు దేవ మానవుల చేతను పూజాదులు
లేకుండా శాపరహితము పొంది భూలోకానకు వచ్చి పైన చెప్పిన గోవింద

నమందు హరిహరాదులనుగురించి తపస్సుచేసినందున. శివకేశవులున్ను, ఉమార
మాసమేతులై హరియూపవరముఇచ్చెదమన్నారు గనుక బ్రహ్మాదిదేవతులచేత
ఆరాధింపబడవలెనని, తన తపోవనమైన, గోవిందకాననము కాశీక్షేత్రసమానమై
న పుణ్యభూమి కావలెనని వరద్వయము వేడినందున పురహర మురహరులు కటాక్షిం
చి. అంతర్ధానంచేసినారు గనుక ... సమదుమహాసిద్ధినిపొంది ఇంద్రాదులచేత
సుపూజింపబడి, గోవిందకాననమందు శివకేశవాలయములు నిర్మాణంచేసి తత్స
త్పూర్వప్రదేశమహాస్థానమందు ముఖలింగస్వామివారిని కొలిచి లింగయుక్తంగా ప్రతిష్ఠచే
సి, సపుణ్యతీర్థములు ఏర్పరచి అభిషేకమొనర్చి పూజించిరి గనుక పంచక్రోశాన్విత
మైన కాశీసమానమైన పుణ్యక్షేత్రం అనిపించుకొన్నది.—

తదనంతరం బహుదినములు జరిగిన తర్వాత కృతయుగాంత్యాన
కువంశక్షాళాన విప్రవాహంచేత శివాలయములు ఖిలపడి అరణ్యాక్రాంతమాయెను
గనుక త్రిముఖలింగస్వామివారున్ను గతమై వల్మీకప్రవిష్టులైరి గనుక తత్ప్రదేశమున్ను
మధువృక్షం విశాఖయుక్తమై ... వృక్షముల మధ్యన ఉండెను.- త్రేతాయుగంప్రవేశ
మైన తర్వాత వామదేవుడు అనేటి ఋషీశ్వరుడు ఈ మధ్య తత్పూర్వప్రదేశమందు క్రతువు
చేసేయెడల హరిహరబ్రహ్మాదిదేవతులు సిద్ధవిద్యాధరగంధర్వులు ఋషులు మున్నం
దేయెడల ఆ తత్పూర్వసమీపఉద్యానమందు గంధర్వులు గానంచేసేయెడల వేత
ప్రదేశవాసులైన శబరాంగనలు మోహించినందున గంధర్వులు రతిక్రీడసలిపిరి గనుక
వామదేవునికి తెల్సిన జాతులై శబరాంతకాంతలయందు ప్రవర్తించినారు గనుక శరీర
దేహములు వదిలి కిరాతయోని సంజాతులగుదురని శాపమిచ్చినందున గంధర్వులున్ను
ంయప్రసన్నులై కటాక్షించుమని ప్రార్థించినందున వామదేవముడు కటాక్షించి [illegible]

గాథింపుమన్నందున ప్రశాంతులై విన్నవించెవరకు చెప్పరాదు........ బ్రాహ్మణోత్తమ
మహోత్సవ మైనందున తప్పదు. ఈగంధర్వదేహములు వదలి కళింగదేశస్థిత మహేంద్రపర్వ
తపశ్చిమప్రదేశమందు వంశధారానదీతీరమున శోభించు కాననమందు కిరాతులై జన్మించి
తదుపరి మధువృక్షమూలమ వల్మీకప్రతిష్ఠము బడు లింగస్వామివారి నిదర్శించి మీరు
మీ నిజదేహములు పొందగలరని ఆనతిచ్చినందున నగంధర్వులు నిజదేహములు వదలి కి
రాతులై జన్మించినారు. ఆకిరాతులకు పెద్దవాడు అయినవాడు స్వజాతి అయిన చిత్రని పెం
డ్లియాడి ఇద్దరు పూర్వభోగములననుభవిస్తూ వుండియు తల్లిదండ్రులని వారు కాపైన చిత్రకారి
వేజెంనంది జారకాటంవల్ల మాతాపితృాదులచేత పరిత్యజింపబడి దేశాటనం చరిస్తూ
వారణావత యాత్ర వెళ్లవలెనని ఈ అరణ్యమునకు వచ్చేవరకు సదరు కిరాతుడు మోహిం
చి భోగస్త్రీగా పరిగ్రహించి తనయొక్కమంది గృహానమందు వుంచి దివ్యశాఖయుక్త
మైన మధువృక్షం డుబ యుస్త్రీలకు ఇచ్చి మీ మీ వంతుల వచ్చిన శాఖలయొక్క మధు
పుష్పములు అమ్ముకొని జీవనం చెయ్యుమని నిర్దేశించినాడు.

అనుకతమ తమ భోగాలు ననుభవిస్తూ వుండియు తలచిత్ర జ్ఞాన
వంత్మురాలైనందున సతతము స్నానాదియ ఆత్పరమందు వంశధారానదిలో స్నా
నం చేసి సదరు మధువృక్షం మొదటి వున్న వల్మీకం యందు శివపూజచేసి. తన వంతు వచ్చిన
శాఖయందు వున్న సువర్ణ పుష్పములు పూస్తూ వుండెగనుక ఆ పుష్పములు తీసుకొని
పోయి సుమంత్రుడు అనే కోమటికి క్రయపరచి ఆ ప్రీతమైన తండులప్రసాదమున్
చ్చుకొని పచనము చేసి ఈశ్వరార్పితం చేసి భుజిస్తూ వుండును. చిత్ర అనేది తన వంతువచ్చి
న శాఖయందు పూస్తూ వున్న పుష్పములు తీసుకొనిపోయి సదరు కోమటికి ఇచ్చి వారికి
తన కొప్పు సామగ్రి ఇస్తూ వుండును గనుక చిత్ర తనయొక్క సవతి ప్రభావం తెలి

మేము ఉభయులము దేవకన్యకులము తోటలో పుష్పములు తెచ్చి ఇస్తున్నాము. చిత్రాంగి
మాత్రం పూర్వీకమైన వస్తువులు ఇవ్వడమున్న తనకు పుష్పసామగ్రి ఇవ్వడమే యెటువంటి
దిలనిల దిని నందున వైశ్యుడు చిత్రాంగి ఇచ్చిన పుష్పములు నమ్మి స్వప్నదర్శనము కాలాన్ని ఇస్తా
న నిలింటూ ఉండే యదల చిత్రాంగి సువర్ణ పుష్పములు తెచ్చె మగనికి చిత్రాంగి
శ్రేష్ఠుడు నిజస్వరూపంబున కుంభాయిత నేపని మిటు లోటి పృకులంగనైన
నన్ను అభిమానించి ఇప్పుడు పుష్పములు పూజచేశాను వంత్తు నాకు ఇవ్వడము న్ను. జాగ్రత్తయి
న చిత్రాంగికి సువర్ణపుష్పములు పూజచేశాను ఇవ్వడము న్నా నాయి దేవేనా లనిటుంటిది-
కో పోద్దే పితురాలై నందున కిరాతుడు సంజాయించి చిత్రాంగి వంతు వచ్చిన శాఖ చిత్రాంగిని
చిత్రాంగి వంతు వచ్చిన శాఖ చిత్రాంగి పంచి పెట్టినందున చిత్రాంగి యధా ప్రకారంగా స్నాతురా
లై వ్రత నియమపూర్వకంగా వర్తించయందు శివుని పూజ సలిపి పెని మిటి విలాసమందే
పద శాఖ యందు ఉన్న సువర్ణ పుష్పములు పూచె గనుక ఆ పుష్పములు వైశ్యుని ఇం
టికి తీసుకొని పోయి వస్తుసామగ్రి యధేష్టంగా తెచ్చుకొని ఈశ్వరార్పితం చేసి ఆరగి
స్తూ వుండెను. చిత్రాంగి మాటకున్న శాఖ యందు పుష్పములు తీసుకొని పోయి
వైశ్యునికి ఇచ్చి సువర్ణ పుష్పములు తెచ్చి నా మట్టి యందు వేసుకొని చిత్రాంగికి ఇచ్చిన ప్ర
కారంగా యావత్సామగ్రి ఇమ్మనమన్నందున మనుమంత్రుడు ఇప్పుడు పుష్పములు తెచ్చి చిం
గారు పుష్పములు తెచ్చి నా మనసు యిదేం యిటువంటిది. నసతవతి తెచ్చిన ప్రకారము న్నట్టాయి
నా నాకు మూడు ఆదే ప్రకారంగా ఇవ్వడం అవుతున్నది. ఆ ని పాలించే సమయములో చిత్రాంగి
పూజ చేసుకొని భజన చేస్తూ సువర్ణ పుష్పములు తీసుకొని వచ్చెను గనుక చిత్రాంగి తన-
--- కొన్ని కట్టెలు ఉన్న సువర్ణపుష్పములు లభించే పోవడము నకు తిరుపతి
సమీపమునకు వెళ్లి చిత్రాంగికి ఇచ్చిన శాఖ సమీపము తనకు ఇమ్మని వేగనుపేక్షాతు

డు ఇవ్వక పోయినందున చిత్రాంగదమీద కోపించి తనసతతమును ప్రబల గాదనంచేస్తూవుండి యదలకిరాతుడు... చేతను జయించలేక పోయినందున్ను మూర్ఛితుడైనందున శాస్త్రా క్షమములవల్ల గదా తన భార్యలకు కలవారస్పదం అని చింతించి ఆయుధంచేత పట్టుకొని ~~మొదట~~ వృక్షం మొదటిది నరికి వరకు చెట్టు మొదలు నవున్న పుట్ట తెగి ఆ వల్మీకంలో నుంచి డొద్దవిస్తూవున్న దివ్యలింగము తొలిసరస్సున ఆయుధం తగిలి గుంటపడ్డదినను కిరాతుడు మూర్ఛితుడై భూమియందు పడెను

పిమ్మట చిత్ర తన మొక్క పతిని మరణాయత్తునుగా తెలిసి చిత్రాంగదను చూచి పౌరులు తమ్ముల్రాలా నావల్లనా మొక్క పతికి మరణం సంభవించెనని దుఃఖిస్తూ వుండే యదలకిరాతుని బంధువులు గుంపులు గూడి చిత్రాంగదను వధించడానకు సిద్ధపడినవారికు పరమభక్తురాలైనందున ఈశ్వరుల్లో గురించి రక్షించుమని చేసాలాపంబులు స్తుతిచేసినందున భక్తవత్సలుడైన సాంబమూర్తి నిజాని వర్ణంలతో ప్రసన్నుడై చిత్రాంగదకు సాయుజ్యముక్తి దయచేసినారు. ఆ సమయమందున కిరాతులకు ఈశ్వర సందర్శనము యినందున బుద్దుపాపని వారల కిరాతదేహములు వదలి గంధర్వస్వరూపంబులు ధరించి నిజ విమానారూఢులై శివుని చేతను అనుజ్ఞపుచ్చుకొని నిజలోకానకు వెళ్లినారు. —

అటు పిమ్మట బ్రహ్మ విష్ణు పురందరాదులైన దేవతులు విచ్చేసి స్వామివారిని స్తోత్రంచేసి విశ్వకర్మను పిలుపించి దేవాలయ నిర్మాణంచేయించి (శ్రీ) మధురేశ్వరస్వామివారిని బ్రహ్మదేవుడు ప్రతిష్టచేసినారు. తదనంతరం వికోన కొట్టి దేవాలయములు నిర్మాణంచేయించి దేవతులు తమ తమ స్వనామాంకితమైన శివలింగప్రతిష్టలు చేసినారు. బ్రహ్మ కాశీక్షేత్రమునకు జయంతిక్షేత్రమని అభిధానం ఏమిచ్చి చక్రతీర్థా [illegible] నిర్మించి పంచక్రోశోన్నతం చేసి కాశీసమానమైన పుణ్యక్షేత్రము చేసినారు.

ద్వాపరయుగమందు జయంతుడను ద్రావిడరాజు ఈ జయంతిక్షేత్రంపం
చక్రోత్సవము వృషభ పట్టణంబేర్పరచి తనపేరను జయంతి నగరం అనే అభిధానంబొసగి
శ్రీముఖలింగస్వామివారికి సకలోత్సవములు జరిగించి తక్కిన ఆలయములకు స్థా
పనము సంస్కారములు జరిగించినారు. కలియుగప్రవేశమైన తరువాత ముఖలింగం అ
నే అభిధానం శాస్త్రములందు ఏర్పడ్డది. గోవిందరాజనం నామం కృతౌ త్రైవప్రవర్తితే
త్రేతాయాం కల్యాతం త్రైలోక్య మధుకేశ్వర ఇత్యపి. జయంతి నగరం ప్రోక్తా ద్వాపరేము
నిసత్తమాః. కాశేస మమిదం క్షేత్రం ముఖలింగం కలియుగే॥ అని శాస్త్రప్రకారం నాలు
గు యుగములు నాలుగు నామముల ప్రసిద్ధి పొందినది.

కలియుగమందు శాలివాహనశక ప్రవేశమైన తరువాత సుమారు వయమం
దిరాజులు పూజించినారు. కపిలేంద్రదేవరాజు పదునెనిమిది కుమారులలో పెద్ద
కుమారుడైన కళాంబిత జగన్నాథస్వామివారి ఆజ్ఞవల్లను పతిరాజ్యముకూర్పు
రు పోయినందున కనిష్ఠుడైన పురుషోత్తమదేవుడు యందు దేవుల తుపొంచినందున అక్కడ
వుండలేక జగన్నాథానకు దక్షిణముగా వుండేకి మా దేశానకు వచ్చిన - ఒక ముసా
ధించి కళాంబరు ఇతని కొడుకు నృసింహ రుద్రదేవు. తత్పుత్రుడైన .. దన రుద్రదేవు
గారు ఇతని తనయులు వారాణయణ రుద్రదేవు తత్పుత్రులైన అనంతరుద్రదేవు ఇత
నికుమారుడైన జగన్నాథ రుద్రదేవు, ఇతని పుత్రుడైన లక్ష్మీనారాయణ నృసింహ నారాయణదే
౩౫ వు అధికారమైచేసిన తరువాతను. లక్ష్మీనృసింహ నారాయణదేవు గారికి కుమారుడైన మధుకేశ్వ
నారాయణ దేవు గారు శాలివాహన ~~శక~~ ౧౫౧౭ శకమందు అధికారం వహించి రాజ్యం చేసియుండగ
మా దేశానకు పశ్చిమం ~~తమ~~ వంశధారానది తీరమందు వున్న శ్రీ ముఖలింగస్వా
మివారి దేవాలయములు జీర్ణోద్ధారణ చేయించి పునఃప్రతిష్ఠచేసి ఈ ముఖలింగ

గ్రామం ఈస్వామివారికి కొంత్త, అర్చకులకు కొంత్త అగ్రహారము ఇచ్చినారుగనుక తదాది
మొదలుకొని సదరురాజులసంతతివారు అధికారం చేస్తూ జరిగిస్తూ వచ్చినారు.

శ్రీ ముఖలింగస్వామివారికి పూజచేసే అర్చకుల పూర్వోత్తరము వున్నది.-
.. తిరుకాళింగులు, జారుకాళింగులు, మర్ధిరికాళింగులు, వైష్ణవకాళింగులు, అనేటువం
టి పూర్వోత్తరములు యేను ముఖలింగస్వామివారికి పూజచేసే తిత్తులికాళింగుల నుపి
యింటిమీదికుల గోత్రములు యేయేవంటివి అని అడిగినంతల్లో మేము కళింగబ్రాహ్మ
ణులము, పూర్వం విశ్వామిత్రగోత్రపు దత్తులమై నామని చెప్పినారు గనుక తదనంతరం సదరు
కాళింగులపైన వ్రాసిన పేర్లు. వాళ్ల నడిపించి దరిచియుప్పు చేయగా తేలిన క్రమం.

పూర్వం కటకసింహాసనాసీనులైన కపిలేంద్రదేవమహారాజులుంగారికని
ష్ఠపుత్రులైన పురుషోత్తమదేవమహారాజులుంగారు శ్రీజగన్నాథస్వామివారి ఆజ్ఞవల్లను
పదిహారాజ్యానకు అభిషిక్తులై రాజ్యం చేస్తూవుండగా కర్నాటకదేశానకు పాదుశహా అయిన నరప
తి మీదికి పైనంవచ్చుతూ మోహరించవెళ్లయు తలతమను సతతముస్తుడు దకం గంధు
లకు కొంతమంది శూద్రులక్షుణ నీయించి వాళ్లకు జంధ్యాలు వేయించి కళింగులని పేరు పెట్టి
కూడదీసుక వెళ్లి మోహరం పూర్తిచేసుకొని తిరిగిన కటకం వెళ్లిన మీదట సదరువ - ర్ధామవై
నవ్యలగ్రామం జందేద్వారులు కొందరు శ్రీగాకుళంలో చేరిన కింతులి గ్రామంలో కొందరు వె
న్నెలి తాలుకాలో చేరిన జారుగాంలో కొందరు, బొబ్బిలి తాలూకా కందిలి గ్రామ
ములో కొందరు మకాము వుండి మరి కొన్ని దినములకు సదరు స్థలములోనుండి వెళ్ళిపో
యితె మొకటేడె కలడ వుండుటవల్ల పూర్వం కింతలిగ్రామములో కాపురం వున్నందున కిం
తలి కాళింగులు అని, మందిలిగ్రామములో కాపురమున్నందున మందిలి కాళింగులు
అని, జారుగాంలో కాపురం వున్నందున జారుగాం కాళింగులు అనిన్ని మనామధేయములయిన్ని

పద్ధతి. ఈ కింతలి కాళింగులకు స్త్రీలకు యేడుమనువుల పర్యంతరము పెండ్లిచేయుదురు
కలదు. మద్యమాంస భక్షణము చేస్తారు. మొగవాండ్లకు వడుగు అని జంధ్యం వేస్తారు. వే
దాభ్యాసము ధ్యానములు లేవు. ఈ కింతలి కాళింగులలోనే కొందరు తిరుమణి శ్రీచూ
ర్ణాలు ధరియించిన భాయజ్ఞోపవీతములు. కచ్చధోవతులు ధరియించిన కాళింగవైష్ణ
వులమని పేరుపెట్టుకొని క్షుద్రజాతులైనయానాది లేమొరకలవాండ్లకు కింతలికా
ళింగులకు జాలరిగాండ్ల కాళింగులకు, పంది కాళింగులకు, బొకలి వాండ్లకు మంగలి
వాండ్లకు గురువులని పించుకుంటూ వాండ్లకు ముద్రధారణ చేసి వైష్ణవులమని క్షే
త్రమ వేషం ధరియించి పాత్రాపాత్ర విచక్షణ విచారించి దుష్కండ... చేతనూళ
దేశంకరాత భూమి అవుటచేతను యద్దేష్ట వ్యాపారులై మత్స్యమాంసాది భక్షణాలు చేస్తుంచి
చేస్తూవున్నారు. వీండ్లకు శ్రీవత్సాంకిత రామానుజాచార్యులు గురువులు. ఉత్తనిపూంగ్యో
త్రం యేమంటే. పూర్వం ఒక్కొం వ్యా. తదనంతరం వైష్ణవం పుచ్చుకొని సన్యసించినాడు. సద
రు కాళింగులు ... ముంటకు ప్రవేశించి దేశస్థులైనవారి లోను తెలియని వారిలోను
శ్రీవైష్ణవులమని వాదుకుంటారు. యద్దేచ్ఛా వ్యాపారులై కులాచార గ్రంథములు సంపాదించి
నీచజాతుల లోను మద్యపానాది క్షుద్రక్రియలు చేస్తూ ప్రకారం అని చెప్పి జరిగిస్తూ బ్రా
హ్మణ అధికారం చేస్తూవుంటారు.

ఈ కింతలి కాళింగులలోనే కొందరు యెంతమాత్రం పోతు వేద తంత్ర
ముఖలింగ స్వామి వారికి అర్చకులై పూజ చేస్తూ కళింగ బ్రాహ్మణులు అని అ
న్యదేశస్థుల లోను చెప్పుకుంటూ సంకల్ప ఆచారిన విధులు వేదోక్తం కానేర్చుకొని భార
ద్వాజ గోత్రికులమని వాదుకుంటూ వుంటారు. జాలరిగాండ్ల కాళింగులు సంతతి వాళ్లకు
మాకు సంబంధము లేదు. మందితి కాళింగులకున్ను మాకు మనువులేదట. రాజైని

వ్రాసిన మందుజాతుల కాళంగుల మొదలైనవాండ్లు దున్నుదమున్న ఆరవాండ్లు ఆతుమూరుచు
దవున్న దోసది చెప్పి కత్రాగదంకలదు. యీవత్తు శూద్రాచారం. జంధ్యాలు మాత్రం వున్నవి.
స్త్రీలు తమకు లువదికిన మాలు మొదలైన వాండ్లు వేసుకొని జంధ్యాలు అనాచెప్పుకుంటారు.

ఇకగ్రామ వుండే శాసనములు - శాలివాహన శకం ౧౪౬౯ అగునేటి ప్రజోత్పత్తి
నామసంవత్సర మాఘ శు ౧౦ లు గోజ్జున మండకగా విష్ణువర్ధనమహారాజులుంగారి అ
చేకుల వంశకులైన సుబ్బాది అక్కసంవారికి ముఖలింగ గ్రామం సర్వమాన్యంగా ఇచ్చినట్టు
వ్రాయించి వుంచుకున్న తామ్రపట్టా నకలు - ౨ ॥ స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౦౧ శకము
దు అద్దికొట్టి నాయుడు కొడుకు కామకాచి దండనాయకుడైన కుజననా
రాయణప్పముఖలింగేశ్వరస్వామివారికి అఖండ వత్తిదీపముకు పెట్టిన మొదిమూలు
సమర్పించి వేసిన శాసనము - ౩ ॥ శకవర్షంబులు ౧౦౨౦ శకమందు నెల్లూరు వారవేప
ద్దిపోతునాయుని కన్నపునాయకుకుమారుడు ముద్దుచెల్లమాంక్యానాయకు రాణుపె
ట్టిన అఖండవత్తి దీపములకు వెట్టిమాదలు సమర్పించిన శాసనము —

౪ ॥ శకవర్షంబులు ౧౧౨౨ అగునేటి పుణ్యకాలమందు శ్రీమదనంతవ
ర్మ ప్రవర్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు శ్రీమధుకేశ్వరదేవరకు పెద్దప్పకొడుకు
వెంకటప్ప పెట్టిన భూమి రెండు పుట్లు అఖండవత్తిదీపంబులు ౨ సమర్పించిన శాసనము.
౧౧౧ ॥ శ్రీమద్రాజాధిరాజపరమేశ్వర శ్రీమన్నంద దేశ్వర శ్రీమదనంతవర్మదేవర విజయరా
జ్యసంవత్సరంబులు ౩౨ గ్రామ ఎం తులాసమయమువ హాద్వారశి ఆదిత్యవారం నాడుసంగ
మేశ్వరరాయని మనుశాయి కొమ్మనాయకుడు అఖండ వత్తిదీపంబులు ౩ సమర్పించిన
శాసనము - ౬ ॥ శాలివాహనశకం ౧౦౩ శకమందు అనియంకభీమేశ్వరదేవరకు శ్రీమ
దనంతవర్మప్రవర్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౧౧ గ్రామ దక్షిణాయనసంక్రా

త్తి నిమిత్తమున సామి నాయకుని సూరమ నాయకుని వోర కొడుకు అయిన కుఠవప్పనాయ
కు కొమ్మనవేత్తి ఇచ్చిన భూమి సంఖ్య క్రైలాంకాల ఖండుగుంట పడమటిపాలమున భూమి
పుట్టి శాసనము - ౬౪ శకవర్షంబులు ౧౧౧౦ అగునేటి శ్రీమదనంత వర్ధప్రవర్ధమాన విజ
యరాజ్య సంవత్సరంబులు ౬౮ శ్రావణ బహుళ ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి గురువారం రోజున అనియం
కభీమేశ్వర దేవరకు తాళ్ళబ్బి నామ నాయకుని మానమనాయకులు వారు యిచ్చిన అఖండ
వర్తి దీపానకు ఏడుమూరు గుంట్ల భూమిని సమర్పించిన శాసనము.

37. ౬౪ శాలివాహన శకమందు శక నాథేశ్వరుండైనటువంటి ద్విజకులశ్రేష్ఠుడై
న అప్పననాయకుని కొడుకు నాగనాప్పయుడు అనియంకభీమేశ్వరస్వామివారికి అఖం
డవర్తి దీపంబునకు సమర్పించిన శాసనము - ౯౪ శాలివాహనశక మందు గంగవరం శాంత
మూర్తైనటువంటి గంగాధీన స్సూనమూర్తైనటువంటి రామ ఖద్దాయుడు శ్రీమధుకేశ్వర
స్వామివారి ప్రాసాదం విరోధను దీపం సమర్పించి వేసిన శాసనము.

౧౦౪ శకవర్షంబులు ౧౦౬౧ అగునేటి కృష్ణచతుర్దశి బుధవారం నాడు ఉ
త్తరాయణసంక్రాంతి నిమిత్తమందున శ్రీమధుకేశ్వరదేవరకు అఖండ వర్తి దీపంబునకు
గౌరమాని నాయకుని కొడుకు పురవేగి వలామంటి నాయకుడు సకరప వారి దత్తర పుస్తే
లూనావా.... రమతి ఇప్పించిన గుడి పడమటి హొలము మెట్టుంభూమి ౧౧౧౪ శకవ
ర్షంబులు ౧౧౦౦ అగునేటి కుంభ శుక్ల దశమి సోమవారం నాడు పెద్దమనాయకుని సూరమనా
యకు వారు తాటాకు వారు మధుకేశ్వరదేవరకు అఖండ వర్తి దీపమునకు అయిదు
సమర్పించిన శాసనము - ఉగ్ర తారంగాముఖలింగం వారి కొత్త శాసనముల దరి
ంచూ ప్యాదేసు కొని ఈనెల ౨౧ తారీఖున సదరు పురుషోత్తమపురం వచ్చి సదరి తాం తారీఖు
లా నాయకుడు ౨౦ తారీఖు వరకు పురుషోత్తమపురమలో వుండి దేవస్థాన కొడుకు

యాప్తు చేయటం అయినది. యిందుల మా కైఫీయత్తుముందు వ్రాయటం అవుతున్నదిగను

క్రిష్ణుడు వ్రాయలేదు. జూలై నెల తేగ సదరు పురుషోత్తమపురం నుండి బయలుదేరి

ఆగెస్టు నెల ౧౦వ తారీఖున శ్రీ జగన్నాథ నారాయణ గజపతిదేవు జమీందారు ఇలాకా అయి

నపలాగికి మతిపట్టణ ప్రవేసించి జమీందారు దుష్టైనారు అయినందున నకాసుకు తిరిగి సింగ

రాపురం ... యింగ్లారు అతా బాకాకు కలంష్కోత్త రపున్నవవారోస్తు లైవున్నారు గనుకన

శాగు వదిలి వారికి తెలియకనే ఆనెల ౩ తారీఖుల గాయితు ఆగస్టు నెల ౨౭ తేదీ వరకు

కిమిడి పట్టణములో పూండి రాజుగారి వంశావళి అగ్రహారాల పూర్వోత్తరము వ్రాయ

దులు ఇలాకా కరణాల వద్ద కైఫీయత్తులు ... నకలు శాసనములు కైఫియత్తు సనదులు అర్జీలు

మొదలైనవి దరియాప్తు చేసుకొని వ్రాయటమైనది ౧ అకలతిరాజు పూర్వోత్తరం యేమనగా.

గంగవంశానకు ప్రథమ పురుషుడైన బూరగుంట వాసుదేవ గాంగ్యరాను

గ్రహంచేత నువతి గోదావరి అధికారం చేసె సింహాసనం సహిత మహారాజులుంగాళ్లు

యింటి శాలివాహనం ౧౧౧౧ బ శకమందు పట్టాభిషిక్తుడై శ్రీ బూరగుంట వాసుదేవులవా

యతు రామచంద్రదేవ వరకు ౧౦౬ మంది రాజులు శాలివాహనం ౧౫౦౦ శకం వ

రకు కటకరాజ్యసింహాసనానకు అర్హులైన ప్రభుత్వం చేసిన తరువాతను సదరు రామచం

ద్రదేవుకు కుమారుడైన కపిలేంద్రదేవుగారు అధికారం వహించి యావద్దేశమునూ పరాక్రమం

చేతను జయించి అధికారం చేస్తూ పట్టపు దేవియందు కళింగాంబరు జంబూంబరు

మీనాంబరు కేరళాంబరు, నరహాంబరు, జూరహాంబరు, విక్రమహాంబరు, అనేపి

రుబులగిరినటువంటి పరాక్రమవంతులైనటువంటి అష్టాదశపుత్రులను కనినారు. అ

38 వివా... పాంకపత్నియందు అందరికంటె చిన్నవాడైన పురుషోత్తమదేవుగారు ఉద్భవిం

చినారు. సదరి రాజు పట్టమహాదేవియందు ఉద్భవించిన పుత్రులు బలవంతులను...

చన మోహ్నత లో వకరి కంటె వకరు అధికులై వుండుటు చూచి వారి లో సకలరాజ్య భారక
త్వంబును వహించుటకు వహింపబడే లాగున శ్రీజగన్నాయకుల వారి ఆజ్ఞ అవుతుండగా విమ
నస్సునతలచి విచారిస్తూవుండెను, గనుక వకనాడు సమయమందు శ్రీజగన్నాయకుల స్వా
మివారు కపిలేంద్రదేవు మహారాజులుంగారి స్వప్నమందు ఆదేశించి సెలవిచ్చి
నదియేమంటే, పట్టాభిషేక దినములలో నీవు నిజము కొడుకులలో బాలీసు
ము చాలు యాదవ వస్తూవుండే యతల నీ వొక్క అంగదపురుషోత్తమ నవాడు రాజ్యా
ధికారం చెందవలెనని అతనికి పట్టాభిషేకము చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించినా
రు గనుక కపిలేంద్రదేవుగారు మేలుకొని స్వామివారు సెలవిచ్చిన వాక్యముల నుమనస్సు
లో వుంచుకొని పట్టాభిషేక దినమందు శ్రీమహారాజులుంగారు స్వామి వారి దర్శనం నిమి
త్తం పుత్రవర్గం లోని లంకృతులై వస్తూవుండే యతల అందరికంటె చిన్నవాడైనటువం
టి ఇన్ని అవివాహిత కుమారుడైనటువంటి పురుషోత్తమదేవుగారు తల్లి చేత నలంకృ
తులై రాజుగారి వెనక నువస్తూవుండి బాలీసు పాడుంబాలు మీద నరాజున దోచెయ్యల
జమాదవురుకాళ్లకు అర్థంపడే సమయములో పురుషోత్తముడు గనుక రాజుగారు తిరిగి చూచి
ధురంధరుడైనటువంటి కుమారుడైనటువంటి పట్టమహాదేవి పుత్రులు పద్దెనమండుగురు
వుండగా శ్రీజగన్నాథస్వామి వారి ఆజ్ఞ నియిందు రాజ్యం చెందడానకు అర్హతలే
యనా అని విచారించి స్వామిదర్శనం చేసి నిజగృహమునకు వెళ్ళిన తరువాత నుపట్టమ
హాదేవి కుమారుల లోని మీకు రాజ్యప్రాప్తి లేదు, పురుషోత్తమదేవుగారు మూర్ధాభిషిక్త
అవుడానకు స్వామివారి ఆజ్ఞ అయినది, అని చెప్పేవరకు పట్టమహాదేవి పుత్రులైన-
కులప్ర, మాతులై నేమే మువుండగా మాలో జ్యేష్ఠ కనిష్ఠ భావములను రాజ్యప్రాప్తి
కాక వెల్లి జసు యుడైన పురుషోత్తమదేవునని బుచి చెట్టుట పిత్రుపితామహాసంబంధమైన

రాజ్యానకు పూజ్యత హెందె లింగున స్వామివారి ఆజ్ఞ ఆయనగదా! మాకు ఆజ్ఞ అయినదియే మంత్రి, పురుషోత్తమదేవు మనిలువబెట్టి మెవయుద్ధే నమందుకుమున్ను బాధిసలు విసరివే సెయుటల ఆ దెబ్బలు తగిలి నమీాద టున్న తనుబ్రాతికె నాన్నతకురాజు, వ్యాతు డియవాము ము రాజులవము. మాకు కాదు కారంగా శ్రీజగన్నాయకుల వారిఆజ్ఞ అయినది. అనిపురుషోత్తమదేవు మనిలువబెట్టి నదరిఅన్నదమ్ములు వారివారి బాధిసలు వేసెవరకు దైవానుగ్రహంబు చున పురుషోత్తమదేవుకు ఆదెబ్బలవల్ల ఘాతం అయినది కాదు కనుక జగన్నాథదేశానకు ఇతెడే రాజ్యపాలుడు, అని స్వామి వారిఆజ్ఞ కావడం నిజమని వడిశా దేశానకు పురుషోత్తమదేవును పట్టాభిషేకం చేయుదు మనితంత్రికి మనవిచేసితక్షణమందునే తెలంగాణు మొదలైన అన్నదమ్ములు స్వస్థలంవదలి వారి వారిసంతతుల తోటి లేచి పోయి వారి ఇష్టస్థానము వంటి మాలియాస్థలములు యెవరియంతటవారు సంపాదించేసుకొని ఆ దేశములో వుండి పోయినారు ॥–

తదుపరి పురుషోత్తమదేవు తంత్రిచేత నువడిశారాజ్య~~[illegible]~~సింహాసనానకు పట్టాభిషిక్తుడై పూర్వోత్తరదేశములు జయించి ప్రభుత్వం చేస్తూ నరపతి వారికి తమకు పూర్వం నుంచి విరోధం అయివందున దక్షిణదేశం మీాదికి మోహరించవెళ్లేయడల శ్రీజగన్నాథ స్వామివారిని తమకు ~~[illegible]~~ నవహాయంశమ్మను మని ప్రార్థించినందున భక్తవత్సలుడగుటువల్లను, అతనిస్వప్నమందు నేను అకాడిని బలభద్రుండున్నాను స్వామనిశల వుణ్ణిచ్చి తదనంతరం లష్కరు కూడా కాని వస్తూ వుండగా శ్రీజగన్నాథస్వామివారు బలభద్రస్వామివారు పటాణీవేషాలు ధరించి ఆయుధములు దుంపూటితు రికి సుర్యాన్ని సవారి అయి వకమజిలీపోయి చిలికదగ్గరికి వచ్చేవరకు ఆకరణమాణిక్యఅనేపేరుగలగొల్లది పెరుగు అమ్ముతూ వుండగా వనుకదానిదగ్గరికి వచ్చి తమకు దాహం అవుతున్నది. పెరుగు

నిరి గనుక అది ఇచ్చి పెరుగు ఇచ్చిన ఖరము అతని వరకు శ్రీజగన్నాథస్వామివారు తమ చేయికి ఉంగుళ్యాభరణములు గొల్లదానిచేతికిచ్చి వెనుక మందిరాజు వస్తూన్నాడు గనుక ఈ వుంగరములు అతనికి అప్పగించి దానితో ఊరకు సరదాలేని సాదగ్గిర మపెరుగుస్రా గి ఈ ముద్రికలు మీరకు ఇచ్చి ఖరీదు పుచ్చుకొమ్మన్నారని చెప్పినంతల్లో ధనం ఇస్తానని చెప్పి శ్రీ స్వామివారలు ఉశ్వారూఢులై చిలకదాటం ఉదాయిని వెడలినారు.

తదనంతరం పురుషోత్తమదేవు సేనావెంతంగా చిలక వద్దికి వచ్చేవరకు సదరు మాణిక్య అనే గొల్లది రాజు దగ్గిరికి వెళ్లి ముద్రికలు అగుదురువిధనం అడిగినందున యెం గరములు చూపకుండిని అని అడిగి వేరకు జరిగిన సంగతి చెప్పినగనుక తదనంతరం పురుషోత్తమదేవు మంత్రి సామంత విద్వజ్జనులం పిలిపించి ఈ ముద్రాల్లార త్నాంగుళీయకములు యెవ్వరివి అని అడిగితె శ్రీజగన్నాథస్వామివారివి, బలభద్రస్వామివారివి అని వృత్తాంతం తెలిసినవారు చెప్పిరి గనుక రాజు పుష్పపదుడై స్వామివారు గోపకాంతకు దర్శనం ఇచ్చినటకు సంతోషించి కావలసినధనం ఇచ్చి వరాభీష్టములు చెప్పుమన్నారు గనుక ఆ స్థలమందు తనపేరట పట్నం నిర్మాణం కావలెనన్నది గనుక ఆప్రకారం పట్నం నిర్మాణం చేయించి మాణిక్యపట్నం అనే అభిధానం చేయించి దానికి జాగీరు ఇచ్చినారు గనుక సదరి మాణిక్య రాజుచేత పుచ్చుకున్నధనం పెట్టి పట్నానకు పశ్చిమభాగమందు ఆలయం కట్టించి మాణిక్యేశ్వర స్వామివారు అని అభిధానం చేయించి ప్రతిష్ఠ చేసినది.

పురుషోత్తమదేవుగారు దక్షిణదేశములు మీదికి మోహరించి వెళ్లి పైన వ్రాసిన భగవంతుని అనుగ్రహంచేత నృపతులను జయించి తిరిగి రావడంలో యుద్ధంలో వారందు జయించిన సరదాలకు ఆ దేశములు జమీందారులు చేసినారు. కాంచీపురం జయించి ఆ క్షేత్రం బ్రాహ్మణ అగ్రహారం చేయించి మరల్చి గోదావరీ తీరమందు

వెలగొండ, మాచవరం, వేరూరు, అమలాపురం, శెట్టిపల్లి, మంథవరం, దిమిలా మొదలై-
నాల్గు గ్రహారాలు చేసి శ్రీ మహేశ్వరం ద్రాక్షారామం, కుమారారాం, క్షీరారామం మొదలైన దేవతాస్థల
ములయందు మరమ్మతు చేయించి శ్రీగ్రామాలు దేవభోగం కింద ఇచ్చి [illegible] గోపురాలు కట్టించి వ
చ్చి [illegible] పెల్లి [illegible] పురుషోత్తమపురం, శ్రియాపారిశ్రుతపురం వగైరా గ్రామాలు అ
గ్రహారాలు చేసి అత్యంతమైన యశస్సు సంపాదన చేసినారు.—

సదరు కపిలేంద్రదేవుగారి వివాహానంతరం [illegible] శకం లగాయతు ౧౩[illegible] శకం
వరకు అధికారం చేసినారు. ఇతని పెద్ద కుమారుడైన కసాంబరుజన [illegible] దక్షిణాంగా
వున్న కర్ణాటదేశానకు వచ్చిక మిరిదేశమైన [illegible] భూమి సాధించి విస్తారకటకం తర్కస్థచేసి అ
క్కడ నివాసం చేసి [illegible] నాంబరు ఇతనికు కుమారులు నృసింహరుద్రదేవు ఇతని తన
యులు మదనరుద్రదేవు, ఇతని పుత్రులు నిరాలాయగా రుద్రదేవు ఇతని ఆత్మజులు అ
నంతరుద్రదేవు, ఇతనిది వాసంభవుడు జయరుద్రదేవు, ఇతనికు మారుడు నృసింహ
భానుదేవు ప్రభుత్వము చేసిన పిమ్మట తత్పుత్రుడైన ముకుందభానుదేవుగారు, శాలివా
హన ౧౪[illegible] శకమందు పట్టాభిషిక్తుడై కలిమిడిదేశానకు ఉత్తరం [illegible] సదాశివ [illegible]
దు [illegible] లింగేశ్వరస్వామివారికి దేవాలయ జీర్ణోద్ధారణ చేయించి ప్రతిష్ఠ చేసి
నారు. [illegible] శివలింగభానుదేవుల [illegible] ప్రతి [illegible]
౧౪[illegible] శకం వరకు ౧౪ సంవత్సరములు ఇతని అధికారం జరిగిన పిమ్మట ఇతనికుమారు
డైన మృత్యుంజయభానుదేవుగారు ఇతనికొడుకు మాధవసుందరభానుదేవుగారు, ఇత
నితనయులు [illegible] భానుదేవు, ఇతడు అధికారం చేసేటప్పుడు [illegible] దేశానకు మొ
గలాయివారి అమలు [illegible] ఇతనికుమారుడు శంభులింగభానుదేవుగారు అధి
కారం వహించి [illegible] దినములుండ్రైనా [illegible] వైష్ణవమతం [illegible]

రించినారుగనుక నారాయణభూపదేవు అని ప్రతినామం యేర్పడ్డది. ఆ రాజు దేశస్థ
లను అందరిని యేలుచు వాత్సల్యముచేత తను గుంటుదు అని పిల్వుటంచేత నుదేశములో ఇతనికి
గుణ్ణునారాయణదేవు అని వాడిక అయినది. ఇతనికి ఇద్దరు కుమారులు, పెద్దకుమా
రునికి శివలింగ నారాయణదేవు, రెండో కుమారుడు అనంత భీమసేన కేసరసాని. —

ఆ ప్రకారం ఇద్దరు పుత్రులు జన్మించినారుగనుక ఆ కిమిడి దేశం రెండు భాగము
లుగా చేయించి ఇద్దరి కుమారులకు పంచిపెట్టినారి గనుక శివలింగనారాయణదేవు
వంతు వచ్చినది. నారాయణదేవు కిమిడి అని. అనంత భీమకేసరి గారి వంతు వచ్చిన
ది అనంత భీమదేవు కిమిడి అని నామములు యేర్పడ్డది॥—

స్వర్ణలింగ భానుదేవు ప్రతి నామధేయమైన శంబు నారాయణదేవు గారు
శాలివాహన ౧౫౧౧ శకం లగాయతు ౧౫౧౯ శకం వరకు ౧౮ పద్దెనిమిది సంవత్సరములు
అధికారం చేసినారు॥ ఆ రాజు పెద్దకుమారుడైన సదరి శివలింగ నారాయణదేవు
గారు అర్ధరాజ్యానకు అధికారం వహించి మనాల్ అనేత్రా మానకు దక్షిణభాగంప
ట్నం కట్టి మలాల్ నారాయణదేవు కిమిడి అనే అభిధానం యేర్పరచి అక్కడ నివాసంచే
సి మళియా దేశం సాధ్యంగా నవలూర్ము స్వాధీనం చేసుకొని దేశం బస్తరసి ఆ శివలింగనారా
యణదేవు ఇతనికి కుమారుడు స్వర్ణకేసరి నారాయణదేవు అధికారం చేసిన పిమ్మట
తత్పుత్రుడైన రుద్రముకుంద నారాయణదేవుగారు శాలివాహనం ౧౫౭౦ శకములో అధి
కారానకు వచ్చి కిమిడి పట్టణనకు దక్షిణభాగం ముపాతంత్ర నయ అద్దరిని పట్టణం కట్టిం
చి తన పేరట ముకుంద నారాయణపురం అనే అభిధాన యేర్పరచి సదరి తన పాత పట్నపు
భాగమందు పూర్వం బుజుర్గుల చేత ప్రతిష్ఠ చేయబడి కాలాంతరావస్థచే తను దేవాలయ
ము శిథిలపడి వున్న తిరువలకొండేశ్వర స్వామివారికి ఆలయ ప్రాకారమంటపములు నిర్మాణం చే

యిందీ పునఃప్రతిష్ఠచేసినారు. ఇతనికి కుమారుడు ముకుంద నారాయణదేవుగారు. ఇతని కుమారులు పద్మనాభనారాయణదేవు, ఇతని కుమారులు సర్వజ్ఞ జగన్నాథ నారాయణదేవు, ఇతని కుమారులు నరహరి నారాయణదేవు, ఇతని పుత్రులు వీరపద్మనాభనారాయణదేవు ప్రభుత్వం చేసిన తరువాత నుపుత్ర సంతతి లేనందున ఇతని తమ్ములు వీరప్రతాపరుద్ర నారాయణదేవుగారు ప్రభుత్వం వహించి ఇరువైయైనిమిది సంవత్సరములు అధికారం చేసి ఇతనికిన్ని పుత్రసంతతి లేనందున తమ్ముడైన జోగదేవుగారి కుమారుడైన నారాయణదేవుగారిని అతడు గర్భస్థుడై వున్నప్పుడే పుత్రస్వీకారం చేసుకొని జననం అయిన తర్వాత నుకొన్నిదినములకు వీరప్రతాపరుద్ర నారాయణదేవుగారికి కాలం సన్నిహితం అయ్యె గనుక ఆ యొకటే రాజు ... ని శువుయందు వుంచి స్వర్గస్థుడైన పిమ్మట చెకటి జమీందారులైన రామకృష్ణ జగద్దేవుడైన వ్రాసిన వీరప్రతాపరుద్రనారాయణదేవుగారికి అల్లుడైనందునకి మిడె తాలూకా భాగం ఆక్రమించవలెనన్నితాత్పర్యంచేత మనస్సులో కృత్సావిచారించి బంధుభావంచేత నుకి మిడెవచ్చినందున బాలుడైన జగన్నాథ నారాయణదేవుగారి తాలూకు అధికారములు అతను కుజువిజాకు తీసిన సలహో విచారించి హాతపరచినారు.

జగన్నాథ నారాయణదేవుది సక్రమమున ప్రాజ్ఞుడాయెగనుకతము ప్రాతసామంతులకు సరదారులైన గజపతుల మీదికి వెళ్లిరకు ఉక్కడ గజపతి సరదారులయిన గోపినాథదేవుగారిని పలాయనం చేసి ఆ దేశం ఆక్రమించి చెకిటిమీదికి మోహించేసి తాలూకా జమీందారులైన రామకృష్ణ జగద్దేవుకుమారులైన రఘునాథ జగద్దేవులతో బింతా మలకొట మీద సులదాయిచేసి సహకుటుంబముగా పట్టితెచ్చి గుమ్మడిదేవాలియన్నాలో నిర్బంధంచేసి పాలకొండమీదికి తరలివెళ్లి జమీందారులైన కూర్మరాజు [illegible]

టిలదాయి చేసి పట్టుకొని కమిటీలో ఖైదు చేసినందున దేశస్థులు తూర్పురాజు బంధువులు
పూసపాటి విజయరామరాజు గారికి సహాయార్థం వర్తమానం పంపించినందున లష్కరు
లో టికూరాలు చేసి కురుపాము తాలూకాలో వుండే ఆ నైస్తానం వద్ద మల లష్కరు బాపూరావు
పి వుండి వున్న సంగతి జగన్నాథ నారాయణదేవు గారు విని స్వంత ఫౌంజుతో టి.....ఖాళిల
దాయి చేసి భోగాపురం పర్యంతం పలాయన పరచి వేరే కంగి జమీదారుకు రుపాంశ వరాము
రాజును పట్టుకొనికి మిడిదేశం తీసుకొని వచ్చి మూళ్ళి వ్యాతయి చేసుకొని ఉన్నారు —

తదనంతరం నవాబు జాఫరల్లీఖాను సాహెబు గారు శ్రీకాకుళం సర్కా-
రుకు ఫౌజుదారు వెలకర్తలు అయి వచ్చి పూసపాటి వారి బలవంతం చేత మదీ దేశం జైరు
దస్తులోకి వచ్చిన దినాలు గనుక జగన్నాథ నారాయణదేవు గారి నిమ్మద్దతు చేసుకొని
పూసపాటి వారి లోలదాయి చేసి జైరు దస్తులోకి తెచ్చినాడు గనుక సరకారు వారి
జు ఉగా మగ్గళి, కరకపల్లి, జలమూరు, నగరి, కటకం, లోనాలుగు తాలూకాలు వీరి
పరం చేసి సాలుకి రు ౧౨౦౦౦ పన్నెండు వేల రూపాయలు బాష్పు నజరానాబందిని
నేయించినారు. తదనంతరం సదరి నవాబు జాఫరల్లీఖాను వారు కళింగ సర్కారులో
వుండే జమీందారులని స్వాధీన పరచుకొని పూసపాటి విజయరామరాజు గారి
ని మట్టుం చేసి విజయనగరం కోటలో కొల్లాం చేసి దేశం ఆక్రమించవలెనని యత్న
కృతం చేసిరి గనుక పూసపాటి వారు ఆ సమయములో జయింతే సక్కి వేక జగన్నా
థనారాయణదేవు గారిని సహాయార్థమై పిలువనంపి నీరావడానకు ప్రానందగజ
పతిగారిని పంపించినందున జగన్నాథ నారాయణదేవు గారు గారవించి పుత్ర
12 ప్రాయుని గా భావించి ఉభయ దేశాలకు నీవే రాజువు అని మన్నించి శ్రీకూర్మం
జాగీరు ఇచ్చి తరువాత వెళ్లి పూసపాటి వారిని కలసి ఉభయులు కోటకు ముట్టడి వేసి-

లడాయిచేసి గోదావరిపర్యంతం పరారీచేసి శ్రీదుల్గావున్నబాదుగడా మాధవశింగు
ఆరుగడా మధుసూదనవారి చంద్రజగద్దేవు మొదలైన కృపాసింధు వీరేంద్రమావేక
టికులమణిరౌతురావు మున్నైనవరి వారి ఉంచి శ్రీకాకుళం మొదలుకొని గోదావరీ
పర్యంతం విజయరామరాజుగారున్ను, పరూరు మజుకూరు మొదలుకొని నకటూరావు
కి పర్యంతరమున్ను నారాయణదేవుగారు అధికారం చేసేటందున నిర్ణయపర
చుకొని ఇచ్ఛాపురం తక్కువచేసి అధికారంచేస్తూ వీరమండలం తాలూకా పూసపాటి
వారి బంధువైన జగన్నాథరాజుగారికి బ్రాగరు ఇచ్చి జగన్నాథం మీదికి మోహిం
చేసి శ్రీవిరకేశ్వరదేవుగారి తోట లడాయిచేసి జగన్నాథములో కాద్విదినములు
అధికారంచేసేయదుల వద్ద సారా జప్తి నవసురాజ్యాని తప్పైన కటకములో వుండేటువం
టి మహారాష్ట్రుల తరపున నవ్వాబుగిరిచేసే శివభట్టాజీగారు లష్కరు తోటి జ
గన్నాథం వచ్చి జగన్నాథ నారాయణదేవుగారి తోట లడాయిచేసి సంజుపికప్పు
పరచి పట్టుకొని ... మజుకూరు తీసుకొని వెళ్ళతవుట్టెయక్క నివాసధ్వంసముల సమీ
పమందు వున్న .... వకసంవత్సరంశ్రీదయచేసినపిమ్మట శివభట్టాజీగారు పూ
సపాటివారి తాలూకా మీదికి మహారాష్ట్రుల లష్కరు వెంటతీసుకొని జగన్నాథనారా
యణదేవుగారిని కూడా తీసుకొని విజయనగరం మీదికి దాడిచేసినందున పూసపాటివారు
సమంజ్యస్యము చేసుకొని క్షాత్రవంత్తం అగుడుచరిగనుక మహారాష్ట్రులు షిక్షతై నిజదేశానకు
వెళ్లిపోయినారు. జగన్నాథనారాయణదేవుగారు స్థలప్రవేశించి పర్లాకిమిడి తాలూకా
తమకు భోగాస్పదమైన కృష్ణపట్టణమందు ఘర్షణవించి దుగరాజుగారికి పట్టంకట్టి
జగన్నాథం మీదుగా తీర్థంయాత్ర వెళ్లి తిరిగి వచ్చేవరకు దేశస్థలు దుగరాజుగా
రి అధికారం సహించక నారాయణదేవుగారి పట్టపుదేవికుమారుడై నర్సింహదేవు

దేవు గారికి అధికారం ఇచ్చిరిగనుక దుగరాజు గారు స్థలంలో నిలువలేక గుమ్మమాళియా
లోపలాయనం చేసి ఉదకే శాంతం చేతనుదే హారం బాలించినారు.—

తదుపరి జగన్నాథ నారాయణ దేవు గారు తన తెల్వి ఆజ్ఞా ప్రవర్తించి
దుగరాజు అధికారం సహించక పోయిన వారిని లోంపుడు ఉండాలించినారు. ౧౭౦౮
సంవత్సరములో మహారాజశ్రీ హుం షికేవారు ఇలాకా ప్రభుత్వానకు వచ్చి మీసరువారిలో
మొం హాత గారు నామోజయం ఈ ఇద్దరు శ్రీ గారులం ప్రవేశించి జగన్నాథ నారాయణ దే
వు గారిని బోలాబత్తుని మిత్రం పలుపించిరి దర్శన ముఖ్య ఆ మెగనుక తాలూకా జమాబం
దీ తమ పరం చేసుకొ మ్మని మంచి అంగీకరించక పోయెగనుక జువమ్మారు, నవరికోటసర
రపల్లి, బామ్మాళి, తాని వరుసగ గడాలు బ్రాలి సారు చేసుకొని తదనంతరం దేశములాడు
తి పారు చూప్పు నో చేసి నారు. ఇతనికు మారులు గజపతి నారాయణ దేవు గారికి విశాఖప
ట్నం చేవుంకరనా వేరు గారైన పేష్కరు ఆంత్రిస్ ధార గారు తాలూకా మజుకూరు కుసాలు
౧కి ౬౦౦౦ ఆయవేలరూపాయలు చూప్పున జమాబందీ నిర్ణయించినారు గనుక పదహు
43. కారం దాములు తీసి అధికారం చేసే యడల దివానుకు అతనికి షణ్మూరి దాలి వల్లనలత
వచ్చి బాకీపడి పరారి అయి అరణ్యాది గములు . . . . చన్నపట్టణం వెళ్లి అప్పుడుగ
వర్నరు గారి చేసే మహారాజశ్రీ మెకార్ట్నె ధార గారికి దర్శనం చేసి నాలుగు సంవత్సరములు
అనుభవించినందున సాలు ౧కి ౧౪౦౦౦ వేలరూపాయలు చొప్పున తోజు నిర్ణయించి విశా
ఖపట్నం పంపించినారు గనుక అప్పటిలో చపుర్ కుసువేరు గారైన క్యా... మెయరు ధా
రగారి ముందు నేషేకు మహమ్మదు ఆనేసు చిడారుడు పటాలం లో ఉంటి ఇరుగుపతి కొం
దర్శి కొందరిని హాల పరచి చెప్పగా - మాదికి వచ్చే యడల గజపతి దేవు గారు అడ్డం
పడినందున మన్ను, హాత పరుచు మని బలుస నంబూరం యించిక త్తాని పారదాని చేసను

దున అమృతపాం వచ్చితిరిగి కి మిడిదేశం నా కుమ్మైకంకట్టినారు. శ్రీరాజుస్థలములలోను
తిరిగిపోయిన తర్వాతను కృష్ణపక్షసంబంధమైన జగన్నాథదేవుఅంటే చేసుపాత్రుడిని
లంచే తను అధికారం చేసినాడు. తిరిగి గజపతివారి అధికారం వచ్చిన తర్వాత మహా
రిఅయితే తూరిచేసినందున క్షామడాంబరములు ...... తక్కువపడి సర్కారుతా
లూకుపైకంచెల్లకబాకీపడి వున్నందున మేస్తరుఇ సాహెబ్గారు శ్రీకాకుళం హవేలీచెరు-
కవెళ్ళ కరోచేస్తూ వుండిరిగనుక గజపతిగారిని శ్రీకాకుళం పిలువించి ఖైదు చేసి గజపతి
దేవుగారిని, వారికుమారులైన పురుషోత్తమదేవుగారిని దుగరాజుగారిని బందరు పంపించిత
దనంతరం తాలూకాలోగల తూరిబలమైనందున గజపతిదేవుగారికి మారులైన పురుషోత్తమ
దేవుకు జ్ఞాతి అయిన దుగరాజును బందరును చిపిలు పిలాల ప్యారుసవాయంచేసిరిగ
నుక వీరవెళ్ళి జగన్నాథదేవును పలాయనంచేసికి మిడిపట్టుములో వుండి వున్నారు-

తదనంతరం గజపతిదేవుగారిని బందరునుండి తీసుకొని వస్తూ వుండగా
విశాఖపట్నం వద్ద స్వర్గస్థులైనారు. తదనంతరం శ్రీకాకుళం హవేలీగం జాంజిల్లాలో
దాఖలు చేసి మేస్తరు .... ధారగారుకరెక్టరు సీయదల దగాబస్తుతా లూకాలకున.
వచ్చకు సాలూరు కలాలబాబతులు విడతీనిమహాలనుగురించి నందువస్తా శ్వతపు జమాబం
దీని నియమించియడలపైన వ్రాసిన గజపతిదేవుగారి కొడుకు మారులు అయిన పురుషో
త్తమదేవుగారికి శ్రీరాజ్యం పలాకిమిడి తాలూకాకు ప్రస్తుతం రు బం౦౦౦ దెఖ్లైవేలరూ
పాయలు పదిసంవత్సరములు వెళ్ళనతరువాత నుశాశ్వతంగా రు ౮౦౦౦౦యనభైవేలరూపా
యలబాప్తున జమాబందీ నిర్ణయించిస్తి ౧౧౮౩ సఫసలీలోగౌరీ గౌహారవారుమహారా
జగనవర్నమెంటు వారి వద్ద నుండి ననదుమ.. ంయాంయిస్తమి. వారుఅదేశాళ్ళత
పుకౌలతె ప్పించిదంయచేయించినారుగనుక సదరుప్రకారం సాలబస్తు జమాబం

దీదాక్షలుచేసి ~~[illegible]~~ నాలుగుసంవత్సరములు అధికారంచేసినమీదట
అతనికి కుమారుడైన జగన్నాథనారాయణదేవుగారు తండ్రిఅంతరించేవరకు సంవత్సరం
మీదను అయిదునెలలబాలుడైవుండెగనుక అతనిజ్ఞాతి పినతాతఅయిన మధురాజువా
రికి కూంషగవారు పర్లాకిమిడితాలూకాకు ... నూటిరువై ... కరోదుచేయించి
నందున అయిదుసంవత్సరములు నాలుగునెలలు మాన్లియతుచేసి శిరస్తాదార్
పరంగా వ్యవహారములు అప్పగింతుచేసి గంగాయాత్రకువెళ్లి తిరిగిరావడంలో కాడ్
జిల్లా తాలూకు .... పరలోకగతులైనారు.

సదరి విరాదుగరాజు కుమారుడైన పద్మనాభదేవుగారుకి మిడితాలూ
కాకు ...... తెప్పించుకొని కార్యాకార్య విచక్షణావేకుండా ధర్మచేత సుప్రజాజ్జీ
వనంచేస్తూ అధికారంచేసినందున తాలూకా మజుకూరిలో ఫితూరిబలిష్టమయి
నందున గంజాంజిల్లా .... వారికి కలెక్టరువారికి తెలిపి కిమిడితాలూకా ప్రవేశం
చివిమజరించి పద్మనాభదేవుగారిని వేసస్త్రరు- తోసివేసి లోపై సంగ్రాంటుచేసు
కున్నటువంటి ఇలాలోప్రవేశపెట్టి కలెక్టరు థారగారు కోయిసాంగలు. వారిందున్నా
యరు కలెక్టరువారు పర్లాకిమిడి తాలూకాకు అధికారంవిచారిస్తూ తమతర
పుకామకు తిరనరిసింగన్నరావుపంతులుగారి వ్యవహారం వెలకారయచేసినారు.

సనదుల యొక్క వాకేకత్తు.— పూర్వము వంశమునందు అంగారా
జు అనేరాజు బహుదినములు అధికారంచేసి చెలియుక ధర్ముడనేరాజు యొక్క కుమార్తెను
సుభివాహామై పుత్రసంతతిలేకబంత్రాక్రాంతుడై వుండెయడల నారదభగవానులవారు రాగా
రాజు మానసంబుననున్న పుత్రహీనతంయరిగించి దుఃఖితుడాయెగనుక నారదుడు కరుణించి
ఇతనిచేత పుత్రకామేష్టియాగము చేయించి భార్యకు చెరువుపండ్లుఇప్పించినందున భక్షణచేసిన

గర్భంధరించి నవమాసపూర్ణత్వమైన తరువాత జేసిన యశ్వత్థత్వక్కునందున అతను బహువిధ
వహించి సర్వాంతరాత్మస్వరూపత్వాత నయందే భావించియూ తన్మాత్రయులు తనయందే సమర్పించా
యజ్ఞమునకు ఋషులను వినియోగించినందున వసిష్ఠాది మహాఋషులు అతని సమీపమున వచ్చి
సమస్త సత్రియలు భగవంతుడైన విష్ణుమూర్తిని చెందవలసింది అని అతను యజ్ఞకర్త
యజ్ఞభోక్తం అని చెప్పు ఆశ్వరుడికి అర్పితమయ్యేటట్లు యాగాది సత్రియలు సమర్పిం
చి. నారాంత్రిక కాలికత్రయులు నిర్వర్తించే దేవతలను తృప్తిపరచినందున జగత్తుకు అనా
వృష్ట్యాది బాధలు తొలగి ప్రజలు సుఖించగలరని ధర్మబోధచేసినందున ఋషులను తీర
పరిరించిత నికన్నైద్వైవం వేదని వాంకరించినాడు. సకల లోకోపద్రవ నివారణకొరకు ఋషులు
అందరున్న యొక మహాయంత [illegible] నబంకారాధ్వని చేసినందున సకలరాజ్య [illegible] తుడైవా
డు. అటు పిమ్మట భూమి అరాచకమైనందున రాక్షసభావ లేఖన మాయగను కర్తై లయము
చేసినంతనే సకలమై చేసినదియొకరకాదేహం తెప్పించి ఋషీశ్వరులు యథమితా దవమునుంపచే
సి వరకు జేసినదియొక కల్కిరూపం ధరియించినట్లటి దేహం అత్యున్నతమైన హెచ్చుగ
డును ఆయినటు వంటిన్ని. కళ్ళు చిగలినిటు వంటిన్ని. తలవెంట్రుకలుకలిగినట్టివైనదేహం మరిగు
ళ్లు. కురుచచేతులు కాళ్లు. ఇటువంటి భయంకరమైన రూపం ధరించి ఉద్భవించినాడు సకల ఋ
షులు రాబి వేరు రాజ్యపాలుడు కాడని తెలియజెప్పి కిరాతాక్రాంతమైన మాళయాదేశము
లకు రాజు వగమ్ము న్నారుగను కవాటుదుపాటక్ష ప్రదేశములయందు ప్రవేశించి మర్గావశా
త్తు వేశ్యాస్త్రీల నుపట్టుకపోయి రమిస్తూ వచ్చినందున తద్రూపధరుడైన నిస్తూ వచ్చినదిగను కేం
తకింత కుసంతతులు బహు నవమాయగను కవాండ్లు వరాళీయాలో ప్రవేశించి వేవ [illegible] నికో
టులని కిరాతులు [illegible] ఇత్యాది నామములు ధరించి విశేషించి దారుణాత్ప్రయులు జరిగిస్తూ
వుంటారు. వీరిళ్లలోన నడుచు మర్యాదలు మొదలైనవి కాలానుగుణ తపశీలు హరిణాప్రాయమైన [illegible]

"౧" పెండ్లి కార్యములను గురించి ఇంట చిన్నది పుట్టితే లోకమరియాదబొమ్ము
న వకరింటి చిన్నవాళ్లకి పిలిచి ఇవ్వటం. ఆ చిన్నది ఋతువతి అయిన తర్వాత నుసప
మొదట్లో మాదులలో [illegible] నియందు మొతాతుతైన వాడు ముసుపు కస్త్రాని వరించిన
వాడు ఆ చిన్నదాని తల్లిదండ్రుల దగ్గరికి వెళ్లి ఆ చిన్నదాన్ని ఇమ్మని అడిగినంతటప సమ్మత
మైనా అడిగబోయిన వాడికి కాళ్లకు నీళ్లు ఇస్తారు. . . . వెళ్లేయడల వకటి రెండు
కల్లు. వక్క
మాటలు కాళ్లు పట్టుక ఆపెళ్లి మరియాదగా నుక కాళ్లకు నీళ్లు ఇచ్చిన తరువాత నుడ్డు
కల్లు కావడిలో ముంచి ఆ సవర పల్లెలో వున్న సవర వాండ్లనందరిని పిలుచుకొని వచ్చి
పూర్వం కల్లులో వాడు తీసుకొని వచ్చిన గ్రామసూకరములను తప్పంచేసి గ్రామస్తులయా
వత్తుపుచ్చుకొని చిన్నదాన్ని ఇచ్చేలాగున నిశ్చయిస్తారు॥

తదనంతరం చిన్నదాన్ని తల్లిదండ్రాదులు తమగ్రామస్తులతో కూడా వాండ్లు
తెచ్చిన కల్లు గ్రామసూకరములు . . . చెడిగా పట్టుకొని చిన్నదాన్ని అడగవచ్చిన వాడింటి
కి వెళ్లి పెండ్లికొడుకువాండ్లు ఇచ్చిన నీళ్లచేతను కాళ్లు కడుగుకొని పదరువస్తువులు వాండ్లిం
ట్లో వుంచి గ్రామస్తులతో కలిసి తెచ్చిన గ్రామసూకరములను తప్పంచేసి భోజనములు తినియువరు
ఇంటికి వారు వెళ్లిపోయి వస్తారు. కొన్ని దినములు జరిగిన తర్వాతను పెండ్లికొడుకువాండ్లిం
టి వద్దనుండి వెండి ఇత్తడి కంచులతో పోగులు, తోగాలుసులు, తోసరాలు, తోకమ్మలు,
తోదండకడియాలు, తోపూసపేటల మొదలైన భూషణములున్ను, కొత్తచీర వకటి, బియ్యం
కందిపప్పు, గేదెపోతు, ముమ్మిడి కల్లు కావళ్లు, తో సామగ్రి పట్టుకొని గ్రామస్తులనుయు
వన్నందరిని పెండ్లికూతురు ఇంటికి వెళ్లి. అక్కడ ఆ చిన్నదానికి చిన్నవాడికి మాసెల్లంటి పసు
ప్పు నలుగు పెట్టి స్నానం చేయించి కొత్తచీరె పెండ్లికూతురికి కట్టపెట్టి పైన వ్రాసిన ఇత్తడి సొమ్ము
లు అలంకరించి . . . . . ను. అందరికీ ముందుగ గేదెపోతును కాని వెంబడి తీసుకొనిపోయి

నబింగ్లాలి పప్పు వడ్డించి పైగ్రామస్తులంతా గ్రామస్థులంతా నికల్లు పానం చేసి ఆ దినమే ఆ చి
న్నదాన్ని తీసుకొని వెళ్లిపోతారు. ఆ సమయంలో పెండ్లికుమారుడికి ఇచ్చిన వస్తువులు
వింటిబద్ద ఒకటి, కోలలు ఇరువై ఒకటి, వింరిడి అనగా వాళ్లు దాంపుకొనే గుజిలకు
త్తి ఒకటి, టంగి అనగా గండ్ర గొడ్డలి ఒకటి, పచ్చడం ఒకటి, దుప్పటి ఒకటి, చిన్నదానికి
చేదె ఒకటి, ఆవుపెయ్య ఒకటి, ఆ చిన్నది మోసిన నీళ్ల బియ్యం ఇచ్చి తల్లిని. అది పెడు
చుని వెంటపెట్టుకొని వెళ్లి అక్కడ విడిచిపెట్టి భోజనం చేసి వెళ్లిపోయి వస్తారు. ఇదిగా
జీ అయిన పెండ్లి లక్షణం. రెండు. రాజీగా పెండ్లి చేసుకునే లక్షణం సదరు ప్రకారం వస్తువులు
పట్టుకపోయి చిన్నదాన్ని అడిగితే గ్రామస్థులకు నచ్చి చిన్నదాని తల్లిదండ్రులకు ఇంట్లో వాండ్ల
కు సమాధానం అయినట్లు ఆయనా పై నవ్రాసిన ప్రకారం జరుగుతుంది.

౩య వ్యూలికి సమాధానం లేక పోయినా లేఖలు నపడముగనుక పెండ్లికుమా
రుడువాడంతట . . . . . ఒక రాత్రి వేళ ప్రచ్ఛన్నంగా వచ్చి ఆ చిన్నది వున్న ఇంటి ముం
దు మన్ను కోల నాటి వెళ్లిపోతాడు. ఆ వెంటనే మంచాలు చిన్నదాన్ని మరియు వృద్ధైనా అడిగి
వేస్తే వెనక నుండి విచారించి ఇప్పిస్తామని కాలం జరుపుతారు. గాని ముందువరకు అడిగిన
తర్వాతను తిరిగి రెండోవారికి ఇవ్వడానికు జరుస్తారు. కొన్ని దినములకు . . . చూడును
నాటిన కోల దృష్టం అయిన తరువాత గ్రామస్తులు అందరు కూడి కోల లంకవుండే అ
లగులు గ్రామం గ్రామ మ వయకు ప్రత్యేకంగా వుండే మర్యాదగనుక షలం నా గ్రామం కోల అనితే
లమకున్నవార్లైంట్లు అయిపోతువులు విరించి పెండ్లికుమారుడు ఇంటికి ఆ చిన్నదాన్నిమే
ము ఇవ్వమని చెప్పిన పక్షమందు మాగ్రింటను కోల నాటడం రద్దయి పోతువు అని ఖబరు
పంపించినంతట్లో మీము వచ్చి చిన్నదాన్ని అడిగినాము. మీరు ఇవ్వక అన్యాయంగా చేసినా
రుగనుక మేము కోల నాటినాము. మేము ఇప్పుడు వచ్చి అడిగినాము మీరు ఇప్పుడైనా

చిన్నది అయినది. మా అభిమానం మీ ఇంట్లో దాచినాము. మీరు మేము లతాయి చేసిన తల్లో మా చిన్నవాడు వచ్చినా చిన్నది మాకు నిమిత్తం, మీ చిన్నది వచ్చినా మా చిన్నవాడికి నిమిత్తం. మాకు లేదు, ఇవతల మా చిన్నవాడు జీవవంతుడై వున్నయెడల మారుమరి వకరికి ఇవ్వడానకు మేము సహించువారా అని గద్దు... వ్యాఖ్యలు ...ంచిన మీదట, చిన్నదాని తలిదండ్రాదులు .... పోతున వచ్చేవుంటే. ఇవతలా అవతలా బంధు పొంతం అవుతుంది. అనివి వాటింటి లోకులకు యువరికి తెలియకుండా తీసుకొనిపోవాలనుమని ఖబరు పంపించి చిన్నదానికి నీలాంటోళ్ళు వస్త్రాలు వగైరాలు పనిపెట్టి చెప్పి పంపించివేస్తారు. నక పెండ్లి కొడుకు తాలూకు వాండ్లు నూరుయాభై మంది గుంపుగూడి వెంకటేశ్వర్లు కాపులు వుండి చిన్నవాణ్ణి పంపించినంతల్లో వాడు వచ్చి చిన్నదాన్ని చెయ్యిపట్టుకున్నం తలూ నిమిత్తమాత్రం వదకూ లేవేసవాడితో వెళ్లిపోతుంది. అంతట చిన్నదాని తాలూకు వారు వినిగ్రామస్థులయావత్తు గుంపుగా చూచి కాని వెళ్లేవరకు గ్రామం సంధిలో వుండి రాలతాయి చేస్తారు.- ..

.... వీళ్లు వెళ్లిపోయి వస్తారు. అటుపిమ్మట ఉభయులు సమాధానపడి వీండ్లు బలాత్కారంగా తీసుకపోయినందుకు వాండ్లు గొడెపోతులు వగైరాలు అడిగినప్రకారం ఇచ్చి సమాధానపరచి చిన్నదాన్ని ఇంట్లో వుంచుకుంటారు.

గ్రామసంధిలో వారికి ఉభయులకు లతాయి జరిగినప్పుడు ఇవతలా అవతలా హతమైన పక్షమందు విరోధం లేదు. ఎంకువ తక్కువగా కొట్టుకొని హతమైన వాండ్ల క్రోధం మనస్సులో వుంచుకొనినప్పటికిని పెళ్లియైన విధంచేత నైనా తమలో వచ్చిన వారికి సమంగా యుద్ధంలో వారిని హతపరుచుతారు.

నెం౩. వీండ్లు పండించే వస్తువులు పర్వతములందుండు కొబ్బరకాయలు

పట్టుకొని వుంది. ఆ పర్వతమందు వున్న చెట్లు కొట్టి వేసి పెళ్లకొట్టి సిద్ధంలో దున్నుకొని గంటెలు, కొఱ్ఱలు, జొన్నలు, కంద్దులు, సామలు, జనుము, ఆరికలు, లు. సిరగ-ము దీని చెట్లు ముండ్లతీగలు పారుతుంది. దూప తెల్లనత్తులు కమ్మిరాకులుగా వుంటవి.

పసుపు, కందమూలం, అనుములు, బొబ్బర్లు, ఆముదాలు, దోసపండ్లు, తియ్యగుమ్మడి పండ్లు, అరటిచెట్లు. కొండవంగాయలు ఇత్యాదులు పలంప చేస్తారు. వీరికి పన్ను ఇవ్వడం లేదు. ఈ వస్తువులు పలంప జేసి గ్రామాంతరములలో నుంచి పోయిన వర్తకులకు లకు ఖుషీకి కు అమ్ముతుంటారు. సాపలు డబ్బు తీసుక పోయిన వాండ్లకు ఇస్తారు. నె ౮౪- వీండ్లు భక్షణ చేసే క్రమం: బియ్యం, పప్పు, కందమూలం, సాదంపైపు మూరా, - గపకూరా, మామిడి చెట్ల మీదను వున్న పుల్లలు, అనగా యద్దు నిప్పురుగులు, మేకమాంసం, జానెడు ప్రమాణం శిరచ్ఛేదం చేసిన సర్పములున్ను. ఇవి అన్నియు తానహు పాకం చేసి చేతను అంటక అడవి ఆనబకాయ తోకులు లోటి దాన్నెలలో పోసుకొని భక్షణ చేస్తారు. మరిన్ని వీండ్లు భక్షించే వృగాలు, కోతులు, తెలుసు పండ్లు, కొండముచ్చులు, సర్పములు, పోతులు, గోవులు, మేకలు, గ్రామ పందులు, అడవి పందులు, కాకాప్పులు, జాతుపిల్లలు గోపులు, చింపురునకలు, యలికెలు, దుంపిసలు ఇత్యాదులు భక్షణ చేస్తారు. నె ౮౫- వీరి ఆచార క్రమం స్నానం చేసే లక్షణం: బట్టలు విప్పి నాయు రోజులకు అయిదు రోజులకు. నెలరోజులకు చెరువులోనైనా కుంటలోనైనా దిగి స్నానం చేస్తారు. ఈ స్నానం చెయ్యరు. వీండ్లు బహిర్దేశానకు వెళ్లేటప్పుడు నీళ్లు తీసుకపోరు.

నె ౮౬. స్త్రీలతో బిచారించే లక్షణం: వీండ్లు స్త్రీలతో బిపగటివేళనే కాని రాత్రివేళను సంపర్కం చెయ్యడం లేదు. రాత్రి సమయంలో చేస్తే దయ్యం వచ్చిన దానితో బిసంపర్కం చేసినట్లు అట. బ్రాహ్మణ పద్ధతిలో అడవులలో. కొండలలో ముఖ్యముగా

ప్రసంగించేయడల జాతవీడయవేకుండా వుంటారు. అనుక పగటివేళనే మనస్సు వచ్చినప్పుడు
రతిస్తారు. రతికాలమందు స్తనములు పట్టక చెవులు భుజములు పట్టుకొని రతిస్తారు. స్తన
ములు పట్టుకుంటే తల్లియట. భుజములు చెవులు పడితే భార్య అట. వీండ్ల కులాప్రకారం
గా మర్యాదా॥— 3. ప్రసూతి లక్షణం.— స్త్రీలు గర్భం ధరించినప్పటికిన్ని వాండ్లు
అడవులు, కొండలు, సంచరిస్తూ పనులు చేసుకుంటూ ఏ నియమము లేకుండా వుం
టూ వుంటారు. అనుక సదరు ప్రకారం తిరిగేయడల.. స్థలమందు ప్రసవవేదనక్కను
పిస్తే ఆస్థలమందు వకచెట్టు ఆధారం చేసుకొని ప్రసవం అవుతారు॥

పిమ్మట దానిపైని మొట్టి అయిన వాడు అడవిలో వుండే వెదురు ముక్కలో
బయొకటి చేకత్తి తీసుకొని వెళ్లి నీళ్లు కాచి ఆ వాళ్ల వాళ్ల కూడా తీసుకొని వచ్చి శిశువుకు
నీళ్లుపోసి బాలింతరాలికి వేళ్లు భక్ష్యముచేయించగానే తియగా ప్రకారం అందరిలోటి
అన్నపానాదులు పుచ్చుకుంటారు. వీండ్లకు మరియొక అంగరక్షలేని ప్రసూతిమొ
దలుకొని శిశువును .... సుకట్టుకొని స్తన్యపానాదులు ఇస్తూ పూర్వం ప్రకారంగానే
పనిమీదలో కూడా కొండలలోను, అడవులలోను సంచరిస్తూ. వేసంగికాలమందు
స్త్రీ పురుషులు గొడ్డళ్ళు పుచ్చుకొని చెట్లు కొట్టి పెళ్ళు వేసే యడల వకచెట్టుకు గుడ్డలో
ఉయ్యాలగట్టుకొని అందులో శిశువును వుంచి సాయంత్ర పర్యంతం పనిచేసుకొని తిరి
గి ఇంటికి తీసుకొనిపోతారు. వీండ్ల పిల్లలను రావణ కట్టుతో వడం ఏ ప్రకారంగానూ
టుంది అంటే మర్కటములు పిల్లలను పట్టుపెట్టుకొని సంచరిస్తూ వున్నట్టు వుంటారు॥—

4. వీండ్ల కట్టుకునే వస్త్రాలు. స్త్రీలు మొలను మాత్రం నాలుగు మూళ్లు అ
యిదు మూళ్లది వకగుడ్డ కట్టుకుంటారు. అవి దట్టంగా వుంటవి. రెండు మూరలు వెడల్పు
గా వుంటవి. వాటిని పల్లెలలో అరికే వాండ్లు అనే వాండ్లు నేస్తారు. స్తనముల యందు పై

టు వేస్తారు, మొగవాండ్లు - - - - . మూరలపొడుగున జానెడు వెడల్పుగల పట్టోలువ కతోసకోసి పెట్టుకొని తలిపావ్యమొలతోడువస్త్రమంతిచెంగలపర్యంతరముమ్మిగట్టా చుట్టి పైని దుట్టాపచ్చడం వెంట్రెకట్ట మొలమీ మొరదికత్తులు ... కత్తులు దోపు కుంటారు, దుట్టా గుడ్డలు తలమీకుళ్లాయిపెట్టినట్లు గాం మూరెడు పొడుగున దుట్టు కాని పడినెత్తి, నిక్కినవేసి ... సమకొనవెంట్రుకలుకుకట్టుకుంటారు.—

౯. వీండ్లది వుండ్లపుత్రోత్తరంతామేమంటే. వీండ్లగోత్రైవంశావమూ, భీమా, అని అంటారు గాని శిలలు మొదలైన విగ్రహప్రతిమలు వుంచి కొలవ తెలేదు, చచ్చిపోయిన వాండ్లను పితాళ్లు అని వాండ్ల జాతి యవ్వప్రకారం ఋద్ధమూం సాదుల్ సమయమున తీర్చిటారు.

౧౦. రోగాలు వస్తే జరిగింపే క్రమం, వీండ్ల రోగాలకు ఔషధములేవ్వు, యవ్వరికైనా రోగం వస్తే ఔషధములు మొదలైన విన్నవ్వరు, వాండ్లు వుండే గ్రామాందులలో . . . . అనిగ్రామం. గ్రామ మలూ అయ్యవారు గ్రామం పై రోగాంతం చేసేవాడున్ను దిఇంటికి వాడు వచ్చి దీపం పెట్టి దానివద్ద కూర్చుండి వకవింటి బద్ధ చేతపట్టుకొని మొక్కు-తారు.— ౧౧ ద పో౹ గావ తియ్యూరసంస్థానం.— ౧. పాళెబందా ౨. దామోదరపురం ౩. కంబపురం ౪. కరువదా ౫. అల్లియాడా ౬. నేలాద్రిపురం ౭. కంబ్బేరు ౮. తలావల్లి ౧౦. చెట్టిజగడా ౧౧. సిద్ధారామాపల్లి ౧౨. జమునియాపల్లి ౧౩. ఉరుగాణి ౧౪. లంక మమాన్యమసు చెర్లపల్లి ౧౫. తెల్లాపల్లి ౧౬. రాజున్నాపల్లి.— ౨. ద పో.— ౧. భీమపురం ౨. నంగాపురం ౩. మట్టగాపురం ౪. వయనిషేపేట ౫. గాజుపురం ౬. జట్టుసింగి ౭. కొరాపమళ ౮. కొత్తూరు ౯. చౌలకుండి ౧౦. వాయుంమంత్రం ౧౧. పాతాభద్రా ౧౨. సీతారామపల్లి ౧౩. గోస్తపవాగాము ౧౪. సన్నాశరా ౧౫. మంధవంశా ౧౬. భూపాళశాం ౧౭. నందామంధపల్లి.—

వెలశి వున్నట్టి మూర్తులకు మాన్యములు పరగణా చేసి తిరస్థాన పరగణె అనే నామధేయం రమేషు రూ దేశపాండ్యా - జిల్లాదరల్ గంని నియమించి అమాని మామిల్యత్తు జరిగించినారు. ఆ సమయములో దామోదర చౌదరి అనే వెద్దబ్రాహ్మణుడు మొగలాయి వారి తరపున తిరస్థాన పరగణెకు అధికారం చేస్తూ వుండెగనుక శాలివాహన శకం ౧౫౧౧ లో సదరు ఈశ్వరస్వామి వారికి మంటపం కట్టించి అర్చనాదులు జరిగించి భోగార్థంగా పూర్వం రామచంద్ర మహాపాత్రుడు ఇచ్చిన ఇనాం అరవై ఖండీల భూమి జారీ చేసినారు.

ఈ ప్రకారం బహుదినములు మొగలాయి వారి పరంగా అధికారం జరిగిన పిమ్మట ఆనరబుల్ స్నె ౧౧౬౭ ఫసలీలో ఈ దేశం ఫరాసు వారి పరం చేసిరి గనుక మొశే వాజాం అనే అతను ఇక్కడ మంటె కోట కట్టించినారు. ఫరాసువారి అధికారం జరిగిన మీదట టను. ఫ్రాంసుపాటి వారి ప్రభుత్వం జరిగిన మీదట ను స్నె ౧౧౭౧ ఫసలీ ఆనరబుల్ కంబెనీ సంవత్సరం మహారాజశ్రీ కుంఫిణీ వారు ఈ దేశం ఆక్రమించి మేస్తరు కాషరుధారగా తినిచెప్పు - కంపనేరుగా నియమించిరి గనుక ఆయన వచ్చి ఇక్కడ పురం కసుబా తీసివేసి గంజాం కసుబా చేసి ఆ కాలాంతరపులో వుండే పన్నెనిమిది మంది జమీందారులకు రుజువు ప్రకారం మూడు పరగణాలు సమేతు అధికారం చేస్తూ మజుకూరులో పూర్వం ఫ్రాంసువారు పెట్టించిన మట్టి కోట శిథిలమై వుండగా ఆ స్థలమందు కృష్ణపాత్రా కోట పెట్టించి అది వరకు వున్న గ్రామం తొట్టివేసి ఆ స్థలముకు ఉత్తరభాగం తిరిగి పట్నం కట్టించి అధికారం చేసిన పిమ్మట మేస్తరు ఇస్మిత్తు మేస్తరు మానసన్, మేస్తరు మాగం పుల్లింగ్ జాంఇష్టోక్ జాంటూరవేర్ మూర్గళ వుల్లెర్ మేస్తరు కాష్టతు, మేస్తరు మంత్రాక్, తాంయసు నటుగ్లాసు, మేస్తరు గారర్, మేస్తరు బిల్యార్, మేస్తరు తామసు నెల్లకాసు వుల్లింట్రాం అధికారము జరిగిన తర్వాత - చెట్టిఖార వారు కలెక్టరు అధికారానకు వచ్చి మామిల్యత్తు చేస్తూ తాలూకా కలాలీ సమ్మతుపా-

ఈరుబాబతులు విడతేసె శాశ్వత పూజమాబందిలు యేర్పరచి గ్రాంటుచేసేయడల తిర
స్థార్ పర్గణాలోచేరినటువంటి కసుబాసమేతు నాలుగు గ్రామాలు మరాచేసినారు. ఇందు
1. లగ్రామాదుల తపశీలువార్. ౧ కసుబె వడియారంజాం౧ ౧ సారి బంధా౧ దామోదర
పురం౧ ౧ కాంచీపురం౧ ఈనాలుగు గ్రామదులు మరాచేసి వడియారంజాం మరా
అనే పేరుపెట్టారు ౧౮౦౦. వెయ్యున్నిఎనమన్నూరు రూపాయలు స్వయమేర్పరచి యీలం చేసి
నారు గనుక కసుబా కాంపురస్థులైన నిత్యానంద మహారాజు శివ సాంత్రా వుణి దేవద్విజాగ్రహా
రు గ్రాంటులో కామనాగాని సాతీ నారు ౧౮౦౦ వెయ్యున్నిఎనమన్నూరు రూపాయలు బా
ప్పన దొంఖలు చేసి అమలు చేసుకుంటూ వున్నారు. పైన వ్రాసిన చెత్త్రక్కర గారు మే
స్తరు ప్రాంశిసు ఆగాస్టు రాజ్యానె మేస్తరు ఆలెగ జాండార్, మేస్తరు ధామసు ధారగారు
కలక్టర్ చేసిన తరువాత ఏస మేస్తరు వాలియుసాగు టువారుండు ఇస్తాయురుకేరి వ్యవహరిస్తూ
న్నారు. సదరు అఖండేశ్వర స్వామి వారు మంటపంలో వుండగా సదరి చెత్త్ర్ధార వారి
ఆధికారంలో బవాయిజ నద్రవ్యం కూడ పెట్టి దేవాలయం కట్టించినారు.

వరికి నదే ది మర్యాదలు మేస్తరు ఈరె ధారవారి పాయాములో ఇనాము
రాయతి దాఖలు చేసి సాలు ౧౦ రు రతహాప్పన నిర్ణయించేసి నారు గనుక ఆ ప్రకారం జరు
గుతూ వున్నది. సదరు అఖండేశ్వర స్వామి దేవాలయానకు ఉత్తరం గ్రామమధ్యానను
ప్రజనన్నాధస్వామి, గోపాలస్వామి వారి మందిరం వాకిటకుత్తమేమంటే, పూర్వము
నలాయివారి అమలు ప్రభుత్వంలో దామోదరుచౌదరి అమలుచేసే కాలమందు నె
నాకాద వతరోనుడు దక్షిణదేశాలు నందిశద మాద మనసు రూకు లమెదుమ తొచేసుకొనితమని
వాసగ్రామమైన ములో శ్రీగోపాలస్వామి వారి ప్రతిష్ఠచేయవలెనని తాత్పర్యంతో తన్నని
జయగోపాల స్వామివారి ని సంపాదన చేసి వాదతొందమయకు ఇంటుకొని పాడె రవాను చేసు

కానిప మంత్రంలో వచ్చేయడల - వష్టరంపువడిద్వీపాంతరప్రవేశ మాయెగనుక ఇట్టివి
విచారంచేతను తమ ఇష్టదైవమైన విజయగోపాలస్వామివారిని మనస్సులో ధ్యానం
చేస్తూ నిద్రపోయేయడల స్వామి వర్తకునిస్వప్నమందు పొడచూపి విచారపడవద్దు ఈనిడ
దయం ఇమ్మేవరకు నా మొక్కుబడి మాయచేతను బుధాజీకుల్లోనదిసాగరసంగమప్ర
వేశమైన సంజాంరేవున విచారమొక్కవాడు ప్రవేశించగలదు. ఆకడవాడల ష్టరచేసినర
రుస్థలంపుణ్యభూమి అయినందున నివాసం చెంచ్చితా త్వర్ణాకలిగివున్నది. ఆస్థలమందు
ప్రతిష్ఠచేసినందు తల్లోసంతోషంగాను వాడలోటి నిజస్థలంప్రవేశించగలవనిసలవున్నిచ్చి
నందున వర్తకుడు మేలుకొనిచూచేవరకు స్వామి వారిసలవు ప్రకారం నిరాబిష్ఫం [illegible]
౫౦ కదైవమాయ అని తెలిసి వర్తకుడు వాడలోనుంచి దిగ్గుకుదిగి స్థలం అధికారి అయిన
సదరుదామోదరచౌదరితో చెప్పినందున తక్షణం పాలకీలో స్వామివారిని వేంచేపుచే
సుకొని వచ్చి కొత్తదేవాలయం కట్టించి జగన్నాథస్వామిసహితంగా ప్రతిష్ఠచేసి కల్పోక్తో
త్సవములుజరిగించి భోగార్థమ్మై [illegible] బాదు, భీమవరం, వద్దైరాగ్రామాదులు
గాను, మాచాయాభైబాదు నగరాలు భూమినాంఇప్పించి నారు వర్తకుడు
తనవారితోటి నిజదేశానకువెళ్లినాడు. ఈ స్థలములునావ మరిన్ని ఆరుదేవాలయము
లునవనప్రతిష్ఠలు అయివున్నవి- ౧ శ్రీ ముక్తా [illegible] మందులు- కరణాలు-

౧ కసుబా వడియాసంజాం- జగన్నాథపట్నాయకు దాఖలా
లు- ౧ పాయుతుళాం ౧ బారవెల్లి ౧ దమలాం ౧ దామోదరపురం
౩ కలంచిపురం జగబంధుమధుసా దాఖలా సమేతు- ౧ డొల్లయపల్లి
౧ చిన్నకంచి ౪ పాతబందా పతితమహంత్తు దాఖలాపల్లెలు ౧
పుట్టి ౧ వడియాపల్లి ౧ మించనాపల్లి-

ఈ ప్రకారంగా వారికి కర్తలు తయ్యారుచేసిన సదరు పదియా గంజాం ముఖాంత్రా మాదులప
మేతుభూగోళం పరశాకానిదంస మేతు తయ్యారుచేయించి గంజాంలో వుండియున్న మేవ
లతేళ్ళి లక్ష్మయ్యగారు జగన్నాథం నుండి గంజాం ప్రవేశించిరి గనుక కలుసుకొని వారితో
కూడా సదరి వింతారీఖులగాయతు శానెల్లుగా పర్యంతరం గంజాంలో వుండి అక్కడనుండి శా
నెల 3ం తారీఖున గంజాం నుంచి బయలుదేరి మున్నూరు కోట ప్రవేశించుటం అయినది.

ఆ స్థలం పూర్వోత్తరం యేమంటే. మొగలాయి లాంటు మనూరు ఖాన్ అనేవ
వాడు ప్రస్తుతం వున్న గ్రామానకు పశ్చిమ భాగమందు కొండ మీదను కోట చెట్టించి కొన్ని దిన
ములు తర్తచేసి అధికారంచేసినారు గనుక ఆ స్థలం మనుసూరుకోట అనే అభిధానం యేర్ప
డ్డది. అతని దినములలోనే అక్కడ మాదరేవు చేసినారు. అక్కడనుండి బయలుదేరి గ్రామ
మం... వచ్చి మరునాడు తేది 1 తారీఖున ఇఛ్ఛాపురం ప్రవేశించడం అయినది. అక్కడిపూ
ర్వోత్తరం యేమంటే. మొగలాయి వారి వాయిదాములో ఇఛ్ఛాపురం గ్రామమందు కోట పెట్టిం
చి అక్కడ నివాసంచేసి ఆ తరువాత తరహా లొ ఇజమీందారులు యీమధ్య, ఇఛ్ఛాపురం మనుసూరు
మొదలైన యిమెని మీది పరగణాలకు యేమిన ప్రభుత్వం చేసినారు. పూర్వపు వారి
దినములలో గ్రామానకు ఉత్తరభాగమందు .... పెద్ద మీమాంసలు వారికి కోసిదుదూ
రమున కోట కట్టించి రాజ్యం వుంచినారు. కుంఫిణీవారి అమలు అయిన తరువాత నుక కోటలు
పట్టుం వదలి గంజాంకు చేసినారని చెప్పినారు. సదరు కోటలు ఖిలపడిపోయినవి.---

ఈ స్థలములో తురకలు వెయకుదగ్గరలు వున్నవి. ఖరామత తకలము అక్కడినుండి
జూన్ నెల 1 తారీఖున బయలుదేరి లక్ష్మయ్యగారితో కూడా 4 తారీఖున శ్రీకూర్మం ప్రవేశించి
సదరు తారీఖులగాయతు శానెల 4 వ తారీఖువరకు శ్రీకూర్మములో వుండి అక్కడివాటియు
ములు పూర్వోత్తరములు శిలాశాసనములు వగైరాలు దరియాప్తుచేసి వ్రాసి లక్ష్మయ్యగారి

సముఖమందు దాఖలు చేయబడి ఉయినది॥ శ్రీకూర్మం పూర్వోత్తరం ఏమంటే పూర్వం
శ్వేతరాజు శ్వేత పెయిండాం పర్వతం దగ్గిర మహాపట్నం నిర్మాణం చేయించుకొని ఆ మధ్యదేశప్ర
భుత్వం చేస్తూ వుండినారట, ఆరాజు యొక్క భార్య విష్ణుప్రియ యనే సరుశాలై యేకాదశీవ్రతం
సాంగోపాంగముగా జరిగిస్తూ వుండేయడల నాకా నారయేకాదశియందు శ్వేతరాజు కామోత్ప
త్తుడై భార్య యొక్క సమీపంబువచ్చి నిన్ను ఇచ్ఛచేసేవరకు పతివ్రతాశిరోమణి యైన విష్ణుప్రియ ఆజ్ఞ
డుల్లంఘన చేసుటవల్ల పతివ్రతా భంగమువచ్చునని సమ్మతించని నప్పమందు ఏకాదశీ
వ్రతభంగమవునని తోలాయమానమానసురాలై భగవంతుడైన విష్ణుమూర్తిని గురించి
ధ్యానంచేసినందున ఆమె యొక్క మానసం తెలిసి ఉభయుల మధ్యను నది ఉద్భవింపచే
సినారు గనుక ఆవతలవాడ్డు నరాజున్ను, ఇవతలవాడ్డు నరాజు భార్యయుండిపోవుటవల్ల
రాజప్రాకృతి పతివాక్యోల్లంఘన చేయకుండా వ్రతపన్న మూర్తి అయినది గనుక రాజు పశ్చాత్తప
తి విచారించేవరకు తనయొక్క యేకాదశీవ్రతోత్సవం అని భార్య చెప్పినందుకు రాజు
దుఃఖించి స్త్రీలయందు భక్తి తాత్పర్యములు అధిక్యతయువై భగవంతుడు స్వాధీ
నంగా వడముస్సు. తనయందు మూడు తలల గల ముస్సువుండవచ్చునా అని భక్తిభావము
అవలంబించి భగవంతుని గురించి తదేక నిష్ఠచేత తపస్సుచేసినందున ప్రత్యక్షంగా
తపో మహిమవల్ల ఆయుధములు పాతుకొని పైన కూర్మరూపంబు ప్రాకారాంతర్యామం పట్టినిల
వివేక భూమియందు పడి మరాభగ్న పోయినందున నారద భగవానులు విష్ణువుదగ్గరి
కి వెళ్లి శ్వేతరాజు పట్లకలిసం ప్రార్థించ కూడదని విన్న ఆతను ఇంక బ్రహ్మదేవని మునవచే
సినందున భక్తవత్సలుడైన విష్ణుమూర్తి బ్రాం వ్యాఖ్యానస్వరూపుడై శ్వేతరాజుకు ప్ర
త్యక్షమై పెయిండాం పర్వతం మీదను శ్రీకూర్మస్వరూపుడై స్వామివారు వుండివున్నా
రు. వారిని తేసుకొని వెళ్లి ప్రతిష్ఠచేసి భోగరాగాదులు జరిగించుమని ఆజ్ఞాపించినం

దున ఆప్రకారం తీసుకొని వచ్చి స్వామి అనుగ్రహంవల్ల మదుద్భవించి నన్నేర గుండికా తీరే
మండపప్రతిష్ఠచేసి ౧౬౦ కు ప్రాకారము ఉపమువుచే కట్టించి పట్నం నిర్మాణంచేసి శ్రీకూర్మం
నే అభిధానంచేసినారు - శ్రీస్థలంబ వాయిదనములు - రక్షణంగా మన్నుజరిగినది.
అని చెప్పుటమేకాకుండా శివచిహ్నాలు కొన్ని వుంటున్నవి.

తదనంతరం వైష్ణవ మతోద్ధారకులైన రామానుజాచార్యులు శ్రీకూర్మ
స్థలం విష్ణుస్థలంచేసి పూజించే అర్చకులు ఆరామద్రావళ్ళకు వైష్ణవమతం ఇప్పించి
పంచరాత్రంచేసి దివ్యతిరుపతిచేసినారు అనుక తదాదిగా ఆప్రకారం జరుగుతూవున్నది-
తదనంతరం శ్రీమత్ నరహరి తీర్థ మునీశ్వరుల వారు శాలివాహనం ౧౦౦౩ శకమందున్ను
కూర్మనాయకుల వారి ఆలయం ముందర మంటపం కట్టించి శ్రీనృసింహస్వామి వారి ప్రతిష్ఠ
చేసినారు. తదనంతరం గజపతి సింహాసనస్థులైన గంగవంశ ప్రభువు అనంగభీమదేవు
డనే అతను శ్రీకూర్మస్వామి వారి భాండాగారాధిపత్యానకు వాసుదేవయతీంద్రులు
అనే అతన్ని నియమించి పూజచేయడానకు ముప్పైమంది వైష్ణవులను నెలకొల్పి స్వామివా
రి దేవాలయములు మరమ్మతుచేయించి తిరుమట్టు మొల్లకు వసంతయాత్రచేయించినారు

తదనంతరం ప్రతాపనృసింహదేవులు అధికారంలో శాలివాహన ౧౧౭౨ శకమందు
శ్రీస్వామివారి ఉత్సవ నియోగాలకు వృత్తులమొదలైన పటికట్టు సమర్పించి నాట్యగాతాదుల
కు తనయొక్క దాసి సంబంధులను ముప్పైమంది స్త్రీలను సానులనుచేసి సమర్పించి భోగదా
సాదులు నియమించినారు. తదనంతరం భానుదేవు ౧౧౯౩ శకమందులో [struck] వైనం అనం
గభీమదేవు నియమించిన ఉద్వారములపై వృత్తుల స్వజాతిచేసి తిరిగి తానుయాశ్రైవృత్తు
లు నిర్ణయించిందరూ భైనలు గురు బ్రాహ్మణులకు ధారాదత్తంచేసినారు. గంగవంశీకు
లైన రాజులు కపిలేంద్రదేవు, పురుషోత్తమదేవు, ప్రతాపరుద్రదేవు గారి పర్యంతరము మ్మురా

ప్రకారములకు సార్వభౌమత్వులిగ్గా అధికారములు చేసిరిగనుక నిరాటంకముగా సక
లోత్సవములు జరిగించినారు.— శాలివాహన ౧౫౦౧ శకమందు మలిక్ ఇబ్రహీంపాదుషా
వారు కనాకటకం కోటలో ఆదేశం ఆక్రమించి అధికారం చేసినప్పుడు అతని కుమారు
లైన మహమ్మదుఖులీ బాదుషావారు ప్రభుత్వం చేస్తూవుండగా రాజ్యములో కొందరు
కొందరు పాళెగాండ్లు జమీందారులు మొదలైనవారు తమ అంతటవారము మహా పటుత్వ
తనచేస్తూ వున్న సంగతి ఆ రజతిగారికి తెలిపి తమ పట్టానకు ప్రధానులైన అమీరు
ములలో వారికి తనలషుకరులో సైదరాబాదు తూఫుసరులు పరువారు మొదట్లు
రు చేసి సలువుయిచ్చిరి గనుక ఆ తనుబయలుదేరి వస్తూ కొండవీడు నకు న్ను గాపు ఆజ్ఞలు జ
రిగిస్తూ బావయు బట్టెదు మొదలైనవారి నిబంతుపల్లి గండి దగ్గర నుండి బారా పురంసరి
హద్దు కు వెళ్లి తరిమి సకలా చాక మొదలు కొని ఇవతల దేశములు ఆక్రమించి గజపతుల
ను జయించి దేశములు ప్రవేశించి శాలివాహన ౧౫౧౧ శక మందు ప్రవేశించి వాళ్ల
స్వామివారి దేవాలయం కొట్టించి మసీదు కట్టించి ప్రాకారం మీదను మహా బుక్కట్టించి
కట్టడము కొండవీటి దగ్గరను కట్టించిన ఆ మీరు బారా మసీదు మీదను కట్టించిన మహాలు
లో వేశ్యాస్త్రీలతో కూడి సంభోగం చేస్తూ బహుదు వర్ణయపరుడై ప్రవర్తించినందున తరువాతం
౫౩· గారి పాదుషావారికి తెలిసి ఆ మీరు మున్నాలు వారికి పట్టి తెప్పించి ముసలుమాన్
జాతియందు దేవస్థలాలు అయిన మసీదుల మీదను మహాల్లు కట్టించి వ్యాసం
చేసినదోషం చేతను నేరపరచి స్థాపకులు.- శాస్త్రం విధానప్రాయశ్చిత్తం చేయించ
దుగాంగా గోరు గల్లచే తనకు మసోత్సులో ఉంచినారు.—
పదరిరాజు మహమ్మదుఖులీ పాదుషావారు పాలపంచ భద్రాచలం తో
చాకాల మహమ్మదుపైన ఆశ్రితాలునుంగారు ఆదేశాలకు అధికారం ఇచ్చినారుగ

నుక ఆయన వచ్చిన శాలివాహన ౧౫౭౭ శకంలో శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి ఆలయం కట్టిం
చి స్వామివారిని ప్రతిష్ఠచేసి భోగరాగాదులు కట్టుబడి మొదలైనవి జారీ చేయించి అనేక
మొదలైనవి జరిగించినారు. ఇంతకు పూర్వము గజపతి సంస్థాపనస్థులైన కపిలేంద్రదేవు వారి
నాటి జ్ఞాతకులకు ఆధిరాజ్యం చేసే యెడల అతని పెద్దకుమారుడైన కళ్యాంబుడు, అతని తమ్ము
డు కుమారజన్మప్రాప్తినాక పదరిరాజులకు ఆ రివాజు కపత్రియందు ఉద్భవించినప్పు, [illegible]
దేవుగారికి రాజ్యప్రాప్తి ఆయెగనుక వారు స్థలం వదలి మాళియాదేశములకు వెళ్లియెడల
పెద్దవారైన కళ్యాంబుడు యీదేశానకు వెళ్లవచ్చికి మిరీ దేశం ఆక్రమించినందున అతని సంత
తివారే మొగలాయిలో జమీందారీ ఆధిరాజ్యం చేసే యెడల శ్రీకూర్మం వారి పరంపరా వుండిన
గజపతి నారాయణదేవు గారి ప్రభుత్వంలో సన్ ౧౬౯౭ ఫసలీలో నవాబు జాకపల్లిఖాన్
గారు శ్రీకాకుళం సరకారుకు ప్రభుత్వం చేస్తూ పూసపాటి పెద్దవిజయరామరాజుగా
రుని పోషించిన విజయనగరంతో పుంచుకొని వారి దేశం ఆక్రమించవలెనని యత్న
ప్రతం చేసే వరకు రాజుగారికి తెలిసి ఆప్పటిలో [illegible] జయంతి శక్తిలేక స హాయ
ముకోరకు తన అన్నకుమారుడైన ఆనందరావుగారిని పలారికి మిరీ రాజు ఆయిన
గజపతి నారాయణదేవుగారి వద్దకి పంపించినందున ఆయన బాలకరించి బహుమానాది
కృషిముఖ జరిగించే యెడల శ్రీకూర్మం తమకు జాగిరు ఇమ్మని ఖరారుగనుక ఇచ్చివేసిలప్పుడు
లోకి వెళ్లి పూసపాటి వారిని కలుసుకొని ఉభయులు జూరపల్లిఖాన్ను పిలిచి మోహరించి
సి శ్రీకాకుళం కిల్లా పుచ్చుకొని నవాబువారిని పరారీచేసినారుగనుక పైన వ్రాసిన పెద్దవిజ
యరామరాజు గారు ఆనందరాజు చిన విజయరామరాజు అన్నగారు జరిగించి [illegible] తరువాత
ను తమ్ము [illegible] పైన నారాయణగజపతి మహారాజులుం గారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వ్రాయు-

54 శ్రీకూర్మంలో వున్న శాసనములపైన సంగమ శాలివాహన శక ౧౬౮౩

శకమందు శ్రీమన్నరహరి తీర్థస్వాములవారు శ్రీకూర్మనాథస్వామివారి దేవా లయమందు శ్రీనృసింహస్వామివారి విగ్రహప్రతిష్ఠ చేసిన శాసనము.

౪౨. శాలివాహన ౧౧౭౪ శకమందు అనంగభీమదేవమహారాజులుం గారు శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి భాండాగారాధిపత్యానకు వాసుదేవయతీంద్రులవారిని నియమించి స్వామివారి అర్చనపరిచారకవిధులు జరిగించడానకు ముప్ఫైమందివైష్ణవులను నియమించి ఇచ్చిన గ్రామమందు వృత్తులు ఇచ్చి వేసిన శాసనము.

౪౩. శాలివాహన ౧౧౭౬ శకమందు భానుదేవమహారాజులుంగారు సరతి తాత్రామములలోని ౧౧ వృత్తులు నియమించి ఇచ్చిన శాసనము. ౪౪. శాలివాహన ౧౧౭౯ శకమందు చాళుక్యవంశకులజైన యెలువంటి విజయాదిత్యదేవమహారాజులుంగారు శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి ౫౦౦ వత్తిదీపములు సమర్పించి వేయించిన శిలాశాసనము. ౪౫. శాలివాహన ౧౨౦౧ శకమందు శ్రీ అనంగభీమదేవమహారాజులుంగారికి సంస్థానపాత్రాగ్రణి అయినటువంటి నృసింహఘట్టి ఓపాధ్యాయులకు పుత్రులైన శ్రీతీర్థపాదులుగారికి దాసుడు అయినటువంటి సర్వక్రతుయాజులవారు శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి నేలశిలామయప్రాసాదమున్ను తిరుచుట్టుమాల్యేశ్వరగామును నిర్మాణం చేయించి స్థాపన చేసిన శాసనము. ౪౬. శాలివాహన ౧౨౨౧ శకమందు వీరశ్రీప్రతాపనరసింహదేవమహారాజులుంగారు శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి స్వర్ణ శార్ఙ్గకంకణము మొదలైనవి సమర్పించి వేసిన శాసనము. ౪౭. శాలివాహన ౧౨౩౧ శకమందు శ్రీజగన్నాథదేవవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౩ అగు శ్రీ శాలివాహన శకమున్ను పంచమి గురువారమున శ్రీకూర్మనాథస్వామివారికి చాతుర్యచక్రవర్తులైన మాంతవ్యగోత్రులైన పురుషోత్తమఐయ్యవారికు మారులైన విశ్వనాథఐయ్యను శృంగారభవనములు సమర్పించి వేయించిన శాసనము.

౧౫ శాలివాహన ౧౫౧౭ శకమందు మహమ్మదుమల్లిపాదుషావారి ప్రధాను
లైన ఆనం నమలాచారు నరసపతివారి తాలూకు అధికారం వహించి పుత్రుడు మొదలైన వారిని
చింతపల్లి గండి దగ్గిర నవ్వుంది బాణాపురం పరివారలకు వెళ్ల ... మించి
ర్యాయకు ... దేవాలయాలు ... వంశోదు కట్టించి వేసిన శాస
నము వకటి ౧౬ శాలివాహన ౧౫౪౨ శకమందు పాలపంచాన్నదాసాచలం తాలూకు
సబు వారైన ఆశ్వారాయునింగారు సదరు పాదుషావారి తరఫున దేశాల ...
నకు వల్లభ కూర్మనాథస్వామి వారి ఆలయ ప్రాకార మంటపములున్ను జీర్ణోద్ధారణచే
యించి పునఃప్రతిష్ట చేసి భోగరాగాదులు పూజానమస్కారములు కు కట్టుబళ్ల
క మొదలైనవి చేయించినట్టు యుండిన శాసనము ౧౭ ఇత్యాది శాసనములు వారికి కత్తులు
యించి లక్ష్మయ్యగారి పరంపరాదాఖలు చేసినంతల్లో కళింగపట్నం ముఖలింగప్పా
త్నములకు వెళ్లి ఆకరుది పూర్వోత్తరములు పలాకి మిది రాజువంశావళి పలు
అల్లికత్తులు మొదలైనవి జరూరుగా దరియాప్తు చేసి పంపించు ... గల పుష్యబహుళ
నెల ౧౨ తారీఖున శ్రీకూర్మం నుండి విశాఖపట్నం తరలివెళ్లారిగనుక ఈనెల ౧౮ తారీఖు
వరకు ... పట్నం ప్రవేశించి తేదీ ౧౫లగాయతు తేదీ ౨౩ వరకు కళింగపట్నం కైఫియ్య
తు గారపరుపవాళ్లపాలుండాలు పూర్వోత్తరములు దరియాప్తు చేసి వ్రాయించడం అయినది॥

కళింగపట్నం పూర్వోత్తరం యేమనగా పూర్వం కళింగ గంగు దేవరాజు
వంశధారానది సాగరసంగమ ప్రవేశమైన స్థలమందు రెండు యోజనముల పొడుగున
అంతర్వేదులుగల పట్నం నిర్మాణం చేయించి నూటవకరి శివాలయములు కట్టించి
శ్రీ కళింగేశ్వర స్వామివారు అనే నామధేయములు ... ఉత్సవములు జరి
గిస్తూ సదరు స్థలమందు కంచువంటివైన కోట కట్టించి మధ్యన రాజు మహల్లు కట్టించుకొని

ని నివాసం చేసి కళింగదేశానకు ఈశ్వరుండై ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండెను. కొన్నిదినములు జరిగిన మీదట వేములవాడ భీమన్న అనే కవిపుంగవుడు ఆ దేశం ప్రవేశించి దర్శనార్థమై కబురు పంపించినందున నిర్లక్ష్యం చేసినందున . . . తరువాత మరల మనవి చెప్పి పంపించిరి గనుక భీమకవికి కోపం వచ్చి కళింగగంగు తెలియక సంపత్తు శత్రువుల . . . . . తేరుగాక అని పద్యము చెప్పినందున భీమకవి ఉగ్రమోటు వాక్కైనందున తదుక్తవచనప్రకారం కళింగగంగు భ్రష్టుడై వుండెను గనుక తదుపరి భీమకవి కొన్నిదినములకు ఇతని యందు దయవచ్చి శత్రువును జయించి రాజ్యప్రాప్తి నొందుదువు గాక అని వరం ఇచ్చి పద్యము చెప్పినందున ఇతని వచనప్రభావం చేతను బలం కలవాడై వేషధారిలో ప్రవేశించి కళింగపట్నం వచ్చి వున్నందున సదరు వేషధారులకు రాజుదర్శనం అయిన అంతలో శత్రురాజు కళింగగంగు వేషం తెమ్మనుమనె గనుక సమ్మతించి రాజలాంఛనములైన ఆభరణములున్ను మరాతబులు అడిగి పుచ్చుకొని రాజువేషం ధరించి అశ్వారూఢుడై కొంతసేపు వాహ్యాళి జరిగించి తదనంతరం సభామధ్యమందు వున్న శత్రురాజును వధపరచి సింహాసనారూఢుడై మంత్రి సామంతులను స్వాధీనం చేసుకొని నిజరాజ్యానకు పట్టాభిషిక్తుడై కొంతకాలం రాజరికం చేసినాడట.

తదుపరి కొన్ని సంవత్సరములకు సముద్రం పొంగి పట్నం ముంచివేసినది. గనుక కంచుకోట సముద్రగామి అయిపోయినది. ఇప్పటికి సముద్రంలో వాడలుగ వీధివాళ్లు చెప్పుదురు. రెండు మూడు నిలువులలోతు నీళ్లలో దిగుపడదు కోట ముందర వున్నట్టు మరాఠ్లు తెనుగులు తెలిసి అని చెప్పుతారు. ఈ ప్రకారం కళింగపట్నం కళింగగంగు అధికారాంతమందు సముద్రగామి అయి ~~[illegible]~~ పోయిన తరువాత నీచ రాజు అయినాడు. వాడ కొంచెం మాత్రం కొంచం సాగుతున్నది.

౧౩-- శివరాం ॥- తు-- బసవరాజు ౧౪॥ చెల్లిదాం= మాధవదాసు ౧౧॥ కవిదె
భద్రా= బసవదాసు ౧౬॥ కిత్తురిని= జగన్నాథదాసు ౧౧బ॥ పద్మా= వెంకటాద్రి
శర్మ ౧౫॥ సొప్పరి= రామరాజు ౧౧౯॥ వృద్ధ నరాయణ= గంగాధరుదాసు ౧౭॥
విట్ఠలా= నారప్ప దాసు ౧౮॥ పుల్లభద్రా= పుల్లదాసు ౧౯॥ నరసింహదాసు ౧౨౦
గారు= ౧౨౧॥ రామకృష్ణ... సామ్యం= ౧౨౪॥ రంగ్యా జాలి= సమ్మంగిరాయ
య= ౧౨౫॥ బసవయ్య= మల్లయ్యదాసు ౧౨౬॥ కేశవదాసు ౧౨౭॥ సోమనాథ అప్ప
న్న= ౧౨౮॥ గోపాలపురం ౧౨౯॥ బల్లకుంట గోపాలదాసు--.

జాగీరు గ్రామములు-- జాగీరుదారులు--

౧॥ మనిగాం= జగన్నాథదేవి= ౨॥ లక్ష్మి= ౩॥ పద్మపురం శ్రీరామచంద్రదేవు....
జాగీరు గ్రామముల మొకాసా కరణాలు వీరు-- ౧॥ దేవం. గ్రామములు కరణాలు
౧॥ అవలంగి ౧॥ కరణం గోపన్న= ౨॥ సవరు అద్దనవలస= కరణం లక్ష్మినరసు ౩॥ లక్ష్మి
పురం= కరణం రామన్న= ౪॥ కాదు అద్ద పనస= కరణం అప్పన్న= ౫॥ దుర్గా [illegible]
[illegible] ౬॥ బసవ మల్లి పాడు ౭॥ బాడుస మల్లి కరణం నారిదాసులు-- ౮॥ [illegible]
౧౦॥ తలగి ౧౧॥ వెంకటాపురం ౧౨॥ కొర్లవలస= ౧౩॥ మందా నవలస= ౧౪॥ కొమ్మ
పల్లి= ౧౫॥ కుమ్మరికుంట ౧౬॥ నత్తురాం ౧౭॥ బసవ ౧౮॥ వలస= ౧౯॥ పాంబి= కరణాలు
లరావు ౨౦॥ కసుబాం= ౨౧॥ గొల్లబంద= ౨౨॥ పురుషోత్తం= ౨౩॥ మార్కండపల్లి ౨౪॥
పద్మపురం ౨౫॥ దుయ్యవాడ= ౨౬॥ బురుజువాడ ౨౭॥ అయ్యన్నపురం ౨౮॥--- పురం
కరణం గోపినాథు-- ॥-- బాపిరి మల్లి ౨౯॥ కసుపా ౩౦॥ దిమ్మిడిజోల
మణిగాం= కరణం వెంకటపతి. (౩= అభద్రామరాం) ౩౧॥ బాలభద్రా= ౩౨॥ జకుదల
౩౩॥ సురాలి= ౩౪॥ దేవుదునా= ౩౫= గంజువాడ= ౩౬॥ లాభదాం= ౩౭= శివరామపట్నం

కరణం జగన్నాయకులు - ౩౮౹ పెద్దబామిడి ౹౩౯౹ శంగిపురం ౪౦౹ చిన్నలూవిడి-
౪౧౹ మంగాపురం ౪౨౹ పెద్దలంబా - ౪౩౹ వేమూరు - కరణం జగన్నాయకులు --
౪౫౹ నాగపల్లిమఠాం - ౪౬౹ కసుపా ౹౪౭౹ ... ౪౮౹ పుట్టపురం ౪౯౹
కత్తిడి ....౹౫౦౹ ఉద్దంగి ౹౫౧౹ కినరాం ౹౬౦౹ రాజపురం ౬౧౹ సీపురంపల్లి
౬౨౹ త్రమువాశంగి౹ కరణం రామకృష్ణుడు - వయరాలు ౭౹ తెజూరు -
౭౩.. పోలవరం - ౭౪౹ రాధాపల్లి శ్రీమపురం ౭౭౹ నతివాడాం ౭౮౹ మల్లి
పాడు ౭౯౹ లింగాలవలసా - ౮౦౹ గిట్టిమి ౮౧౹ కోరాంగి ౹ కరణం జగాదిజగన్నా
థుడు ౮౨౹ రామేశ్వరం ౮౩౹ భద్రాచలం ౮౪౹ సుభద్రాపురం ౮౫౹ ఉంధవరం
౮౬౹ తెంటువాడా - కరణం జగన్నాయకులు ౮౭౹ పెద్దసానా - ౮౮౹ చినలక్ష్మీపు
రం ౮౯౹ బలరాంపురం ౯౦౹ నబగాం - కరణం జగాది జానకీవాడు ౯౧౹ కూ
ర్మనాథపురం కరణం మాంధాతా - ౯౨ - నారాయణాపురం ౯౩౹ పెద్దలక్ష్మీపురం-
౯౪౹ పతిశంగి - కరణం నవమూ పాపన్న - ౯౫౹ కసుపా - ౯౬౹ బిద్దుమల్లి - ౯౭౹ పెద్దప
ల్లియపల్లి - కరణం చంద్రశేఖరుడు - ౯౮౹ కొత్తపల్లి - ౯౯ - పలాసింపాలె - ౧౦౦ - కేమిడి-
౧౦౧ - బురెడి - కరణం గోపన్న - ౧౦౨ గోపాలపురం ౧౦౩౹ ద్వారకాపురం ౧౦౪౹ కాశీపురం ౧౦౫౹
రామచంద్రపురం ౧౦౬౹ గోవర్ధనపురం ౧౦౭౹ చిన్నలంచి ౧౦౮౹ చిన్నగంజాం వాడా ౧౦౯౹ తా
మన్నారియపల్లి - ౧౧౦ - పాత్రాయి - కరణం భాస్కరుడు ౧౧౧౹ రంగాపురం ౧౧౨౹ జగరాజ్ఞి
చరయుదాసుపురం - ౧౧౩౹ మరణాపురం - ౧౧౪౹ చిన్నసా - కరణం రామన్న-
౧౧౫౹ వారణాసి మఠాం ౹౧౧౬౹ కసుపా ౧౧౭౹ గోదుమడి ౧౧౮౹ గొల్లబందా ౧౧౯౹
లక్ష్మీపురం ౧౨౦౹ కరిగాం ౧౨౧౹ వారిపురం ౧౨౨౹ రాజుపురం ౧౨౩౹ మదనాపు
రం ౧౨౪౹ ఓవలిమ్మలు - ౧౨౫౹ పుత్రబాడు ౧౨౬౹ కరిగాం ౧౨౭౹ వెంకటాపురం౹

౧౦౬ కదుము ౧౦౭ వారసా = ౧౦౮ కొండపురం ౧౦౯ తమరాడ ౧౧౦ జయపురం
౧౧౧ లావాడ ౧౧౨ దేవడ ౧౧౩ కమనర ౧౧౪ కొత్తపూరు ౧౧౫ కొల్లు
పల్లె ౧౧౬ కొరటా = కరణం లక్ష్మినరసు — ౭ ఇరపాదు ముఠా —

౧౧౭ కసుపా = ౧౧౮ గురారా = కరణం ముఖలింగం ౯ సాలూ
పూరు ముఠా — ౧౧౯ అంకులు తువరా ౧౨౦ కామన్నపల్లి ౧౨౧ ఉంగూరు ౧౨౨ వారా
డేరాంగాలు ౧౨౩ కసుపా = [struck through] కరణం దాశరథి ౧౨౪ కొవడా = నందూరి సం
రాజు = ౧౨౫ తలుగాం = కరణం జగన్నాయకులు ౧౨౬ గొల్లపాకలు = కరణం గోపీ
నాథుడు ౧౨౭ చిమ్మపురం = కరణం గోపాలదాసు = ౧౨౮ సాలూర్ = కరణం వైరాగి ౧౨౯
పోతలి = కరణం రామకృష్ణ = ౧౩౦ దుగ్గిపురం = కరణం ముఖలింగం = ౧౩౧ నందపలి = కరణం గం
గాధరుడు — ౧౦ విజయగాం ముఠా ౧౩౨ కసుపా = ౧౩౩ కుంటుభద్రా ౧౩౪
రుమవాడ ౧౩౫ కేవరా = ౧౩౬ గోవసరా = ౧౩౭ కోసల ౧౩౮ తాలంపాడు = ౧౩౯
నతివాడ = ౧౪౦ బారెడు = ౧౪౧ పెద్దదిమిలా ౧౪౨ చిన్నదిమిలా ౧౪౩ కాల్మగ
డా ౧౪౪ కాపురము ౧౪౫ లోంతుగడా ౧౪౬ కొత్తపూరు ౧౪౭ కోలట్... —
౧౪౮ పాపాశింగి ౧౪౯ మొవఖ్రా ౧౫౦ పారాపురం కరణం వీరకంటు దామోదర
నంపాధురుడు — ౧౧ కాపుండా ముఠా ౧౫౧ బత్తిలింగు ౧౫౨ కరడా ౧౫౩
పొంగువడా = ౧౫౪ మొక్కా పురం ౧౫౫ ఉప్పలంగా ౧౫౬ కసూరా = కరణం పురుషోత్త
ముడు — ౧౨ పెలుసుజాడు ముఠా ౧౫౭ కసూరా = ౧౫౮ మూరకరపల్లి ౧౫౯ వత్తంగి
౧౬౦ జుపెడా = ౧౬౧ వనసుడి = ౧౬౨ ఖండువా = ౧౬౩ రబ్బాకొండా ౧౬౪ రాత్తపూడా
కరణం నెష్ఠురు — [struck through] ౧౩ జగ్గ ముఠా ౧౬౫ చిన్నబంగా = ౧౬౬ పత్రిపాడు ౧౬౭
పెద్దబంగా = ౧౬౮ మూలజమ్మ = ౧౬౯ ఉద్దవంగి ౧౭౦ బొత్తిగాం ౧౭౧ కొండ్రేపగడా

౧౫౹౹ తుంబల - ౧౬౩ - లోంద - ౧౭౮౹౹ నాబ నిమ్మ సా - ౧౭౯౹౹ పులిపల్లె ౹౹౧౮౦౹౹
ము కుందాపురం౹౹ కరణం వెలకంటు౹౹ - ౹౹౧౩౹౹ కెట్లాలపాడు మరా౹౹ - - -
౧౭౭౹౹ కసుబా - ౧౭౮ - బాకిపల్లె - ౧౭౯ - బాంత్ర కెట్లాలపాడు - కర
ణం రామచంద్రుడు - ౧౮౹౹ నివిరి మరా౹౹ ౧౮౦౹౹ కసుబా - ౧౮౧౹౹ అనంతగిరి౹౹ [illegible]
[illegible] జురుజురాలి - కరణం బైరాగి౹౹ ౧౯౹౹ దేవర మరా౹౹ - ౧౯౪౹౹ కసుబా - ౧౯౫౹౹
బూలకొలంగు పురం౹౹ ౧౯౬౹౹ మట్టిపాడు౹౹ ౧౯౭౹౹ వడ్డపాడు౹౹ ౧౯౮౹౹ సుజనాయి [illegible]
[illegible] ౧౯౹౹ చందనగిరి౹౹ ౧౧౹౹ సానిపాలెం౹౹ ౧౨౹౹ మాచవరం౹౹ కరణం సాంతస్వా
మియమరు౹౹ - ౧౬౹౹ వెంకటగిరి మరా౹౹ - ౧౭౹౹ కొత్తపాడు౹౹ ౧౮౹౹ కొండుపాడు౹౹ ౧౯౹౹ [illegible]
[illegible] ౧౧౹౹ ధనపురం౹౹ ౧౨౹౹ కసుబా౹౹ ౧౩౹౹ [illegible] ౧౪౹౹ [illegible] ౧౫౹౹ కూరుతింగి౹౹
౨౦౧౹౹ మంజు [illegible] ౨౨౹౹ ఉకలపల్లె౹౹ ౨౦౩౹౹ కెట్లాలపాడు౹౹ ౨౦౪౹౹ మిడ్డలపాడు౹౹
౨౦౫౹౹ వేములపాడు౹౹ కరణం కృష్ణుడు౹౹ - - ౧౬౹౹ సాతరు మరా౹౹ -
౨౦౬౹౹ రాంపి ముసా౹౹ ౨౦౭౹౹ రామచంద్రా౹౹ ౨౦౮౹౹ [illegible] ౨౦౯౹౹ [illegible] మరా౹౹ ౨౧౦౹౹
కసుబా - ౨౧౧౹౹ రుద్రా౹౹ ౨౧౨౹౹ పాలెం౹౹ ౨౧౩౹౹ లక్ష్మీపురం౹౹ ౨౧౪౹౹ రావు పురం౹౹ ౨౧౫౹౹
మామిడిపల్లె౹౹ ౨౧౬౹౹ వెంకటాపురం౹౹ ౨౧౭౹౹ అనంతగిరి౹౹ ౨౧౮౹౹ నాబనాపురం౹౹ ౨౧౯౹౹
కొత్తపూరు౹౹ కరణం బాలకృష్ణుడు౹౹ - ౹౹౧౭౹౹ నారాయణాపురం మరా౹౹ -
౨౨౦౹౹ చిన్నదేవులా౹౹ ౨౨౧౹౹ రాజాపురం౹౹ ౨౨౨౹౹ చింతపల్లె౹౹ ౨౨౩౹౹ లోంద [illegible] ౨౨౪౹౹ మహా
దేవిపురం౹౹ ౨౨౫౹౹ సంగులోంద౹౹ ౨౨౬౹౹ లాహాశిపురం౹౹ ౨౨౭౹౹ బాలు మిద్ద [illegible] ౨౨౮౹౹ జగదా౹౹ ౨౨౯౹౹
శింగుపురం౹౹ ౨౩౦౹౹ పెద్దదేవులా౹౹ కరణం చరణ౹౹ - ౧౮ - - - - మరా౹౹
౨౩౧౹౹ దామపురం౹౹ మదను - ౨౩౨౹౹ విరంజరా౹౹ ౨౩౩౹౹ పద్మపురం౹౹ ౨౩౪౹౹ గోంటాయి౹౹
౨౩౫౹౹ చింతపల్లె౹౹ గవరన్న పాత్రుడు౹౹ - ౨౩౬౹౹ రత్నగిరి౹౹ ౨౩౭౹౹ రూరకనపల్లె౹౹ ౨౩౮

౧౩౪॥ రామచంద్రపురం॥ ౧౩౫॥ హరిచంద్రపురం॥ ౧౩౬॥ తాళ్లరేవు॥ ౧౩౭॥ పాత్రికాలు ౧౩౮॥ కొజల్లాడ్ - కరణం బికారి॥ ౧౪౦॥ జూళ్లామటా॥ ౧౪౧॥ కొత్తూరు॥ ౧౪౨॥ సిద్ధిపేట॥ ౧౪౩॥ సుదాపురం॥ ౧౪౪॥ సిద్ధమంపురం॥ ౧౪౫॥ మన్నదుడాలు॥ ౧౪౬॥ ద్వల తరగడా - కరణం మదనగోపాలుడు ౧౪౭॥ ద్వలతరగడా - కరణం బృందావనం॥ జోగిపాడు - కరణం భానవాసు - ౧౪౮॥ సురిగాం మటా -

౧౪౯॥ కసుపా - ౧౫౦॥ సీతాపురం॥ ౧౫౧॥ మిలాం॥ ౧౫౨॥ అలర॥ ౧౫౩॥ మారకవరం॥ ౧౫౪॥ తురిగాం॥ ౧౫౫॥ రాయిలాం॥ ౧౫౬॥ జడి॥ ౧౫౭॥ పెన్నడా॥ ౧౫౮॥ మాతులాం॥ ౧౫౯॥ పెనుగోటివాడా॥ ౧౬౦॥ కొవుజడా॥ ౧౬౧॥ దేలాపురం॥ ౧౬౨॥ ఉద్ధవాం॥ ౧౬౩॥ పరశురామపురం॥ ౧౬౪॥ గోవిందపురం॥ ౧౬౫॥ పిసర॥ ౧౬౬॥ ... ౧౬౭॥ జంబ్బాడా॥ ౧౬౮॥ దేవుదుళ్లు॥ కరణం భానవాసి పట్నాయకు ౧౬౯॥ గొప్పిరి మటా - ౧౭౦॥ పురుడా॥ ౧౭౧॥ గాజుల మసా॥ ౧౭౨॥ దాం పురం॥ ౧౭౩॥ నువ్వాయి॥ ౧౭౪॥ డానుపురం॥ ౧౭౫॥ వింజగిరి॥ ౧౭౬॥ బావపురం॥ ౧౭౭॥ దేవిపురం॥ ౧౭౮॥ లింగుపురం॥ ౧౭౯॥ కొండవాళ్ల॥ ౧౮౦॥ రాంపురం॥ ౧౮౧॥ కాశీగాం॥ ౧౮౨॥ పెద్దఆనరా॥ ౧౮౩॥ లక్ష్మీపురం॥ ౧౮౪॥ కసుపా॥ ౧౮౫॥ గోకర్ణపురం॥ ౧౮౬॥ జరుజాం॥ ౧౮౭॥ మూలాడా॥ ౧౮౮॥ చిన్నఆసరా॥ ౧౮౯॥ టెంగిరి॥ కరణం బికారి - ౧౯౦॥ పర్లాకిమిడి మటా - ౧౯౧॥ పాతపట్నం కరణం రామకృష్ణ॥ ౧౯౨॥ కసుపా॥ ౧౯౩॥ కేశరి॥ ౧౯౪॥ మంగమ్మపేట - కరణం గోపీ పట్నాయకు - ౧౯౫॥ తూర్పుభింగం - ౧౯౬॥ గతాళ కరణం రామదాసు॥ ౧౯౭॥ లింగుపురం గోపాలకృష్ణ - ౧౯౮॥ తామపురం॥ ౧౯౯॥ కూడు పల్లి॥ ౨౦౦॥ పద్మనాభపురం॥ ౨౦౧॥ నరుజాలి॥ ౨౦౨॥ రాజుపురం॥ ౨౦౩॥ జూడురు॥ ౨౦౪॥ మూలపేట॥ ౨౦౫॥ బింత్తులపా

లూరు॥ ౩౦౪॥ కేశరంగి॥ ౩౦౫॥ శిగయిపే లూరు॥ ౩౦౬॥ బాపాపురం॥ ౩౦౭॥ బచ్చిపురం॥ ౩౦౮॥ పెద్దమడి॥ ౩౦౯॥ నందలపాడు॥ ౩౧౦॥ పొరాంపురం॥ (౩౧౧॥ మహాదేవిపురం) కరణం బృందావనం॥ ౩౧౧॥ మహాదేవిపురం॥ కరణం నీలమణి - ౩౧౨॥ మంచలదేవి॥ ౩౧౩॥ బిరుదాం॥ ౩౧౪॥ కొత్తూరు॥ ౩౧౫॥ వీరనారాయణపురం॥ కరణం నీలకంఠు॥ - ౩౧౭॥ ఛిన్నలా - కరణం వారి పట్నాయకు॥ ౩౧౮॥ గౌరుంద్దా - కరణం మదనపట్నాయకు॥ - ౩౧౯॥ తాళమట్టి॥ ౩౨౦॥ మాద్దుమట్టి - కరణం పద్మనాభ॥ - ౩౨౧॥ జగన్నాథపురం॥ - ౩౨౨॥ పురవెల్లి॥ ౩౨౩॥ పెద్దగుమ్ముడు॥ ౩౨౪॥ పొగడపల్లి - ౩౨౫॥ నాందూరు - ౩౨౬॥ కొట్టపల్లి॥ ౩౨౭॥ రంకిణి - ౩౨౮॥ అనంతగిరి॥ ౩౨౯॥ ఇల్లాయిపురం॥ ౩౩౦॥ నీలగిరిపురం॥ ౩౩౧॥ జంగాలపాడు॥ ౩౩౨॥ గాపోళ॥ ౩౩౩॥ వరశాపాళ॥ ౩౩౪॥ సంగరాజుపురం॥ ౩౩౫॥ జగన్నాథపురం॥ (౩౩౬॥ ఇప్పంపాడు॥ ౩౩౭॥ నద్దివాడా॥ ౩౩౮॥ సారాళ్ళు) కరణం బానవాసపట్నాయకు॥ - ౩౩౬॥ ఇప్పిలిపాడు - ౩౩౭॥ నందరివాడా॥ ౩౩౮॥ సారాళ్ళు కరణం హార్యనాథు॥ ౩౩౯॥ వసుంధర॥ ౩౪౦॥ తుంపరవాడు॥ ౩౪౧॥ నందవాడ॥ ౩౪౨॥ దీవిధి - కరణం భైరాగి॥ - ౩౪౩॥ లక్ష్మీపురం॥ ౩౪౪॥ నీలాద్రిపురం॥ ౩౪౫॥ ధమడిగాం॥ కరణం నరహరి॥ ౩౪౬॥ ఉత్తరవెల్లి - కరణం గోపీ॥ ౩౪౭॥ కాత్రావడా - ౩౪౮॥ అరుళ్ల - ౩౪౯॥ కవిటివాడా - ౩౫౦॥ నరసాపురం॥ కరణం కృష్ణచరణు॥ -

౩౫౧॥ ఒడ్డి॥ ౩౫౨॥ లొంటిపమ్ముడు - ౩౫౩॥ రణదేవి॥ కరణం కన్నయ్య - ౩౫౪ - భావరా॥ ౩౫౫॥ పద్మపురం॥ ౩౫౬॥ వెలగవృక్షం - కరణం రాజగోపాలుడు॥ ౩౫౭॥ అంకుడు - ౩౫౮॥ పద్మనాభుడు॥ ౩౫౯॥ పాలకోట॥ కరణం రాజు॥ ౩౬౦॥ నరయపల్లి - ౩౬౧॥ క్షత్రియపురం॥ ౩౬౨॥ వడసంధ్రా - కరణం దీనబంధు - ౩౬౩॥ లక్షరబంధ॥ ౩౬౪॥ నరహరిపురం॥ ౩౬౫॥ గోకర్ణపురం॥ ౩౬౬॥ జకరాబంది - ౩౬౭॥ జమకుడి - కరణం ధారరథి - ౩౬౮॥ నీలాపురం - కరణం సింధు - ౩౬౯ - బాద్దువా - కరణం పురుషోత్తము॥

౩౭౦॥ చింతపూడి తూర్పు॥ కరణం పీతాంబరుడు - ౩౭౧॥ ఉరదబి - కరణం విశ్వనాథుడు -
౩౭౨॥ ఉమడా - ౩౭౩ - రట్టని - కరణం లక్ష్మన్న --

ఈ ప్రకారంగాను పైన వ్రాసిన కిమిడె తాలూకా పుణ్యక్షేత్రముల వ్రాసుకొని ౧౮౧౧ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల ౯ తారీఖున కిమిడె నుండి బయలుదేరి తాలూకా మజుకూరులో చేరిన కావబందా అగ్రహారం ప్రవేసించి ఆదివారం అక్కడ వుండి ౧౦ తారీఖున పెద్దకిమిడి తాలూకాకు సరిహద్దులోగానున్న భాగమందు వున్న తలతలోగి తాలూకా కను చేరుకు పోయి ప్రవేసించి అక్కడి జమీందారులైన నారాయణసూరు నారిసరావువద్దకు ఉగ్గుపరచి అక్కడ వుండగా నాపాల అనుకూలంగా నిష్ఠలంగను తాలూకా మజుకూరులో చేరిన పాలగాసాల అగ్రహారం ప్రవేసించి సదరి ౯ తారీఖులగాయతు ౧౧ తేదీ వరకు వున్నా సలువుండి జమీందారి వంశావళి అగ్ర వారాలు పట్టాలు దేవాలయ శాసనాలు మొదలు తాలూకాల పుణ్యక్షేత్రముల దరియాప్తుచేసి వ్రాయదగ్గ వైనది॥ అక్కడి జమీందారుడి పూర్వోత్తరం ఏమంటే. శ్రీకృష్ణప్రభాకసురుడు సూర్యవంశ రాజకుమారుడు నాగపురం దేశము నుండి వచ్చి శాదిగానకు వచ్చి కటకసింహాసనాధీశ్వరులైన కపిలేంద్రదేవ మహారాజులుంగారి సముఖమందు కొంతకాలం బొందికె సరదారుడై ఇతనున్ను ఇతని పుత్రుడైన దివాకరసూరు గారి వారు ౧౩౩౨ శకం లగాయతు ౧౩౬౫ శకం వరకు సదరు వెయిందాలో వుండిరి। ఆ కపిలేంద్రదేవ మహారాజులుంగారికి మొదటైన పురుషోత్తమదేవ మహారాజులుంగారు ప్రజ సన్నిధి వారి ఉమత్రవారం వల్లను వతికారాజ్యసింహాసనానకు అధిష్ఠులై పూర్వోత్తర దేశములు జయించి పశ్చిమదేశములయందు దుర్గం దటబద్ధ నారాయణ కావలి దేశములు ఏలే రాజులను జయించి కారకుండ్యుద్ధార్థులై మొదలు వేల్లియదల పైన వ్రాసిన దివాకరసూరు రాజులుగా దినదినము బహుమానాలు చేసిల తాయిలూరని పిలిచినారు--

పురుషోత్తమదేవ గజపతి వారు శత్రుజయం చేసి ఆదేశములు ఆక్రమించి
రాజులను నిజశాసనవశవర్తులను జేసి నిజదేశానకు వచ్చేయడల కాలతలో తాలూకాల
చేరినతాంతవార ఆనెగొంది మార్గాన వచ్చినపైన వ్రాసిన దివాకరసూరయకు మారుడైన సదాశివసూ
రు ఆయుధము స్త్రీల యొక్క రాజు వివిధంగా కార్యములందు నేర్పరుడై ప్రవర్తన చేస్తూవుండే
గనుక ఇతన్ని యీయన ఆదరించి నా యొక చేవలరామవరపు పాత్రుడనే తాంబు దయచేసి లో
తాలూకా ఇతని పరం చేసి తాలూకాకు సాలుక్కి రు ౧౦౦ రూపాయలు చొప్పున జమాబం
దీ నిర్ణయించి రాజు మొక్కట్టైన బహుమానములు దయచేసినారు గనుక సదాశివ
సూరు తాతిపారవద్ద కొలువు పెట్టి యున్నాని నిజపరివారం యొక్కని వాసం చేసి శాలివాహనం-
3. ౧౩౧౮ శకం లగాయతు ౧౩౩౪ శకం వరకు పదహారు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసి ము-
ఇతనికి కుమారుడు వినాయకసూరు, ఇతని కొడుకు చంద్రశేఖరసూ
రు, ఇతని కుమారుడు మహాదేవసూరు, ఇతనికి కుమారుడు నాగసూరు, ఇతని తనయుడు
భాగసూరు వరకు. శాలివాహనం ౧౪౬౮ వరకు అధికారం జరిగిన మీదట ఇతని పుత్రుడై
న చంద్రశేఖరసూరు ప్రభుత్వం వహించి అధికారం చేస్తూ తాతివారకు వాయువ్యమున ఉన్న
అరణ్యమునకు వేటకు వెళ్లి కమిడదేశం పరివారము పర్యంతం సంచరించి వేటలాడి వచ్చే
యడల వారద దంష్ట్ర వారాకొండ వద్దను ఇతను యెంకట వేటకు కొలువు కొండలను తరిమి
దున నూరత్తులగా గిరిస్థలముని విచారించి అక్కడ కోట బెట్టించి రాజమహాల్లు కట్టుకొని
భృత్యామాత్యుల యొక్క నివాసం చేసి ఆ స్థలమునకు తలకోట అనే పేరు పెట్టినారు. ఇతని
కి కుమారుడు నరసింహసూరు. ఇతని కొడుకు పద్మనాభసూరు, ఇతని దినములలో మొగలా
యి వారి అమలు ఈ దేశానకు వచ్చినది గనుక తలకోట తాలూకాకు సాలుక్కి రు ౧౦౦౦ వె
య్యి రూపాయలు చొప్పున జమాబందీ నిర్ణయించి పద్మనాభసూరుకు జమీందారు పేరున

నిర్మించినారు. ఇతని కొడుకు గోపాలరావు, ఇతని కుమారుడు కృష్ణరావు, ఇతను బ
లశాలులగు వారలై మొగలాయి వారి తరఫున వచ్చిన సైన్యములతో పోరాడి ఇతడు జమీ
దారీ మీదకి మోహరించి వెళ్ళిన డాయిలతో జయించి వారికి ముందే తన సైన్యసంపాద
ను పరిపూర్ణముగా చేకొని సంపాదనచేసి తదనంతరము లచ్చాపోంబు వారు ఉన్న సైన్య
ములతో మోహరించి తాలూకా వెళ్ళ కొండాపంచుము అనే ఊరి నది మీదకి మోహరించి వె
ళ్ళిన డాయిచేసి యుద్ధములో యుండుకు వారి తుడైనాడు.

ఇతనికి కుమారులు బాపయ్యరావు, ఇతని కుమారులు త్రిభువన-
రావు, ఇతని తనయులు రఘునాథరావు ఇతని అధికారములో మహారాజ త్రికుంఠ
ఆ వారు శేషేశం శ్రీరాములు గంజాం తోస్తాను మెస్సరు కాలుస్మరుడు ధారణారి నిత్య పరువం
న వీరు గారు నిర్మించిరి నుక ఉత్తమ ఇచ్ఛాపురం పను బాకోట్టి వేసి గంజాం సుబా చేసి
ఆ శికాకోళం తాలూకా లో వుండే జమీందారులను జయించి వృషభ తిరునాళ జమాబం
దీలు నిర్ణయించి చేయబడిన తలారి తాలూకా కాగు సాలుగా కిరు ౭౧౦౦. రూ ఉండు వేలపైన
రూపాయలు బాకీ పన్ను జమాబంది నిర్ణయించినారు. ఇతను మొగలాయి ప్రభు
త్వం గారి హయాం ౧౬౮౪ శకం వరకు జరిగిన తరువాత తను ఇతనికి మారుపైన పురు
షోత్తమరావు గారు స్వధర్మములు స్థాపించి, తదనంతరం పల్లాకి మీద జగ
న్నాథ నారాయణదేవు మహారాజులుంగారికి మాత్రేను విహారం అయిదైశ్రేణి
నేక తాబు పుచ్చుకున్నాడు. ఇతనికి కుమారులు నారాయణరావు హరిశ్చంద్రదేవు
గారు హయాం ౧౬౭ శకమందు అధికారం వహించినదరు ప్రకారం తాలూకా
మజుకూరు కుస్తోలుజ జమాబందీ డాబులు చేస్తూ వుండే వయసులో ౧ వారికి సరిలో
మహారాజ శ్రీ కలియశెట్టి గారు వెంకటగిరిలోను వస్తు, సాయంకాలం బాబ

తులు విరతీసి తమపరం చేసుకొని మహాలు మకట్టించి శాశ్వతపుజమాబందీ నిర్ణయి-
చేయుటకు లార్డుతరువాత తాలూకాకు పూర్వం నిర్ణయించబడ్డ జమాబందీ రూకలు ౧౦౦లునూ-
౩౧౧౦౦.. కొలిచే సాలుకు రూ ౪౦౦౦౦ సాలుమీద వేలు రూపాయలు శాశ్వత జమాబందీ నిర్ణ-
యించినారు గనుక ఆ ప్రకారం జాస్తులు చేసి ఆదాయం చేస్తూ వున్నారు॥—.

ఈ తాలూకా సరిహద్దులు॥౧॥ తూర్పున సైపూర్తులో కోటకు మజరా-
రులు చేరిన పెద్దవాంగా సంధి నాలుగు కోసులు॥౨॥ ఆగ్నేయం ఈ తాలూకాలో చేరిన
కొత్తపూరు చెరువు తాలూకా నూటిపేట నాలుగు కోసులు॥౩॥ దక్షిణం ఈ తాలూకాలో
చేరిన అనంతగిరి చెరువు తాలూకా వెంకటాపురం రెండు కోసులు॥౪॥ నైరుతి ఈ తాలూ-
కాలో చేరిన నకేశపురంకి మీదట తాలూకా మజ్జిపాడు రెండు కోసులు॥౫॥ పశ్చిమం ఈ
తాలూకా వేట్లపంచ గ్రామానికి మీదట తాలూకా కోకనరపురం రెండు కోసులు॥౬॥ వాయువ్యం
ఈ తాలూకా లోకనాథపురంకు మీదట తాలూకా యుగ్గవిల్లి కొండెరు కోసెడు॥౭॥ ఈశా-
న్యం.... ఘాట సంధి కొండెరు పావు కోసెడు॥౮॥ ఉత్తరం వైపున మందసా కోట తరువాత
4 కొండ తగిలి వున్నది॥- ఈలు వంటి నారతోందము తునిగిపోనట్టు వంటి రెండు మూడుబి
య్యంగింజలు పట్టుకుని స్థల విధేశము చేసుకొని యే స్థలంయందు దయ్యంపట్టిన స్థ-
లం పేరు చెప్పి వేసిన గింజలు ఆ నార తోందను నిలువవేదని మనస్సున ముంచి వేసినంతల్లో
ఆ ప్రకారం గాని లేచిన పక్షమందు ప్రేలునను చెవులను బమురు అపహరించి బియ్యపుగింజ-
లు అపహరించిదడు ముకాస్త్రంగ చేతను గింజలు మాదిపోయనావిదు చెయ్యమాట నిజ-
మని ఆ యిబట్లా వేద నివదతి వేస్తారు. యప్పుటివనే బియ్యపుగింజలు వూండినా స్థలాన
స్థలమందు దయ్యం పట్టినదని కోళ్లు, పోతులు, పందులు, గొర్రెలు, తీసుకొని వచ్చి ఆ స్థ-
లమందు ఆగమం చేసి తిట్టుతారు। ఇంతేగాని ఔషధములు మొదలైన విధేవు॥—

వేండ్లలో ప్రమాణం కలదు। నెం ౧౧ వేండ్లకు వుండదగ్గ ఆభరణములు ఇత్తడి పోగులు ఇత్త
డి పూసలు, ఇత్తడి కడియాలు వగైరాలు ఈ జాతిలోనే మూత వాడుకనే వాడుచేసేదరు.
ఇత్తడి పోగులు ధరించే క్రమం కళ్ళు చెవులవద్ద నుండి కొస చెవుల పర్యంతరము న్ను పెద్దపో
గులు కుట్టు చెవులకు స్త్రీలు ఇదే ప్రకారంగా ధరియించడం కలదు॥—

నెం ౧౨. వేండ్లకు వుండదగ్గ ఆయుధములు॥ ఈయుదు జానె వేలు నిడివిగల పొంటిబిద్దె
మూరెడేసి... ల్లాకాలు దస్తాలు, గండ్ర గొడ్డండ్లు, గుజ్జు కత్తులు, విలు బాణాలు, కం
డాలు లోటాయి వుండేవి ఆయుధములు వుంటవి. వాండ్లకు దయాదాక్షిణ్యములు యం
త్ర మాత్రము లేవు॥ నెం ౧౩॥ ...... ధ్యాలక్షణం... లోటవన మూతకేలు తెచ్చిన
ది పుష్కుకుంటారట, ఆ మందు పుచ్చుకున్నవారికి ఆయువు.... యంత్ర మాత్రం లేదు॥—

నెం ౧౪॥ ఈ సవరుల దేశాలు యొక్క క్రమం వేండ్లు రాజును మన్నించక పర్వ
తములయందు వుంటారు, అరణ్యములలో వేండ్లు వ్యాని మన్నించువారు కారు వాం
డ్లకు కలపట్టి బాష్పున పర్వతమునయందు వుండదగ్గ వృక్షములు చెట్లించివావా
రి సవర్ల నసారం .... తెచ్చుకొని అందువల్ల వచ్చిన కంద మూల ఫలములు వగైరాలు ఆ
నుభవించి యొకటొకటి దేశాలు చోరత్వం చేసి (బి) తుకుతారు, వేండ్లు అకుం... బాలు
చాటి వెంకి రాయి వకటి వేళ మొదలైన పనిబట్టి దేశంలో అభిమానం పడితి మ్పృ సవమానమై
న..... తెప్పించి క్రమం గాడియాలు ఆకులు వంటి సరదాలు ఆ కొండలు మీద నుకోటలు
రుష్ఫరము కాని రాజకార్య తత్పరులై సవరి వాసవరు అంటూ దేశంలో కొరకుండా మంచిమాట
లు చేతను దర్పం చేతను వాండ్ల ఇష్టమైన ఆహార ద్రవ్యములు మధ్యం పోతులు, పందులు, పొగా
కు బా- డు మొదలైనవి వాండ్లకు కావలసిన వస్తువులు ఇస్తూ ఆ సవరుల ఇంటిబిడ్డ దాన్ని పెం
డ్లి ఆడి బపారంగ మందు కూట కరం యేమి ... వుంచి సంబోధాది క్రియలు జరిగిస్తూ వుంటా

గనుక సవరులలో ఆ దేవత ఇల్లయందు దైవస్వరూపకంగా భావన చేయడం కలదు గనుక ఆ
తెంకణపోతు వచ్చేతను గాడియాం సరదాల్లో సదరు సవరస్త్రీల పరంగా నాంది జరిగింది
సవరుల నర్పించి వాండ్లకు ఇష్టమైన ఆహార ద్రవ్యములు ఇచ్చినంతల్లో వాండ్లు సంతోషిం
చి మమ్ములను పిలుపించిన పోతువయే మిత్రుని అడుగుతారు గనుక అప్పుడు తామి పిలు
పించిన పోతు వచ్చి ఏయే చేసినంతల్లో అంగీకరించి క్రమమే గా చేస్తారు. వాళ్ల
.... నివేదయం ... ఒకటి. పులి చర్మ ఒకటి. కోడి గుడ్డు ఒకటి, ఈ ప్రకారంగా వుంచి
65 ... ఇంచేస్తారు. ఏ ప్రకారమంటే, పులిచర్మం నెయ్యని కరాబి పేము ప్రమాణం చేస్తి
మా పని మమ్ములను ... పులు, రెండో ప్రమాణం దీపం ముట్టించి ఆరిపివేసి ఈ ప్రమా
ణం తలిచినట్లు ..... ఈ దీపం ఆరిపితే ఏమి చూస్తున చీకటి అవుతుందో ఆ వంశము
న్ను ఆ చూస్తున అవుతుంది. మూడో ప్రమాణం కోడి గుడ్డు పట్టుకొని రెండు కళ్లను అద్దు
కొని భూమియందు వుంచుతారు. ఈ ప్రమాణం తలిచినట్లు కోడి గుడ్డు పోయినట్లు రెండు
నేత్రాలు కోడి గుడ్డు - నిరివినట్లు అవుతాయి. ఈ ప్రకారం గా ప్రమాణం చేసుకుంటారు.
ఈ ప్రకారం తమరు ప్రమాణం చేసి యథాతథ వాండ్ల చేతను ప్రమాణం
పుచ్చుకొని వాండ్లు నివేదించిన భూమి పెళ్లి యడల చేసుకొని నివేదయం ఏమమంటే
దొంగిలి అర్ధగించిన వారి ... చేసిన ద్రవ్యాదులు అప వారించిన పక్షమందు మీ
కోటేతనమే మేము ... మేము మరి వక ఖ్యానంపినా మేము దొంగిలిన ద్రవ్యం మీ
కు అక్కరలేదు. ద్రవ్యం యందు ఆ ~~...~~ మాత్రం వున్నట్టాయనా వాలాలయం
దగు చేస్తే మేము కార్య ఫత్తే చేసుకొని వచ్చిన తరువాత మా ... అంత్యమందితల
కాయలు మాకు చేరు అనగా ప్రతి ఇవ్వవలెనని ... మేము దొంగిలిన ద్రవ్యం అక్కరలేనీ
పక్షమందు ఈ కారాలు అక్కరలేదని ఈ ప్రకారం గా కరారులు చేసుకుంటారు.

గొడియాలు అధోపతిని కొంత్త వాండ్లు శోభనహమ్మకు వంత్తుకా.. మునుపటికంటె
తప్పి మీకు విస్తరించి రావచ్చింది. మాకు రమ్మన్న ఇమ్మనమని తప్పంత పోజులతో
ఆవమర్మన అర్థగించక నిరి దిని తరువాత నూలు గుమత్తులలో వక వత్తుతీం
దచెప్పితరి. తమస్వకీయస్థలములలోకి వెళ్లియదల గొడియాల యొక్క కోటలోనే
కాని గ్రామములలో కాని పది రోజులు కాని తమలో ఉండరు వస్తారు అంత కుప్రతి
నాతలకాయలు కొట్టి తీసుకొని పోతారు. గొడియా సరదారులలో వెళ్లవంత్తు అడు
గక పూర్వం ప్రమాణ కాలమందు చిరుకొలక ...... వాండ్లకు పూతతేయ్యలకే వెళ్లి
పోతారు. తమకు రాజులు ఇచ్చిబద్ధ బహుమానాలు పట్టుబట్టలు తెప్పించి మూడుజా
నలు పొడుగున్న చెత్తె డువెడల్పున్న గల ...... తెప్పించి ఆ దవాండ్లకు ఇష్టస్వేచ్ఛను
రుట్టుకొని రాజుగారు ఇచ్చిన భూమి అని మహాసంతోషిస్తారు. ప్రవేశం వ్యవహారమున్న
రసవాదపరాకు ఇస్తూ వుంటారు గనుకలో పల ఇచ్చినది పరింయాయ తెప్పిచ్చినదికలు
పుకుంటే వేస్తారు. ఈప్రకారం సంవత్సరముల వరకు అంటుకుంటే వేము ఇచ్చినచో
లు అద్దినామని చెప్పుకుంటారు. వాండ్లుగోచని పోయిన తరువాతను ఇదియవరుతోసు
కోవడానకు నిమిత్తం లేదు. వాడుచేతిమీదుగా ఇవ్వరు. వారు ఇచ్చినదియవ్వరు పుచ్చుకో
రు. చని పోయిన పిమ్మట సదరి రెండులేలు వారుండి. స్త్రీంటికి నివారుపట్టుకొనే ఆయుధం ...
గవి భూమిలో పుంటి తప్పి లి విఅన్ని అడుగున వుంచి ఆపైనం వారు ..... చేసి మరుష్యు
మానానకు తగ్గిరాయి వుస్తారు. పెద్దవాడు అయితే పెద్దరాయి. చిన్నవాడు అయి
తే చిన్నరాయి వుస్తారు. తండ్రి అయిన వాడు చనిపోయిన తరువాతను వాడు సంపాదన
చేసిన ధనం వుంటే ఇంట్లోవున్నమనుష్యులు ప్రకారం పాళ్లు చేసి చని పోయిన వాడి పాలు వాడి
కి ఆళివారి అయిన వచ్చి సాయిలాలు అనగా గుడియాలు పరం [illegible]

గనుక అర్థసంకోడుకులు పుచ్చుకోరు, వేమిపోతువచేత నంటే తమరు మొదటవాళ్లము ... అయి వుండి ఆయుధంచేత పట్టుకొని స్వకీయయాజీవితంచూప్పున జీవనం చేయదలెను గాని వకరియసంపాదించి నద్రవ్యం అనుభవించడం మామనుష్యజన్మం కాదని అంటారు వక ఇంట్లో యాభైమంది వుండిరట్టాయనా ఆకుటుంబానకు పెద్ద అయినవాలు వంటివాడు వెండ్లనువశంచేసుకొని ఆగ్రామంలో వున్నవారిమీదను పాలుకుములుజరిగించిమవాను .... ఈయన పరదేశానకు మున్నొకాలులో వ్రాసి నప్రకారంయవరెవ్వరు స్వకీయంబలంపోతువను ఇతర వర్గాలమీదను పాకుములు తీసి ఇస్తూ వుంటారు॥ — వాళ్లుకు వాండ్లలో పేరుకద్దు॥

౬౬· వాండ్లలో వున్న వాయిదాలువివరం॥ — ౧౫ నే దేకొమ్ముశింగారం౧౧౫తురుములు౧౧౫ పెదవేసు అనగా వేలు నోటిదగ్గర వుంచుకొని యాలవెయ్యుతూ॥౧ తోషాగంగానవరులు వాకీకత్తులువ్రాయడం అయినది। ఈనవరులుకు సరదారుఇనయిన భిసాయిూలు వుండబద్ధకొటులువివరం॥ ౧౫ కమిడి పట్నంకు వాయువ్యకోణం పదికోసులుగలనుమ్మకోట దీని సరదారు మ్మరఘునాథభిసాయి వీరు బహుకాలం నుంచి వున్నారని చెప్పుతారు॥ ౨॥ది టూ॥ వాయువ్యకోణంయందు పదికోసులు గొమ్మకోటకు నాలుగుకోసులుగలశిరంగకోట సరదారు దిగంబరువిసాయి॥ ౩॥ది టూ॥ ఉత్తరభాగమందు తొమ్మిదికోసులువేరను పదరుశిరంగకోటకు దక్షిణభాగం రెండుకోసులువేరను రంజూయిగడా సరదారుండు శివరాంభిసాయి॥ — ౪॥ది టూ॥ శామనగరం సదరు భాగమందు నాలుగుకోసుల వేరను సదరువంజూయిగడకు నాలుగుకోసులు దీని సరదారు దేవకంరువిసాయి ౫॥ కమిడికు ఉత్తరభాగంలాయిగడా తొమ్మిదికోసులు సదరు రామనగరంకోసాన్యమందు అయిదుకోసులువేరను తాయిగడా దీనికి సరదారుడు పు... —

౬॥ తాలూకా ఉత్తర భాగమందు పది కోసుల మేరను సందరు రాయిగడ కోట
కు తూర్పు భాగం నాలుగు కోసుల మేరను సదరు రాయిగడ కోటకు తూర్పు భాగం
నాలుగు కోసుల మేరను ఖాలా గిరిని సరదారు - - రామచంద్ర విసాయి॥ - ౭॥ తాలూకా ఈశా
న్య భాగమందు ఆరు కోసులున్న సదరు జరాంగి కోటకు ఘ దక్షిణ భాగం నాలుగు కోసుల మే
రను నారాయణపురం కోటకు ధినికి వరున్న విసాయి॥ ౮॥ తాలూకా ఈశాన్య భాగమందు
యెనిమిది కోసులున్న నారాయణపురం కోటకు తూర్పు భాగమందు అయిదు కోసులు
గల గుండారపాత్రి ఇందుకు సరదారుడు జయరాం విసాయి॥ - ౯॥ తాలూకా తూర్పు భాగం
యెనిమిది కోసుల మేరను గుండారపాత్రి దక్షిణం మూడు కోసుల మేరను ఇవళీయ్యా
సరదారు బందుబి సాయి॥ - ఈ తాలూకాకు పంథ బద్ధ సరిహద్దుల వివరియం॥—

౧॥ తూర్పు ఖైపు తాలూకా మజుకూరులో చేరిన గోవెల ముతాకసు
బాగోవేలకు నిత్ తలూ తాలూకా రెడ్డికోటకు గ్రామ మధ్యము నకు సరకారు సంధికిమి
తెరు యెనిమిది కోసులు౹ ౨॥ ఆగ్నేయం వైపు తాలూకె మజుకూరులో చేరిన రామగిరి తా
లూకు చెన్నూరు వెల్లి గ్రామానకు తెక్కలి తాలూకాలో చేరిన దేవబంధుపురం పొలాలు సంధి
ఆరు కోసులు౹ ౩॥ దక్షిణం మజుకూరు తాలూకు సొర్న కోట ముతాబా బతు అంగూరు
గ్రామానకు జలాల్నాదు తాలూకా గ్రామానికి సంధి మొదు కోసులు౹ ౪॥ నైరుతి కోణానకు మ
జుకూరు గల మూరుముతా బాబతు చిన్నకొల్లిపల్లి అగ్రహారంకున్ను కరక
పల్లి తాలూకా కామన్నముసా గ్రామమునకు మూరు కోసులు౹ ౫॥ పశ్చిమం మజుకూరు
తాలూకు బిగ్గముతా బాబతు కనరబాడున్ను పాలకొండ తాలూకా తురాయి ఇప్పప
ల్లికిన్ని యెనిమిది కోసులు౹ ౬॥ కిమిడి తాలూకా జత్రాలి ముతాబా బతు తాలూకానున్
న్ను. . . . . పురమునకున్ను . . పెద్దసుడిసంధి . . . . . సంధి మూడు కోసు

కి యిదేకు ఉత్తర మం౧ మజుకూరు తాలూకు రామనగరం కోటసంధి॥-౮॥-శాసనాన్నబ్బా
దం తాలూకే మజుకూరు లోనివిన గ్రామాల వుత్తా మగనిపేటమందసా తాలూకు కా
కాపట్టి రాజ్యం చేస్తు సాత్యాధి వెరు ౘాపది కొన్నాలు వుండుటను॥-

67. ఈ సీమ వార్లలో వుండబడ్డ అగ్రహారాలు ఆమన్యాలు ముఖాసాలు
వగైరా గ్రామాదుల మొకస్టైవనం॥- ఆమన్యాలు॥.

గ్రామాదులు - ఇచ్చిన రాజులు - స్వామి వారుల పేరులు॥ - - -

౧॥ తాళ్లసింగి - శ్రీ వీరప్రతాప నారాయణదేవు॥ శ్రీ రాధాకాంతస్వామి వారు॥౨॥
పద్మపురం॥ డిటో - - డిటో - ౩॥ లక్ష్మీపురం - డిటో - శ్రీ గోపీనాథస్వామివారు॥
౪॥ దిబ్బవా - డిటో - శ్రీ రాధాకాంతస్వామివారు॥ ౫॥ గానమలా॥ డిటో - శ్రీజ
గన్నాథస్వామివారు॥ ౬॥ గుమ్మపాదులు శ్రీ జగన్నాథ నారాయణదేవు॥ డిటో శ్రీ హను
మంతు జీవారు॥ ౭॥ కసింగారం॥ డిటో - శ్రీ సీతారామస్వామివారు॥ ౮॥ ఇచ్చికంబారు॥
డిటో - శ్రీ వరదరాజ స్వామివారు॥ ౯॥ రావంక్షేత్రాపురం॥ శ్రీ పురుషోత్తమదేవుగారు.
శ్రీ రాధారమణస్వామివారు॥ ౧౦॥ ముఖలింగం॥ శ్రీ శివలింగనారాయణదేవు॥

అగ్రహారములు - ఇచ్చిన రాజులు. ప్రతిగ్రహీతలు - విత్తు -.

౧॥ ముఖలింగం. శ్రీ శివలింగ నారాయణదేవు॥ మరువాడ దేవవైనములువారంగా॥
౨॥ మహాలక్ష్మీపురం॥ డిటో - ఈత ముక్కల జగన్నాథ - - - ౧౧॥ - -
౩॥ బాలసింగి - డిటో - తాత శివరామ ఘటురంగా - ౧౮॥ ౪॥ కసుబా-
గంటు నారాయణదేవుగారు. కాంభొట్ల సాంబశాస్త్రి ౧౦॥ - - ౫॥ దేవదేవిపురం॥
డిటో - వేదుల మూర్తి అవధానులు ౧౦॥ - ౬॥ మల్లిపురం॥ సర్వజ్ఞ నారాయ
ణదేవుగారు॥ నారాయణదీక్షితులవారు ౧౦॥ - ౭॥ ఇంగిలి - వీరపద్మనాభ

నారాయణదేవు - వంతపాక రామచంద్రుడు - ౧౭॥ - ౭॥ వీరనారాయణపురం వీరప్ప
తాపరుద్ర నారాయణదేవు. మంతపాక రామచంద్రుడు - ౧౦॥ - ౯॥ చాంద్రభోలా - తి
టూ - వాలు భాట్ల నరసింహాలు - ౧౧॥ - ౧౦॥ దుభాంశీపురం తిటూ బాలగంగా
ధరుడు - ౧౩॥ - ౧౧॥ మల్లనాథపురం తిటూ - నాదులకొండ శివరామయ్య గారి
ట్టలారాకుండా - తిటూ - పెనువతి భోగి ౧౭॥ ౧౩॥ భాగీరథీపురం తిటూ - కంచాళ
సామనాచార్యులు - ౧౧॥ - ౧౪॥ లింగ్లపురం - తిటూ - తోభాగవతులు - ౪॥ - ౧౧॥ రెంటా
వెల్లి - తిటూ - దూసి మల్లిభుక్తా - ౧౪॥ - ౧౬॥ అంత్యరబ్బా - తిటూ - మల్లపల్లిశం
కరు ౧౨॥ - ౧౨॥ కిన్నెరవాడా - తిటూ - జయంతి రామన్న ॥౬॥ - ౧౭॥ దుబ్బపా
డు. తిటూ - జక్కి వెంకటాచార్యులు ౧౯॥ - ౧౯॥ రఘువరాజపురం తిటూ - ప్రగ్గ
డ మహాదేవశాస్త్రులు ౧౬॥ - ౨౦॥ పెద్దకింతా - తిటూ - లోకనాథపంతా - ౯॥ - ౨౧॥ రంచ
నకాల్వా - తిటూ - పురంపాటి - ౩౦॥ - ౨౨॥ పాటి మాన్యం తిటూ - శోపసాధుపాటి మంజ్ఞా
॥౨౩॥ శోపాలపురం తిటూ లక్ష్మీదేవపంతా - ౩౦ - ౨౪॥ అంగిరొపల్లి - తిటూ శ్రీనివా
సపురపాత్రుడు - ౧౦ - ౨౧॥ దూరాతి - తిటూ - భాగవతమిశ్ర - ౧౬ - ౨౬॥ సౌకపురం - తిటూ
లక్ష్మీపాత్రుడు - - - ౨౮॥ వేలాపురం - తిటూ - గోవింద భుక్తా - ౧౨॥ రామం
ద్రపాదు - తిటూ - రఘునాథు - ౧౧ - ౨౯॥ రఘుపురం - తిటూ - సదావతి రామదాసు
టెంక భాగం ॥౧॥ ౨౦॥ నక్కల్లపల్లి - తిటూ - జగన్నాథ నారాయణదేవు - కామకుతి
రామప్ప పంత్తులు - ౧॥ - ౩౧॥ సుభద్రాపురం తిటూ - కాకరపతి పాత్రుడు - - - ౧౦॥
౩౨॥ శివరామపురం తిటూ - వారణాశి సూర్యనారాయణ అవధానులు - - ॥౩౩॥ చంపా
పురం తిటూ - వేదుల నారాయణశాస్త్రులు ౧౨॥ ౩౪॥ రామచంద్రపురం తిటూ - భా
ష్యం కూర్మాచార్యులు - ౧౧॥ - ౩౫॥ వెంకటాపురం తిటూ - మంతజోగన్న - ౧౨ -

౩౬౮. నందిపాలెం- దీటూ- బలివాత చక్రవర్తి. .. ౩౭౦ కుంటుభద్రా- దీటూకాం భొట్ల కృష్ణయ్య.... ౩౭౧. నారాయణపురం దీటూ: చక్రవర్తుల వెంకటాచార్యులు. ౩౭౨. బోడిదిమ్మంది- మంగునరసన్న పంతులు- ౧౭౩. ౪౦౪ బూరధరా- దీటూ- తెన్నేటి సీతన్నగారు ౬౫- ౪౧౫ పింధ్రపాడా- దీటూ- సుంకూరు సోమయాజులు- ౧౧౬- ౪౧౭ మహారాజ పురం మండపాక వెంకటాచార్యులు ౩౭౦- ౪౭౦ కొండరసాడా- దీటూ: కందాళ సుందరభ ట్టా: ౬౭౦- ౪౭౪ మాయిదిభులాటో: దీటూ- సర్వేపల్లి విస్సాంభ పంతులు ౦౭౦- ౪౭౫ గుంజ పాడా- దీటూ: వారణాసి సాంభశాస్త్రి: ౫౭- ౪౬౬ ఉగదవరా- దీటూ- కొకాజ నందభ ట్టురు ౩౭౦- ౪౭౭ ఉకట పల్లి- దీటూ- రమాన్య వెంకటాచలం ౬౭- ౪౭౯ జమ్మిడి దీటూ కొండూరు శ్రీజగన్నాథాచార్యులు ౪౮౦- ౪౮౧ పద్మలక్ష్మీపురం- దీటూ- పాలకి జగ్గుభట్టులు ౧౮౩ మారటయపల్లి దీటూ- జమ్మి వెంకటాచార్యులు- ౧౮౪ మారా దీటూ పర మానందు వేంకభాగం ... ౧౮౬ గెయిసరా- దీటూ- రామ పాత్రుడు- ౧౮౭ కర్తుల కవిధి- దీటూ- పద్మనాభ రాజగురువు- ౧౮౮- ౧౮౯ గౌతమపురం దీటూ దీటూ వేంకభాగం- ౧౯౦ దశరథపురం దీటూ- మధురా సుద వేంకభాగం- ౧౯౧ (శ్రీ)యరాంపుంది- దీటూ- నరసింహదాసు పంతులు- ౧౯౨- ౧౯౩ కోదండపురం దీటూ- భా యమ్మిశ్రీ- ౬౯- ౧౯౫ చంపాపురం దీటూ- వెంకన్న పంతా ౧౯౬ ౧౯౭ చిన్నకిటా- దీటూ- రఘునాథ పంతా- ౧౯౮ ౬౯౯ పరశురామపురం దీటూ- దివాకర మిశ్రో- ౧౦౦

౬౦౧ జగన్నాథపురం దీటూ- రామ వెంకటరపంతా- ౬౦౨ ౬౦౩ కొత్తూరు దీటూ- కృష్ణరాజ గురువు ౬౦౪ ౬౦౫ ముక్తాపురం దీటూ- పద్మనాభ పంతా- ౬౦౬ ౬౦౭ మురుకొండ భద్రా- దీటూ- దయానిధి మహాపాత్రుడు- ౬౦౮ ౬౦౯ రబోరెళ్ల పురం దీటూ- రాయపాత్రి వేంకభాగం- ౬౧౦ ముక్తాపల్లి- దీటూ- ముక్తాపంతా వేంకభాగం-

౬౭బు చెల్లు - శ్రీగజపతిదేవుగారు వారణాశి జగ్గప్పు - ౩౪ - ఆయన

తి పాలెం తిటూ - పటిశం వెంకట సోమయాజులు - ౬౮ ఆగ జగన్నాథపురం శ్రీపుర

షోత్తమదేవుగారు జయంతి అమ్మన్న ౬౯ బం సాయుతిపోలూరు - తిటూ - జమ్మిస్తా

ష్ట్రాయ బాల్పుల౩ బా మారిటిపేట - తిటూ - . . . పల్లి శతన్న ౧౦ -

మొఖాసాగ్రామాదులు - ౨ ఖాసాదారులు - ౧ కసువా - ౨ పొలుపల్లి

కార్యగడా - [illegible] బతిగాంలగా వాలశం ౯ ఆ సరం బుజజ్జిలతి

పురం శ్రీ పద్మనాభదేవుగారు బుజజ్జిలతిపురం బాపలు బలరాం సొంత్రాపు

ర ఉప్పుర శంకి - లక్ష్మన్న - ౯ కేసరజారు నల్లన్న - ౧౦ జాగర్లడ - బలరాముడు

౧౧ లక్ష్మీపురం జోగి - ౧౨ పోలూరు నీలకంఠుడు ౧౩ తిరుమలు కొండప్ప

౧౪ వయమక్షి పొందు నారాయణ ౧౫ వాదిరాశంకి - బాపలు బలం గోవర్ధన

రు - ౧౬ బంత్రువెల్లి - సూరన్న ౧౭ గోంకుల - రామన్న గురువు ౧౮ మదార

ఘవు ౧౯ కల్లిబాంత్రు - నీలకంఠుడు ౨౦ ఉత్తరి కొత్తూరు - నీలకంఠారు - ౨౧ లబ్బా -

కృష్ణమ్మ ధార ౨౨ దుగరాజుపురం - తిటూ - ౨౩ పెద్దమాల్లపురం - తిటూ - . . . రా

మదాసు - ౨౪ . . . తమ్మారు - మానగితి అనేసన్నాసి - ౨౫ అన్నపురం - బాపాజీ

రావర్తి - ౨౬ జోగిపాడు - బృందావనదాసు - ౨౭ సోమగండి - అప్పన్నధార - ౨౮

. . . న్నవా - ౨ సాయి బలరాముడు - ౨౯ అనకాండా - గోపినాథపట్నం

జాడు బున్నా - శ్రీకర - . . . ౩౦ జమ్మిల - ౩౧ నరవాతిపురం - రామచంద్ర

సూరు - ౩౨ కౌసల్యాపురం కరణాలు మొఖ్ఖా ౩౩ బైదులాపురం ౩౪ లో

కుండా - ౩౫ దాసుపురం ౩౬ బాంత్రు - ౩౭ కిట్టాలపాడు - అయ్యన్న ౩౮

కల్లిబ
౪౦ది - ౪౦ [illegible] ౪౧ అవలం ౯ - ౪౨ బామిద్దా ౪౩ పిట్టలసరిం

౪౮॥ గంధసరియాం॥ ౪౯॥ బాంత్సువా- కన్నెపల్లిరా మన్నవ్యమ్మగారు॥ ౪౯॥ బాం
త్సువా- ౯ తారెడ్డిరాజు॥ ౪౬॥ గింజర్లు- బలరాం ధార-౪ బు॥ కరణి భద్రా- శకటా
దిజం పలు-౪౮॥ గాదెగూడా- కాంతారుధార॥ ౪౯॥ పాల్లరా- మంచలు ధార-
౫౦॥ పరవరా- గొరగంగు॥ ౫౧॥ పద్మపురం- జన్నినరుసు ధార॥ ౫౨॥ గాజ్జిగూడా-
70- ముఖ్యలింగధార॥— మహారాజశ్రీ ఆకాలంగు సర్వవ్యాపారు జనార్దనధారగారి స
ముఖానకు- తమ మల్లయ్య ముత్తసుద్రి రాసుకున్నది హాటుగొవ ౧౪ సంవత్సరం నవంబ
రునెల తాకీదు॥ ఈ నెలలో నాం మొకద్దమా హాజరులాయిన్న తేదీ సహమిచ్చినందున మొంది
మోరలునం చిత్త కొత్త ప్రవేశించి ఆ నెల పర్యంతరం సంకటం చేతను వుండ దమ్మైనది॥
నవంబరు నెల ౧ తేదీల గాయతు ౨వ తేదీ వరకు ఆ కాతాలో వాటిని
కత్తులు మొదలైన విప్రాయుధమైంనది॥ ఆ కాలో వుండి పూర్వోత్తరములు ఇయే మంచి.
పూర్వం ద్వాపరయుగమందు ఈ స్థలం బహు అరణ్యంగా వుంటె గనుక పాండవులు వనవా
సానికి వచ్చి యే యే పుణ్యస్థలముల యందు సంచరించేయడలను ఈ స్థలంలోను వ
చ్చి ఈ బుషికుల్యా నదీ తీరమందు కొన్ని దినములు నివసించి ఇక్కడ పంచపాండవులు
ఐదుగురు శివలింగములను ప్రతిష్ఠచేసినారు॥ ఈ పాండవులకు ధర్మపత్నియైన ద్రౌ
పదీదేవి కంచేశ్వరి దుర్గాదేవిని ప్రతిష్ఠచేసినది. ఈ పాండవులు ప్రతిష్ఠచేసిన ఐ
దుగు శివలింగములు ఏక్క ద వున్నవి-౧॥ ధర్మరాజు, నకుల, సహదేవులు
వీరు ముగ్గురు వకపిరమందు మూడు శివలింగములను ప్రతిష్ఠచేసినారు గనుక ఈ స్థ
లం త్రిపురేశ్వరమని పిలుచుచు వున్నది॥ ఈ స్థలానకు తూర్పుభాగం అరకోసెడు
దూరానను భీముడు శివలింగ ప్రతిష్ఠచేసినాడు గనుక ఆ దేవునికి భీమేశ్వరస్వామి
వారనే నామం ఏర్పడి వున్నది॥ ౩॥

3. ఈ స్థలానికి దక్షిణ భాగమందు బుసకుల్యానదికి ఆవల చిన్న గుంట
మీదను హొయిసళులు శివలింగప్రతిష్ఠ చేసి నీలకంఠస్వామి అనే నామం పెట్టినారు
గను. సదరి త్రిపురేశ్వర స్వామివారి ఆలయానకు పూర్వభాగమందు దేవి శక్తి ప్రతి
ష్ఠ చేసిన ఖండేశ్వర దేవాలయం వున్నది. బుసకుల్యానదికి దక్షిణం చిన్న కొండ మీదను
వక భైరాగి తపస్సు చేస్తూ వుండగా కర్ణాటకుడు వారి స్వప్నమందు ప్రసన్నుడై నీ సుస్థలానకు
హాలు మాహాత్మ్యక చేకప్పబడి వున్నాము. గుహాలో మాహాత్మ్యక తీయించి పూజ చేయుమని
ఆనతిచ్చినారుగనుక సదరు భైరాగి పూర్వం శిష్యుడు అయివుండెగనుక తన స్వప్నాంతు
లంబులో చెప్పి స్వామివారు చెప్పిన ప్రకారం గుహ బాగుచేయించే కొరకు ద్రవ్యం
తిగ్గస్వామి సందున ప్రతిష్ఠ చేసినారు. ఆ గుహ వారి దేవాలయం వారవే వున్నది. దాని చుట్టు
కమతి మిద్దరు మనుష్యులు వుండి తపస్సు చేసే పొటి గుహలు వున్నవి. ఆ పర్వతం బుసకుముద్ర
రభూమి అని చెప్పినారు. అరణ్యప్రదేశములు జనప్రదేశములు ఆనాటి గనుక బుసకుసం
చారం లేక పోయినందున ఇప్పుడు ఈ స్థలానకు ప్రాముఖ్యత్వం చేస్తూ వుండే రాజులు సదరి తా
స్వామి వారికి ఆలయములు కట్టించి విశేషమైన వసతులు జరిగించి ఉత్సవాది వినియో
గములు జరిగిస్తూ వచ్చినారు గనుక గజపతి వారి వంశకులైన రాజులు ఈ దేశములు
ప్రాముఖ్యత్వం చేసే వరకు జరిగిన వని వ్రాశి వున్నది.

వెలగలరాయి వారు ఈ దేశం ఆక్రమించి శ్రీకాకుళం సర్కారులో చేర్చు
ట చేసి తరాజుల్లా ఇస్తిమ్ చేసే యతల ఆ శ్రీకాకుళం సుబా చేసి దానికింద మదా బలుగు చేసిన సర్కా
రాదులు. ఆ తాశీ వారు 1. కసబే మజుకూరు 1. సు విశాఖపట్ణం 3. ఇల్లేపురం
4. కలపాందపురం 5. దేవిభూమి 6. శివాల 1. బ. కావరాన పురం. కూ మూడి
ముడా ఆనే వి పూర్వం సదరు గ్రామాదులలో వుండి దేయటం మొక్కుబడి గ్రాంటు చేసి టప్పుడు

గా చేసి యేలంవేసినారు॥ ౧॥ కుమారి॥ ౧॥ మారుటూరు॥ ౧॥ వడాల॥ ౧॥ జంయ్యపురం॥ ౧॥
మెంటువడా॥ ౧॥ తారాశంగి॥ ౧॥ మాదిడావరపు॥ ౧॥ కట్టినారు॥

కసుబా సమేతు ౧౧ గ్రామాదులు పరగణా చేసి ఆశికాంపరగణా
నిపేరుబెట్టి ఆశికాకోటకట్టించి ౹౹ - దరుపరంగా వుంచి మహల్లియ్యస్తు జరిగి-
స్తూవచ్చినారు। జమీందార్లున్ను ఈ కిల్లాలో నిలువుంది కసుబె తరపు తాలూకాల
జమీందార్ల మహల్లియ్యస్తు జరిగిస్తూవచ్చినారను॥ ఈ తాలూకా కొకటు దక్షిణం అయిదు
కోసుల దూరానను కుల్లాపరగణా వున్నది। ఆపరగణా పూర్వోత్తరం యేమంటే పూర్వనా
దిసరదామంగభూపతి శ్రీ సర్వాజ్ఞ కులాలలో వుంది ప్రభుత్వంచేస్తూ వుండెను। శ్రీ వెలుగ
లాయివారి అధికారములో సరయరాజు సంతతి వ్యాఖ్యత నిష్టైనందున ఈకుల్ల పర్గణా
ఖానేసాహుల్లాలో కోట బెట్టించి అకేదారన్ని వుంచి కిల్లేదారుని వుంచినారను॥

పదరు మంగభూపతి వంశకులు వున్నస్థలములు విచారించినా దరియా
ప్తుతావేదు। ప్రాచీనపుదివాలయములు శిలాశాసనములులేవు। ఈ కుల్లాపర్గణా గ్రా
మాదులు పేరస్తు॥ ౧॥ కులాల॥ ౧॥ బార్వాలంది॥ ౧॥ ఖాసాపుత్రు మం॥ ౧॥ గారుశాం॥ ౧॥ లో
సిపురం॥ ౧॥ బాయూవపాళం॥ ౧॥ సువాగడా॥ ౧॥ రెంట్లాతి॥ -గిరివె నిమిదిగ్రామా
దులుపర్గణా ఆని పించవలసినదిగనుక కొన్నిదినములు వెలగలాయివారు అధికారం
చేసినారు। ౧౧౭౨ ఫసలీలో గంజాం కోస్తాను కుంఫిణీవారు అధికారానకు వచ్చి-
గంజాం కసుబా చేసి ఆశికా తరపులో వుండే జమాబందిరుజువుపరచి తిరుగ జమా
బందులు నిర్ణయించి అధికారములు చేసేటియెడల పైన వ్రాసిన పరగణాలు ఖానేసాకింద
నే వుంచి మేస్త్రరు కొటుస్వరుడు ధారగాని ఆమంలుల గాయతు మేస్త్రరు ప్రోమ ధారగణాలు అ
దులు పర్యంతం . . . గ్ని వుంచి ఆమాని మహల్లియ్యస్తు జరిగించినారు—

తదనంతరం పేరుచేరి ధారగారు గంజాం జిల్లా కలెక్టరు అధికారా
నకు వచ్చిన దరిలో బస్తీ తాలూకాలో వుండే జమీందారులకు వారి వారి తాలూకాల
లో సాయరు కలా విభాగ వతులు విత తీసి తమ పరం చేసుకొని.... దేవస్థానాలను
గురించి శాశ్వత పూజ సంబంధములయే ఏర్పాటు ఖాలీ సాపర్గణాలున్న సదరి జాగీర
వతుల నిరయి చేసి గ్రామం ఇచ్చుటకు ఆనిరాపరగణాల శాసనములు, కుమారిమ
గా అనిరెండు మాన్యాలు చేసి, కుల్లావక మాన్యం చేసి సదరి మూడు మాన్యాలు రు ౧౧౧౦
రూపాయలకు గ్రామం ఇచ్చి చేసినయవల తాంత్రి పాసూరు నరసింగపురం గ్రామంలోను
ఇచ్చి కొని రెండవ కుమారుడైన వెంకట కొండలరావు పేరున చేయించి నారు గనుక నపస్లిగా
పసలలాయతు ఈవరకు వారి పరంగానే మాధికారం అయివున్నది.

ఈ తాలూకాలో ముఖ్యమైన వంత్తుల పేర్లు, లింగమైలే దానం విస్తరించి గ్రామ
కమములు, ఇత్తడిలు పేర్లు. నవంబరు ౧ తేదీల గాయతు వతీవరకు సదరి గ్రామ
గ్రామ మాదులు అచ్చి భత్తులు, పేరలు, మొదలైన వివ్రాసుకొని సదరి వింతారఖనేదా
రాకట తాలూకా అక్షభత్తుల శాసనములు రిపోర్టు గమే తురవా నారు చేసి ఆచ్చర నుంచి
చేసి తేదీ ౪ రాజు సేరుగదా ప్రవేసించి ఆ రోజు సాయంత్రం సేరుగదా జమీందారుదర్శనం
చేసి మే జస్ట్రీటుక లెక్టరు ధారగారు వ్రాయించిన పదీలు అనుపరచినాము. తేదీ ౫ సా
యంత్రం ఆరుఘంటలయ్యిన తరువాత నవేను బసలో వుండగా ఇరుమైలు ముంది వచ్చిబంట్రో
తులు నేను వున్న బసవాద నుదవుడు తీసిదపాలు ఆపి చేసి మమ్మును బాలా నాప్పించి
[illegible] వెళ్లినారు. తేదీ ౬ రోజున జరిగిన సంగతి మే జస్ట్రీటు వారి తప్పు
పాలీసు ధారగారికి వ్రాసి పంపించినాను ఆ రోజునే చత్రపట్నము నుంచి నా పేరను వ్రా
సిన ఉత్తరం ప్రవేసించినది. పైతారఖున అకరుత వుంత దానకు భయం లో [illegible]

ప్రవేశించారు ఈరోజు దినిమసంగతి యావత్తున్ని వ్రాసుకొని ఆ తేదీ రోజున ఆశకాలు
లో వచ్చినట్లుండరవానా చెయ్యడమ్మైనది. ఈరోజు కలగాయితు ౩ తేదీవరకు ఆశకాలో
వుంది లోగా పైనం ద్వారాకోటలు ఇలాకాలో వున్న ఉగ్రవరోకటులు రఘునాథరాజుగారువారి
రి పరాశరసు దాశరథి మిశ్రి వెలదత్తైనవారి పరంగా వ్రాసిన గ్రంథాలులో పైనం -- శ్రీతీపనివ్రా
యించబడానకు పరమానాజ్ఞుచ్చినారు గనుక ఆగ్రంథాలు యావత్తు తెప్పించి వుంచడమ్మైనది.
వారి పేర్లు ॥ ౧ ॥ సామసిద్ధాంతం ॥ ౧ ॥ ఆర్యభట సిద్ధాంతం ॥ ~~౧~~ సౌరం
ఈ గ్రంథాలు ఆశకాలో వుండేసిద్ధాంతాలు -- ౧ ॥ వరాహమిహిర పంచసిద్ధాంతాలు ॥ ౧ ॥
పరాశరసిద్ధాంతం ॥ ౧ ॥ కపిలసంహిత ॥ ౧ ॥ ఆచార ప్రతిమ ॥ ౧ ॥ జైమిని భారతం
గ్రంథాలు ద్వారాకోట ఉగ్రవరోకటులైన రఘునాథరాజుగారువారి పరాశరసుదా
శరథి మిశ్రి వెలదత్తైనవారి పరంగా వ్రాయించినది ॥ ౧ ॥ జైమిని భాగవతం ॥ ౧ ॥ శ్రీజగ
73. న్నాథక్షేత్రమాహాత్మ్యం ॥ ౧ ॥ దైవజ్ఞవల్లభ ॥ టీకా. వేరశ గ్రంథాలు ౧౦కి ఆకారాలు
౧౦ గ్రంథం. ముక్తిపరిలగ్రంథం సిద్ధపరచియుంచి ఆశకాలో తాలూకాతే ౧౩ - వారీకిత్తు
లు మొదలైనవి సకల్పవ్రాసి ఈసెలాం తేదీ ఆశకాలున్ంచికి తుకామక్రాంత పాలెంగారు
పరంగా ఇచ్చినట్లుండరవానా కారగలందులకు విరువుడు తహలా కుపంపించి తదనంత
రం సర్కారుప ములూమూతక వృంరకవుంటే మాటు వచ్చునని నెరుగదా తాలూకాలో చేరిన
గోవిందపురం బంజర్లు తులువున్న జాగా అయినందున ౨౮ రోజు అక్కడ ప్రవేశించినద
రి ఫిరంగులు గాయతు ౩౦ తేదీ వరకు తాలూకేమజకూరు జమిందారు అక్కుత్తు ఆ
వారసట్టాలున్నా మహం గోత్రం ముతు మొదలైనవి వ్రాయడమ్మైనది. తిరిగి ఉత్తరం వ్రా
సి జగన్నాథదేశానకు కథియం మాలి ప్రభుత్వంచేసినవారి రాజుల వంశమాలిక వ్రాయించి
తిరాడుత్తరంలో విదాయించనట్లు ఈ సకుర వానా కారగలందులకు నాచారబంం

స్త్రీల తులచే తను గంజాం పంపించబడినదైనది. (?) ... బ్బరు తారీఖున తమకు వచ్చిన పట్టాను
నుంచి వ్రాయించిన ఉత్తరం పట్టుకొని వచ్చినారు గనుక ఆంతారీఖున నాకు చేరినదని
రుగదా తాలూకా జమీందారులకు ఉత్తరములు వ్రాసెమంటిని.

పూర్వం మధుర గోకుల బృందావన ప్రాంత్యములు యేలిన రాయజయ
సింగు అనే రాజు వంశస్థుడైన నవాబచంద్రసింగు దుర్గా. ఘంపల్లె చెరుగడాకు ఇరువై
కోసుల పైన నున్న పాలమంతికా అనే పేరుగల కొండపల్లెకు ప్రవేశించినందున సదర
రాజు అయిన మొందికా అనే వాడు తనవారితో చెప్పి నవాబచంద్రసింగు వున్న వృక్షం దగ్గరి
కి వచ్చి ఆదరించి అతని పూర్వస్థితి తెలిసి తీసుకవచ్చి వజ్రకాగా అనే గ్రామములోనివా
స్వాస్థ్యములు కట్టి వస్తుసామగ్రి సవరించి రాజ్యము చూసుకొని సదర కరార్తులతో
ని ఆజ్ఞా ప్రకారం ప్రవర్తిస్తూ వున్నందుకు నవాబచంద్రసింగు నవరుల వల్లనుంచిన్ని వారిం
చితే బడ్డ స్త్రీలను వివాహామై గాలి వాహన శకంబులగాయతు కొన్ని సంవత్సరములు ప్ర
భుత్వం చేసిన మీదట తత్పుత్రుడైన కృష్ణచంద్రసింగునికు కుమారుడు రాయసింగు
దేవ, ఇతనికి కుమారుడు కేశిచంద్రసింగు, ఇతనికి కుమారుడు పద్మనాభసింగు అధికార
ములు చేసిన తర్వాత నుత తత్పుత్రుడైన జశియారుసింగుదేవ ప్రభుత్వం వహించి అధి
కారం చేస్తూ తన దేశం నాలుగు ఖండములు చేసి. భూతగడా, సురగడా, ధారాకటుక
నే గడేలు అవి గలిగిన కుమారులకు ఇచ్చి తాను చెరుగడా ప్రవేశించి కుల్లాంతాలూ
నా రాజు అయిన వారి శరణ వుంగరాజు కుమార్తెను వివాహమాడి ఆమెయందు
పరశురామసింగు అనే కుమారుని గని తాలూకె మజుకూరుకు పట్టం గట్టినాడి వి
వాహం ౧౧౫౮ శకంసే ౧౦౪౯ ఫసలీ లగాయతు ౧౦౫౬ ఫసలీ వరకు ౭ సంవత్సరము
లు అధికారం చేసెను. తదనంతరం పరశురామసింగు ఇతని కొడుకు జగన్నాథ సింగు -

ఇతనికుమారుడు కృష్ణసింహుడు. ఇతని తమ్ముడు తుర ధాచరణసింహు, ఇతనితమ్ముడు హరికృష్ణసింహు. ఇతనికుమారుడు అద్వైతసింహు అధికారంచేసిన పిమ్మట తత్పుత్రుడైన శ్యామసుందరసింహు అధికారంచేస్తూన్నాడు.-

14- ఇలాకేమంజు కూరులో వున్న అగ్రహారాల పేరిస్టు. 1. పూర్వంలో రాజా కాజమీందారుడైన బిశియారుసింహదేవ్ రాజు వీరశ్రీ నృసింహదేవ మహారాజులుంగారి బహాంకా శాలివాహనం 1 శకలో అశధాప్రద అనేగ్రామానకు తన పేరు బిశియారుసింహపురమనే అభిధానంచేసి గవర్నమెంట్ అగ్రహారంచేసి ధారాపూర్వకముగా పరబ్రాహ్మణులకు పరంపరాధారాదత్తంచేసినారు. ఇందుల పట్టావారిజు యివేనందున వ్రాయలేదు, వృత్తిని నేయుంమొదలైనవి వ్రాసినక ప్పయ్యంతు పంపించివున్నాను. 2. శ్రీ జగన్నాథపురమగ్రహారం పూర్వాత్తరం యేమంటే పూర్వంతాలూకే మేజు కూరుజమీందారుడైన జగన్నాథసింహుదేవ్ రాజు అధికారంచేసేటప్పుడు వీరశ్రీ రామచంద్రదేవ మహారాజులుంగారి బహాంకా ... గ్రామపురానకు తూర్పుదిక్కున యీ భూమి వుండగా అగ్రహారంకట్టించి తన పేరు జగన్నాథపురమనే అభిధానంచేసి దానాధ్యక్షుడైన హరిసింహు పరమగురువైన ... వంశస్థుల అగ్రహారం చేసి ధారాదత్తంచేసినాడు. శాసనపట్టావారిజు వేదుగనుక వ్రాయలేదు.

3. కృష్ణసింహుసింహదేవ్ రాజులుంగారు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు కే... పురానకు దక్షిణం వున్నభూమి తన పేరు కృష్ణసింహపురమనే అభిధానం చేసి ... గవర్నమెంట్ల అగ్రహారం చేసి ... వీరకేశవదేవ మహారాజులుంగారి గ... దానాధ్యక్షులైన బాలంకి ప్రవరాహ్మణుల పరంపరాధారాదత్తంచేసినాడు. పట్టావారిజు వేదుగనుక వ్రాయలేదు. 4. సదరి కృష్ణసింహుసింహదేవ్ వీరకేశవ...

మహారాజులుంగారి ౧౬ శాలివాహనశకాలలో గోవిందపురానకు తూర్పున వున్న భూమి అగ్రహా రంచేసి తనభార్య సువర్ణాదేవి పేరను ౧౨ వంత్తుల అగ్రహారం చేసి సువర్ణాదేవిపురము నే పేరుపెట్టి దానాధ్యక్షు మార్కండ... శ్రుత్యాత్ముల ప్రహరాజు పరంగా ధారాదత్తం చేసినారు ॥౫॥ హరికృష్ణపురం అగ్రహారం పూర్వోత్తరం యేమంటే హరికృష్ణశింహ అధికారం చేస్తూ వుండ్రి వీరకేశ్వరదేవు మహారాజులుంగారు ౧౬ శాలివాహనలలోను మేషం ౨౭ దినం వైశాఖ బ ౧౦ బుధవారం నాడు తనపేరను హరికృష్ణపురమనే ౧౨ వం త్తుల అగ్రహారం చేసి దానాధ్యక్షు నిత్యానంద మిశ్రో పరంగా దానం చేసినారు॥—

॥౬॥ మరిన్ని సదరిహి హరికృష్ణశింహుదగ్గర పైనవ్రాసిన మహారాజులుం గారి ౧౬ శాలివాహనకాలలోనే పూసపాటి వారు ఆదేశం యిచ్చేటి వృద్ధ అనికాతరప్ప నవాబుగారైనశా మన్న వంత్తుల దివానుసన్నాసి పట్నాయకుడి తమ్ముడు హరి కృష్ణపట్నాయకు వారు దనపేరనుగా మకృష్ణపురమనే పేరుపెట్టి... వంత్తులభూ మిఅడిగినపుచ్చుకొని ౧ వంత్తులు అగ్రహారంచేసి దానాధ్యక్షు మహాదేవి సాంత్వనా పురంగా దానంచేసినారు॥ ౭॥ కమలాదేవిపుర అగ్రహారం పూర్వోత్తరంయే మంటే పైనవ్రాసిన హరికృష్ణశింహుగారి వీరకేశ్వరదేవు మహారాజులుంగారి ౧౬ శాలి వాహనకాలలో మిథునం ౨ దినం ౨౮ శుద్ధ బ ౧౦ శుక్రవారం నాడు ... పురగ్రామానకు ప శ్చిమభాగమందు తనభార్య కమలాదేవి పేరను ౧౬ వంత్తులు ధారాదత్తంచేసి దా నాధ్యక్షు మహాదేవి సాంత్వనా పురంగా దానంచేసినారు॥—

౮॥ శ్రీ.. మరియాదేవి భాగంలో గోటలో వున్న శ్రీ జగన్నాథస్వా మివారికి పూర్వం జమీదారు ... దేవుగారి వల్లనే ఇవ్వబడ్డదట. ఇందుకు పట్టా లేదు. ఈమధ్య వంజరు గుంతూ వున్నది॥- వెరశి దేవద్రాసిన వన్నుల ... ఇనాము గ్రామము

లు జరుగుతున్నవి॥ ఈ తాలూకాల్లో మాదులు - కరణాలు - గోవిందపురం మొదా॥
౧౪ మం॥ ౻ మజుకూరు - కంజుర త్తు॥ ౨॥ రు నారు = చరణము వాంత్తు॥ ౨॥ చికలి శా
శా = కంబువు వాంత్తు॥ ౪॥ డెంగ్గాప్రద = గోపసాద్యము వాంత్తు॥ ౧౧॥ నుజనీయరా - ౨౦
బాధర పట్నాయకు॥ ౬॥ ధనుంత్తరా - చరణ పట్నాయకు॥ ౧౫॥ పెద్దర పుంజ = ఆత్రాం
దత్రికార పట్నాయకు॥ ౮॥ మారుడు పల్లి బెబిరాకు॥ లక్ష్మణ పట్నాయకు॥
సరాంకు(డొ మొదా॥ ౧౮॥ మం॥ మజుకూరు॥ ౨౦ బాధర పట్నాయకు
డు॥ ౧౦॥ సున్నిత్రరా = పురుషోత్తమ పట్నాయకు॥ ౧౧॥ అశోకపురం = ౧౨॥ కంద
౨౦బి = ఆరిసుందత్రికర పట్నాయకు॥ ౧౩॥ కనుబొల్లిరాజు తువాయ్యల జాగీరులక్ష్మ
ణ పట్నాయకు॥ ౧౪॥ పోత్రాసింగి॥ ౧౧॥ చిరుపురం = ౧౬॥ నారాయణపురం దార
బోత్రుమరదేవు జాగీరు॥ కరణం వేడు॥ ౧౫॥ తక్కరదొరాజు గారి జాగీరు = చరణ
పట్నాయకు = ౧౭॥ నేరుగడా కోటప్రతి సామర్థ్యంమైన సహాస్యం గ మొదా॥
౧౮॥ మం॥ మజుకూరు॥ నారాయణపురం = ౧౯॥ రామగిరి = ౨౦॥ సాగరపల్లి
సరావతి గొంతెరాజులకు ఇచ్చిన జాగీరు॥ కుంజు దాసు॥ ౨౧॥ ద్రకున పురం రాయిగారి
జాగీరు = పద్మచరణు॥ ౨౨॥ సత్రుడెవ్వరాజు గారి జాగీరు॥ పీతాంబరదాసు॥ ౨౩॥
76. చికలి - ౨౪॥ బొనుంది = దొరవాను॥ ౨౫॥ పద్మపురం॥ తారాంగపట్నాయకు॥ ౨౬॥ లుబా
దగడా = విట్టుపట్నాయకు॥ ౨౭॥ మనుమరాత్రి॥ లంజపల్లి = రామచంద్రపట్నా
యకు - ఈ గ్రామాదులకు కరణాలు పూర్వులకు పూర్వం బలి యూరుశంపుదేవునా
డు కళింగకం ఇవ్వబడ్డదట. ఇండ్లదగ్గిర ను పూర్వీకమైన శాసనములు పట్టాలు దొరు
కవి వేలు వేవు, తత్రిమ్మాన్వ్రాసిన జిరాయితులకాయితు వ్రాసినగా వయిగానా తహ
లు కాని తాలు వుంచి వున్నాను॥-

ఇలాగా బయలు రాజ్యం విశేషములు వివు- ఈ నెల ౧౮ తేదెలగాయి
తు ౩౦ తేదీ వరకు పదరి వ్రాసిన పూర్వోత్తరములు దరియాప్తు చేసి వ్రాసివుం
చి ఈ డిశంబరు నెల ౧ తేది కామిద పురంనుంచి బయలుదేరి పెద్దకవిడి తాలూ
కా చైతన్యశంకు భీమదేవశాలికసు పాలయిన చిగుప్పురి ప్రవేశించినారు.-

చెరుగడా తాలూకా అక్కకత్తుల శాసనములు మొదలైనవి వ్రాస్త
ట్టుకట్టి రవానా చెయ్య దక్కైనది. దాఖలు చత్తాగించవలెను. ౧౮౧౮ సంవత్సర తేది
౧౮ డిశంబరు నెల భావనామ సంవత్సర మార్గశిర ... ౩ బుధవారం నాడు మకాం.
17- చిగుప్పూరి.   మహారాజశ్రీ ఆన్ష్టంగ సర్వేయరు జనరల్ ధారగారికి సముఖానకు-
పులిగడ్డ మల్లయ్య ముతసద్ది వ్రాసుకున్న ధారాకోట తాలూకాలి పోటు.. ఈ ధా
రాకోట తాలూకా పూర్వం నాలుగు చిదంబరం గిలలో దిన్ని ఈ నాలుగు శంగలకున్ను వైనంమే
మంటే. జొరుగడా నురుడా ధారాకోట, చెరుగడా, ఈ నాలుగున్ను పూర్వంమేకరా
జ్యమై అరణ్యాక్రాంతమై వుండెగనుక రాజులచేత బాలింప బడక పరకరాతా
క్రాంతములు అయి వుండెను. ఈ ప్రకారంబ వాయిదినములువుండగా ఇటువలస
వరులచేతను చంద్రాశించు అవేళ తనికి ఇవ్వబడి నందున పరియూ యతేతద్వంశీకు
లైచేసిన స్థలాలు పంచుకాని జమీందారున్నై మొదలాయి నాటి నుంచి అధికారంచే
స్తూ వున్నట్టుగాతె లియబడ్డది. రెండువేల సంవత్సరములు అయింది. కేవలం
అరణ్యభూమి, సర్వార్థ కారున్నైన రాజులచేత పాలింపబడ్డస్థలం గా.. ౹. .

ఇక్కడ యున్ని దినములు దరియాప్తు చేసినా వారి రమే లికలు నాల్గవా
డలు మొదలైన విదరియాప్తు కావేదు. ఈ తాలూకా ప్రస్తుతం విస్తరించి అరణ్యభూమి
కాదు. కొంచం కొంచం పర్వతాలున్ను స్వల్పములుగా అరణ్యములున్ను కలవు.—

దేవస్థానములు ॥౧॥ శ్రీ ముక్తేశ్వరస్వామివారు ॥౨॥ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరస్వా
మివారు ॥౧॥ శ్రీ చంద్రకేశ్వరస్వామివారు - ఈస్వామివారల పూర్వోత్తరమైనట్టి
పర్వతాగ్రమందు బ్రాహ్మణ్ శ్రీ చంద్రకేశ్వరస్వామివారికి పశ్చిమభాగమందు శ్రీ ముక్తే
శ్వరస్వామివారని లింగప్రతిష్ఠచేసినారు గనుక-ఈ అరణ్యమందు ఆశ్రమములుచేసు
కొని తపస్సుచేస్తూ వుండే ఋషులు పూజించినవారైరి॥ ఇటులో ముచేంద్రకల్పుడనే
రాజు ధర్మవంతుడై న్యాయప్రకారంగా రాజ్యపాలనచేసే సమయములో వైకుంఠ
క బ్రాహ్మణుడు రూపవంతుడై వుండెను గనుక కామినీ అనే పిశాచగణం సదరు బ్రాహ్మ
18. ణ్ణి బలాత్కరించేటందుకు చూచి మోహితురాలై దివ్యస్త్రీరూపధారిణియై బ్రాహ్
మ్మణ్ణి గృహానకు వచ్చినందునను అతను నవ్వుచు ఎవరు నా ఇంటికి వచ్చిన పనియేమి
అని అడిగితే ఆ కామిని నేను నిన్ను మోహించి వచ్చిన భార్యాస్త్రీని అని మృదువాక్యము
లచేత ప్రార్థిస్తూ అనుసరించినందున పైన వ్రాసిన బ్రాహ్మణుడు తన యొక్క భార్య
తప్ప దానితో బద్ధానురాగుడై కామోపభోగాదులు అనుభవిస్తూ వుంటూవుం
డగా వక మాసం పూర్తి అయ్యేవరకు-ఈ బ్రాహ్మణ్ణి యొక్క సవతి కుటుంబం కామినిచే
కబళించబడి తనుచనిపోయినారు। తర్వాత ఈ బ్రాహ్మణుడు బాలా దుఃఖితు
డై స్త్రీ ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత ఇంత అవయోగం సంభవించినది ఏమిపోతు వాళ్ళని
నానా-చే-నే జ్యోతిష్కులచే తరచి చెప్పించగా పిశాచప్రవర్తనలు కొన్ని కనుపిం
చెను గనుక-ఆతని కుటుంబ నాశనార్థమై వచ్చిన భూతము గాని మనుష్యస్త్రీ గాదని
ఇక్కడ మీరు - తన్ను పరిపోషించేస్తున్నది అన్న భావం మనస్సుకు తోచెడు వా
యంచే తను తప్పించుకొని వెళ్ళవలెను అని విచారించి ఆ స్త్రీతో చెప్పి వలారపుతో
నేను కంచి తీర్థయాత్ర వెళ్ళి వుండి రెండుమూడు కోసుల దూరాన వున్న గ్రామం వద్దకు వెళ్ళిన

స్తాను. నీవు ఇంట్లో జాగ్రత్తగా వుండుమని చెప్పి ప్రాణసంరక్షణార్థమై బయలుదేరి కొంత దూరం వచ్చే వరకు పైన వ్రాసిన మోహినీ గణానికి ఈ బ్రాంహ్మడి మనోభ్రావంతె తెలిసి వెంబడి పోయి కనుపడనందున భయపడి తన్ను సంరక్షించేవారు యెవరని విచారిస్తూ పైన వ్రాసిన చంద్రకీర్తీశ్వరు లనే రాజు సమీపానకు వెళ్లి శరణుజొచ్చినాడు. పైన వ్రాసిన భూతమున్ను కూడా వచ్చినది. అంతట రాజు ఉభయులను చూచి మీరు యెవరు మీ సంగతి యేమి వుంటుంది. అని అడిగితే ముందు బ్రాంహ్మడు చెప్పినదియేమంటే. నేను పదిమంది బునాది కర్మములు కలవాడై సద్వృత్తిచే తమదు వర్తిస్తూ వుండేవాన్ని. ఈ లాగున వుండగా యీ కర్రి మంచాలి స్త్రీ సాంహములో ప్రవేశించి వరించి నందున నేను చిత్త చాంచల్యమై కామాది భాగములు అనుభవిస్తూ ఒకమాసం ప్రవర్తించే వరకు ఈ వ... జీవమున్ను చనిపోయినారు. అంతట నేను విచారించగా పిశాచముగా తోచబడి శారీయావద్దనున్న వదలి ప్రాణసంరక్షణార్థమై వచ్చేవరకు వెంటబడ్డదని చెప్పినాడు. తదనంతరం కామిని చెప్పినదియేమంటే. నేను ఈయన భార్యను పోషించలేక వదలిపెట్టి వచ్చినాడు గనుక నేను ఇతన్ని అనుసరించి వచ్చినాను. అని చెప్పినది..

అటు పిమ్మట రాజు అంతట సాయంత్రం అయ్యే వరకు రాజువారి ఇద్దరిని ఒక గదిలో వుంచి మరునాడు విచారించితాము అని విచారిస్తే బ్రాంహ్మడున్ను తని యంత్రం చెప్పిన విధాన కామిని భూతం లో కూడా గదిలో వుంచే వరకు కామిని శా బ్రాంహ్మణ్ణి భక్షించి రక్తమాంసాదులు భక్షించి యెముకలు చర్మం గదిలో పడవేసి అదృశ్యరూపమై జనులకు కనుపించక పోయినది. మరునాడు రాజు ఆస్థాన ప్రవేశమై వారిని తీసుకొనిరండని ఆజ్ఞాపించినందున పరిజనులు వచ్చిచూడగా యెముక

లు చర్మంపతి వుండెగనుక అవి తీసుక వచ్చి రాజుకు అనుపరచినంతల్లో బయలుదేరప
టి బ్రంహ్మహత్యాదోషానకు వెరచి రాజ్యం విడిచిపెట్టి ఆబ్రాంహ్మణుని హత్యయము
కలుగరాదని వెంతను వేసుకొని అనేక పుణ్యస్థలాలు పైనవ్వాసిన ముక్తేశ్వర స్వామివారి
ఆలయం వద్దికి వచ్చి ఈశ్వరుని గురించి తపస్సుచేసినందున ప్రసన్నుడై ఆబ్రాంహ్మహత్యదో
క్షయమంకలు బ్రంహ్మేశ్వరుడనే లింగమూర్తిని చేసి ఆరాజు సుచంద్రకోటీశ్వ
రుడనే లింగమూర్తిని చేసినాడు. ఈచంద్రకోటీశ్వరుడు స్వామివారికి పూర్వం బ్రం
హ్మహత్యాదోషం వల్లను వకపార్శ్వం బిల్లకపుండి పోవడమున్ను తిరిగి ఆరువేలు అ
ర్వోత్తమప్పలంక తిరిగి పూర్తికావడమున్ను అవుతున్నది॥

79. తదనంతరం ధారాకోట జమీందారు కూటస్థుడైన పార్థుశింగు ప్ర
భుత్వం చేసేటప్పుడు ఆస్థలానకు మేతయుబోయిన గోవులలోక పిలధేనువు పైనవ్వా
సిన శ్రీ ముక్తేశ్వర స్వామివారి మీద నుక్షీరములు వర్షించి వస్తూవుంతగా వకనా
డు గోపకుడు చూచి పార్థుశింగు గారికి అనుపరచినందున రాజు విచారిస్తూవుండే
వరకు స్వప్నదృష్టమున్ను ఆ మొగనుక పార్థుశింగు ముక్తేశ్వర స్వామివారికి శ్రీబ్రహ్మే
శ్వరుస్వామివారికి, శ్రీచంద్రకోటీశ్వరుస్వామివారికిన్ని ఆలయములు కట్టించి పునఃప్ర
తిష్ఠచేసి నిత్యనైవేద్యాది పారాధనలు జరగగలందులకు కట్టుబాట్లు చేయించినాడు.

మృగాలు - పెద్దపులులు - చిరుతగండ్లు - కోతులు - కొండముచ్చులు - ఎలు
గుబంట్లు - వేళ్లు - దుప్పులు - అడవి పందులు - నక్కలు - ఇత్యాదులు వలవు, విశేషము
లేవు॥ - పక్షులు॥౧॥ గరుడపక్షులు॥౨॥ పాలపిట్టలు॥౩॥ అడవికోళ్లు॥౪॥
నెమళ్లు॥౫॥ గువ్వలు॥౬॥ బంతిగువ్వలు॥౭॥ గుడ్లగూబలు॥౮॥ కాకులు॥౯॥ కో
విలలు॥౧౦॥ బకాలు॥ ఇత్యాదులు కలవుగాని వింతలు లేవు॥ — — —

మన్నెలు ౧. ధారాశాకోట కోట ౨. కాటేపల్లి దానకోట దేశ తాయు ౩. చా
హరి కాల్లూరు ౪. కసాలయు ౫. శాశ్వబాడి ౬. ఇ ప్రతాపపురం ౭. వారిపురం కోట
౮. నారాయణపురం ౯. బొల్లి సుమర్తి ౧౦. పట్టుపురం ౧౧. కొనపరు ౧౨.
గోపాలపురం ౧౩. నాథపురం ౧౪. పాండు బేరాలు ౧౫. ఖిరానాకోట ౧౬. దేవర
కొండ దానకోట ౧౭. కాలేసుత్తా ౧౮. గొండ బేరాలు ౧౯. బిల్లచాబ్రోలు ౨౦.
జింరు బెండపూడి ౨౧. చిన కోట ౨౨. ధమన దాసు ఈ కోటలు గాకుకాలు వుంచిజ--
లు లుపోయిన రాజ కోటలు కావు. వీరు తాంక పొదలు ఎత్తి చేసి కోటలనిచేరు పెట్టి
నారు. వీరికి కాల్రమాణాలిపి వుం—   అగ్రహారములు —.

౧. దర్శాంకపల్లి శాసనం దామరాలు ౧. గోపాలకృష్ణపురం చా
డి శిలాశాసనం ౨. రాజేంద్రపురం ౩. కాయితా పల్లి ౪. పురుషోత్తమపు
రం, ౫. .. రంగనాథ ప్రతినామమైన మాచ్చశింగిపురం ౬. రసపురం వద్ధిజగన్నా
థపురం ౮. చవ్వగాం వద్ధిరాజేంద్రపురం ౯. ఖండదేవు భైరాయశింగిపురం ౧౦.
కొయిరా రామచంద్రపురం ౧౧. లకుడా పాట్రప్రతినామధేయమైన రాజేంద్రపు
రం ౧౨. కేతఖిపురం వద్ధిరాజేంద్రపురం ౧౩. చంద్రమహాదేవిపురం ౧౪. కుంటుపడా వద్ధిజగన్నాథ
పురం ౧౫. పితభారాయశింగిపురం ౧౬. జామినేని అగ్రహారాలు వీరికి పదిల్లిలిపి వుం— —
౧౭. గోవర్ధనపురం ౧౮. రామచంద్రపురం ౧౯. త్రిలోకమపురం ౨౦. శ్రీమ
ఘునపురం ౨౧. దామోదరపురం ౨౩. నారాయణపురం. —

ఈ తాలూకాలో వుండే వస్తువులు ౧. ధాన్యం, ౨. చోళ్లు ౩. పెసలు
౪. కందులు ౫. ఉలవలు ౬. జామలు ౭. మినుములు ౮. గోధుమలు ౯. అ
వాలు ౧౦. నువ్వులు ౧౧. తామతలాలు ౧౨. ఆముదాలు ౧౩. జామలు ౧౪.

గుహలో బిలము౧ — వనమందు కొండల మీదనున్నటువంటి వస్తువులు౧౧ పెద్ద
కందులు౧ ౨౧ కంద మూలము౧౩౧ గినుములు౧౪౧ గుంటలు౧౫౧ కొట్టలు౧ లో
80 దేశములో గనులలో కాపులు లేవు౧౧. జమీందారు లెక్కత్తును గురించి తాటా
కాలి మానిసా వుండుటచేత, ఆతను అన్నిస్థలములలో వున్నాడు గనుక వ్రాయదగ్గ
మైనదికాదు. వెనుక నుంచి వ్రాయించి పంపిస్తున్నాను. ఆ శకాలోని సిద్ధాంతినిగారి
దగ్గర వున్న ప్రతి చూచినాను. సిద్ధాంతం వ్రాసి వుంచదగ్గమైనది. వెనుక నుంచి పంపి
స్తూ వున్నాను. ఆ శకాతాలూకాలో పూర్వోత్తరములు దరియాప్తు చెయ్యతగ్గమై
నది. -ఈరోజు ఇక్కడి నుంచి బయలుదేరి నెల్లూరుదాకు వెళ్లుతున్నాను. ధారాకో
టతాలూకా గ్రామాదుల వారికి కత్తులు అగ్రహార పట్టాలు, అమరియాలు వగైరా
లు ప్లాకట్టుగా వ్రాయించదగ్గమైనది. దాఖలు చిత్తగించవలెను. లసినదిగా దివ్య
చిత్తానకు తెలియ పరచినాను. ౧౮౧౪ సంవత్సరం తేది ౩ నవంబరు నెల భావసంవ
త్సర ఆశ్వీజ బ ౧౧ గురువారం మకాం ఆశకాం౧౧   కావలి గడ్డ మల్లయ్య ముతప్పుడి వ్రాలు

81. మహారాజశ్రీ కర్నల్ కాలిన్ మెకంజీ సర్వేయర్ జనరల్ ధొరగారికి
ముఖాను౧ ౧౮౧౪ సంవత్సరం నవంబరు నెల ౧౩ తేది లగాయతు ౨౦ తేదీవరకు కావలి
గడ్డ మల్లయ్య ముతప్పుడి వ్రాసుకున్న రిపోర్టు. ఆనట్టు నెలలో శాంతాయుక (నది వాగాల
రుక్మతచేసి (న) ముఱ్ఱప్పనందు నవుంటిమి... ఆనుంచి ఆశకా ప్రవేశించి అక్టోబరు నె
ల పర్యంతం సంకటంచేత వుండదగ్గమైనది. నవంబరు నెల తేది ౧ లగాయతు ౩ తేదీ
వరకు ఆశకాతాలూకా లెక్కత్తులు మొదలైన వి వ్రాయదగ్గమైనది. ఆ శకాలో వుంటి
పూర్వోత్తరములు ఏమంటే, పూర్వం ద్వాపరయుగమందు ఈ స్థలంబ వయిరణ్య
ముగా వుండును గనుక పాండవులు వనవాసానికి వచ్చి యేయే పుణ్యస్థలములు

సంచరించి తిరుగుతలను ఈ స్థలానకు వచ్చి ఋషికుల్యానది తీరమందు కొన్నాళ్ళు నివ
సించి ఇక్కడ పంచపాండవులు అయిదు శివలింగములు ప్రతిష్ఠచేసినారు.
ఈ పాండవులకు ధర్మపత్నియైన ద్రౌపదీదేవి ఖండికి ఆనేదుగాడిదేవిని ప్రతిష్ఠచేసె
నది. ఈ పాండవులు ప్రతిష్ఠచేసిన అయిదు లింగములకు తమ పేరిడి వున్నా నామములు

ధర్మరాజు నకుల, సహదేవులు, వీరు ముగ్గురు వకపేర మందు వారు
డు శివలింగములను ప్రతిష్ఠచేసినారుగనుక ఈ స్థలం త్రిపురేశ్వరమని అనిపించు

2. కుంటూరు వున్నది. ౨. ఈ స్థలానకు తూర్పుభాగం అరకోసెడు దూరాన భీముడు
శివలింగ ప్రతిష్ఠచేసినాడుగనుక ఆ దేవునికి భీమేశ్వరస్వామివారని నామధేయ
పేరిడి వున్నది. ౩. ఈ స్థలానకు దక్షిణభాగం ఋషికుల్యానదికి ఆవల చిన్నకొండమీ
దను అర్జునుడు శివలింగప్రతిష్ఠచేసి నీలకంఠస్వామివారని నామధేయము పేరిడినారు.
౪. సదరి త్రిపురేశ్వరస్వామి వారి ఆలయానకు పూర్వభాగమందు ద్రౌపదీ
దేవి ప్రతిష్ఠచేసిన ఖండేశ్వరి అమ్మవారి దేవాలయం వున్నది. ఋషికుల్యానది
కి దక్షిణం చిన్నకొండ మీదను వక ~~వైరాగి~~ వైరాగి తపస్సు చేస్తూ వుండగా ఈశ్వరుడు అత
నిస్వప్నమందు ప్రసన్నుడై నేను ఫలానిచోట మన్నులో కప్పబడి వున్నాను. నన్ను
మాలో తవ్వి తీయించి పూజచేయుమని ఆనతిచ్చినాడుగనుక సదరు వైరాగి పూ
ర్వం శిష్యాయిగా వుండెగనుక తన సేవకులతో చెప్పి స్వామివారు చెప్పిన ప్రకారం గుహ
తీయించేవరకు లింగమూర్తి దృష్టమైనందున ప్రతిష్ఠచేసినాడు. ఆ గుహవారి దేవాలయం
వతేనే వున్నది. దానిచుట్టు వకరు ఇద్దరు మనుష్యులు వుండి తపస్సుచేసె పాటి గుహలు
వున్నవి. ఆ పర్వతంబు ఋషిసంచార భూమి అని చెప్పినారు. ఈ అరణ్యప్రదేశములు
జనప్రదేశములు ఆయెగనుక ఋషిసంచారం ప్రకటన లేక పోయినందున ఇప్పుడు.

ఈదేశానకు ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండే రాజులు సదరి దేవస్థానములకు ఆలయములు కట్టిం
చి విశేషమైన పరిచారికములు జరిగించి డుత్సవాదివినియోగములు జరిగిస్తూవచ్చి
83. నారు॥ గజపతివంశీకులైన రాజులు ఈదేశములకు ప్రభుత్వం చేసేవరకు జరిగిన
పనివాట్లక్రమము. తరువాత మొగలాయివారు ఈదేశానకు అధికారానకు వచ్చిది
నాలు ఆక్రమించి శ్రీకాకుళం పర్గణాలో దాఖలుచేసి మామూల్గా తహసీలు చేసేటందుల ఆశికా
కసుబాచేసి దీనికిందను దాఖలుచేసిన గ్రామములు॥. ఆశికా౹ ౧॥ కసుబే మజుకూ
రు॥ నున్నాంబా౹ అల్లిపురం॥ కాలసింధపురం॥ దేవభూమి౹ నిరాళా
బ॥ కామరాన వాటా౹ ౧॥ కు మూరమతా అనేది పూర్వం సదరు గ్రామాదులలో
నే వుండెది. ఇదివలగ్రామాలు చేసేటప్పుడు పేరే మహాలు చేసి ముల్కి వేసినారు॥—
౧॥ కు మారి॥ మొంగరాం॥ పదాల॥ జయపురం॥
లో పతారు॥ తారాలం॥ వారి దా పద్రు॥ కోట నాదా॥ కసుబా సమేతు
౧౧ గ్రామములు పర్గణా చేసి ఆశికా పర్గణాలు అనే పేరుబెట్టి ఆశికా కోటబెట్టించి
కిల్లాదారు పరంగా వుంచి మామూల్గా తహసీలు జరిగించుతూ వచ్చి శ్రీయంబుదాల కిను ఈ కిల్లా
లోను వుండి కసుబే మజుకూరు తరఫు తాలూకాల జమీందార్లు వేమ తహసీలు జరిగిస్తూ
84 వచ్చినారు. ఈ తాలూకా కు దక్షిణం అయిదుకోసుల దూరానను కుల్లా పర్గణా వున్న
ది. ఆ పర్గణా పూర్వోత్తరములు ఏమిటంటే, పూర్వం వాశిరెడ్డి వంశ భూపతి
అనే రాజు కులోలో వుండి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండెను. మొగలాయివారి అధికారము
లో సదరు రాజు సంతతి మృతనష్టమైనందున ఈ కుల్లా పర్గణా ఖాలీచేసి కులాలో
కోటపెట్టించి ఒకరాడ దారాన్ని వేయించి కిల్లాదారున్ని వుంచినారట. సదరు మందభూ
పతి వంశావళి యన్ని స్థలములయందు విచారించినా దరియాప్తు కావేదు.

ఈ కొల్లేరుకు దక్షిణ భాగమందు గల... వున్నది. ప్రసిద్ధమైనది కాదు.
మాఘమాసం అనే అడవులలో నుంచి వచ్చే కొండ కాలువ, ప్రాచీన పూర్వ దేవాలయములు
లేవు. శిలాశాసనములు లేవు. ఈ కొల్లాపర్గణా గ్రామముల పేర్లు:-

౧ కొల్లేరు గ్రామం ౨ ... ౩ ... ౪ ... ౫ ... గ్రామం ౬ ...
౭ ... పురం ౮ ... ౯ ... ౧౦ ... -ఈ మొదటి మిది
గ్రామములు పర్గణా అనిపించుకుంటూ వున్నది. నమక చాలాదినాలు మొగలాయి వారు అ
ధికారం చేసినారు. 1755 సం॥ ఫసలీలో గంజాం తో స్వాకు కుంఫినీ వారు అధికారం
లోకు వచ్చి గంజాం కసు పారచేసి ఆశకా తరువులోను వుండే జమీందారులను బుకట
వుపరచి తేరుగ రాజ మాబంధులని నరయించి అధికారము చేసేయడలను పై
న వ్రాసిన పర్గణాలు ఖాలిసా కిందనే వుంచి మేస్త్రరు కాలస్వ రుటు ధారగారి అములు
ల గాయత మేస్త్రరు ఖాన్ ధారగారి అములు పర్యంతరం ఈ విధులను వుంచి ఆమా
నమాన్యం జరిగించినారు. తదనంతరం పటువు చెరిద్దారగారు గంజాం జిల్లాకే వచ్చి
రు అధికారానకు వచ్చి దరోబస్తుగా లోకులలో వుండే జమీదారులకు వారి తా
15 లూకాలలో సాయిరు కలాలి బాబతు విడదీసి తమపరం చేసుకొని మహాలు... ఇను
గురించి శాశ్వత ఖుజమాబందీ చేసి పరచి ఖాలిసా పర్గణాలు సదరి బాబతులు
వాయిచేసి గ్రాంటు చెయ్యడానకు ఆశకా పర్గణా, ఆశకాముఠా, కుమారి ముఠా అ
నే మూడు మహలులు చేసి, కులోకి వక ముఠా చేసి సదరి మూడు మహలులు 1809 సం॥
రూ పాయలుకు గ్రాంటు చేసేయడల... సూరు వరశం గారు వుగ్రాంటులో పంచుకొ
ని కొండొక్కు మారుడైన వెంకట కొండ్రా వువేరను వ్రాయించినారు. అనుక 1809 సం॥ ఫసలీ
గాయతు-ఈ వరకు వారిపరం గానే అధికారం జరుగుతూ వున్నది.—

ఈ తాటాకు కాలాల్లోనే మీరు చిత్రాలు లేవు, టంకు పెం ద్రావసం విస్మరించిన
శృతాలు కనుమలు మీరు లేకుండు, ఉదవులు లిఖిత్రాదులు యంత్రమాత్రం లేవు.—
నవంబరు నెల 1 తేదీలగా యతు 3 తేదీ వరకు సదరి తాము తాలపత్రాలు మొదలు లేఖకత్తు
లు వేయు దళ్లైనవి వ్రాసుకొని సదరి తారీఖున నేను శ్రీకాకోట తాటాకు లేఖకత్తులు మొద
శాసనములు ఇవిటూర్లు సమేతుల వానా చేసి అక్కడి నుంచి వేయు 4 తేదీ రోజున నేను
కుడ బొత్తి వేసించి ఆ రోజు సాయంత్రం శేరు గాజా [illegible] దారు చదవం చేసి మెజస్ట్రేటు
కలెక్టరు ధారకాలు వ్రాయించి నవదీలు అనుపరచినాను. తేదీ 7 రోజు సాయం
త్రం అయిన ఆరుష్యు [illegible] మీద నేను బసలో వుండగా ఇరువై మంది వడ్డెబంట్రోతు
లు నేను వున్న బస మీద నుబడి దీపాలు ఆరిచివేసి మ వస్తువులు నాప్పించి వెళ్లినారు.
ఆ రోజున జరిగిన సంగతి మెజస్ట్రేటు వారి తరఫు వారికైను దొరగారికి వ్రాసి పంపించి
నాము. ఆ రోజుననే చెన్నపట్నం నుంచి నా పేరను వ్రాసిన ఉత్తరం ప్రవేశించి ఈ జరిగిన సంగతి
యావత్తూ రిపోర్టు వ్రాసుకొని 5 తారీఖున శ్రీకాకొత పాలులో చన్నపట్నం రవాణా చెయ్యబడ
వైనవి. తేదీలగాయతు 13 తేదీ వరకు ఆ శీకాకోలో వుండి లోష్టనం ద్వారా కోటతాలు
కాల వున్న అగ్రహారములు రఘునాథగురువు, హరిహరదాసు, దాశరథిమిత్రి, మొదలైనవా
రివద్ద వున్న గ్రంథాలవైనం శోధించి పనివ్రాయించడానకు పరవలానా ఇచ్చివుండిరిగనుక
గ్రంథాలు యావత్తు తెప్పించి వుంచడమైనది. గ్రంథాల పేరస్తు.—

1. సోమసిద్ధాంతం అనేది గ్రంథం 2. ఆర్యభట్ట సిద్ధాంతం, శౌరిసంఘ గ్రంథా
లు ఆ శీకాకోలో వుండే సిద్ధాంతి వ్రాసినాడు.— 3. వరాహమిహిర పంచసిద్ధాంతం 4.
పరాశర సిద్ధాంతం 5. కపిల సంహితా 6. ఆచారప్రదీపిక 7. జైమిని భారతం
8. జైమిని భాగవతం 9. (శ్రీ) జగన్నాథ క్షేత్ర మాహాత్మ్యం 10. దైవజ్ఞవల్లభా —

ఈగ్రంథాలు ధాకాకోట అగ్రవర్తకులు, రఘునాథరాజ గురువు, వారి వారదాసు, ధా
శరథి మిశ్రీ ముదలైన వారి పరంగా వ్రాయించబడ్డాయినది. పెరశి గ్రంథాలు గంపేర్లు ఇవేవా
లు 91 కి గ్రంథములు మొత్తం పేలు గ్రంథములు చేయించి ఆ శికా తాలూకాలో పెన్ను
లు అనేక తత్వాలు మొదలైనవి నకళ్లు వ్రాసి ఈ నెల తేదీలం ఆ శికానుంచి పితలామకాం
త- .... బంట్రోతుల పరంగా ఇచ్చి చిన్నపట్నం రవానా తాశలందులకు బరంపురం తహ
లోకి పంపించి. తదనంతరం సర్కారు పనులు చూడక పూర్తికి వుంటే మాట వచ్చునని
చేరుగడా తాలూకాలో చేరిన గోవిందపురం బంట్రోతులు వున్న బ్రాగా అయిదం
దున అక్కడ ప్రవేశించి సదరి తా తారీఖుల గాయతుతెం తారీఖు వరకు తాలూ
కా మజుకూరుజ మీదారు అనేక తత్వ, అగ్రవారపు పట్టాలు, గ్రామాదుల పూర్వోత్త
రములు మొదలైనవి వ్రాయబడ్డాయినది. తేదీ ౨౬ ని- ..... వ్రాసి జగన్నాథ దేశానక్షు
కలియుగాది నుంచి ప్రభుత్వం చేసిన రాజుల వంశా- ... వచ్చి సదరి పండిత్వము
లో బిడాయించి చిన్నపట్నం రవానా కాగలందులకు తాలూకు బంట్రోతు చేత సుగంజాంపం
పించబడ్డాయినది. తేది నవంబరు తారీఖున తమరు చిన్నపట్నం నుంచి వ్రాయించిన ఉత్తరం పట్టు
కా నివచ్చినారు. తేదీ ౩౦ తారీఖున నాగు మట్టునది. చేరుగడా తాలూకాజ మీదారుల పూర్వో
త్తరములు ఏమనంటే, పూర్వం మధురా గోకుల బృందావన ప్రాంత్యములు యేలేసేవా
డు నశించు ఆ సీ రాజు వంశీకుడైన సవా చంద్రశింగు దుర్గా ప్రసాదం వల్ల చేరుగడా
కు ౧ రువై కోసుల మేరను వున్న పాటు మంతికి కోసెడు మేరగల కోదుపట్టెకు ప్రవేశిం
చినందున పవరరాజు అయిన మొఖ కో అనే... ఉన్నవారి లోటి సవా చంద్రశింగు
వున్న వృత్తం దగ్గరికి వెళ్లి ఆదరించి ఆ వృత్త పూర్వస్థితి తెలిసి తీసుకొని వచ్చువట్లు
కోగా అనేగ్రామములోని వాసగ్రామములు వస్తు సామగ్రి సవరించి రాజు ముగా చేసు

గాని సపరకారులు యితని ఆజ్ఞప్రకారం ప్రవర్తిస్తూ వుండిరి. తమకేప హచంద్రశింగు సవరు
ల వల్లనుంచి .... తిబద్ధ స్త్రీలును విహాహాహ్లైకా శాలివాహనం ౧౫౦౪ శకంలగాయతు నా
న్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసినమీదట తత్పుత్రుడైన కృష్ణచంద్రశింగు, ఇతనికొ
డుకు రాయశింగు, ఇతనికి కుమారుడు కీర్తిచంద్రశింగు, ఇతనికి కుమారుడు పద్మనాభశిం
గు, అధికారము చేసిన తరువాత తత్పుత్రుడైన బళియారుశింగు దేవ ప్రభుత్వం వహించి
అధికారం చేస్తూ తన దేశం నాలుగుభాగాలు చేసి .... , సురుడా, ఖారాకోటు అనే గఢీ
లు అరివరకు నతని నలుగురు కుమారులకు ఇచ్చి తనకు వున్నసంపాదించి కులోత్తాలుగా కూడా అష్ట
డు వున్నాడు వంశోత్తరజ్ఞానపూర్తి శరణ మంగభూపతికి మాతృదేశ విహాహాపరాధీ
మొందు - డు పరశురామశింగు అనే కుమారుని తన లోకేమజకూరుకు ఇచ్చి స్వర్గ
గతుడైన శాలివాహనం ౧౫౩౮ శకం స్వస్తి ... యువ సంవత్స
రములు అధికారం చేసెను. ....ంతరం పరశురామశింగు, ఇతనికి కుమారుడు జగన్నా
థశింగు, ఇతనికి కుమారుడు హరిశ్చంద్రశింగు, ఇతని తనయుడు గాధాచరణశింగు.
ఇతని తమ్ముడు హరికృష్ణశింగు, ఇతనికి కుమారుడు ఉద్ధవశింగు అధికారం చేసినమీ
దట తత్పుత్రుడైన శ్యామసుందరశింగు అధికారం చేస్తున్నాడు.—

ఈ లోకేమజకూరులో వున్న ఉగ్రవరీశం పరిస్థితులు హగర్గాం లోతు
లు పాలెం జమీందారుడైన బళియారశింగు దేవరాజు వద్ద శ్రీనృసింహదేవ
మహారాజు ఉండగా ... బహాదూర్ శాలివాహనం ౧౫౭౮ శకంలో అళకాపుర అనే
గ్రామానికి తపోవన బళియారుశింగుపురమనే ~~...~~, గ్రామం దానం చేసి గవంతుల
అగ్రహారం చేసి దానాధ్యక్షుడు అయిన అర్జునకరోజుటు మిశ్రపురంగా దానపత్రం
చేసినారు. ఇందులో కట్టా మోజరు వేదుగను కవ్వాయపేడు.— — — —

వృత్తిం సర్వమాన్యాలు నిర్ణయాలు వెయిద్దైన విద్వాంసులకు ప్రయత్నతుపంపించినారు౹౹—

— ౨౹౹ జగన్నాథపురం అగ్రహారం పూర్వోత్తరం యేమంటే, పూర్వం తాలూకా ముజుందారు జమీందారుడైన జగన్నాథశింగదేవరాజు అధికారం చేసేటప్పుడు వారిశ్రీ రామచంద్రదేవ మహారాజులుంగారి ౧౧౨ వాం కాలాన గోవిందపురానకు తూర్పున వున్న ౦౫౦ భూమి వుంతగా అగ్రహారం కట్టించి తన పేరను జగన్నాథపురమనే అభిధానం చేసిగా సాధన్న నరసింహ పరమగురువుపరంగా ౧౨ వంతుల అగ్రహారం ధారాగ్రహీతం చేసినారు౹౹ ఈ శాసనపట్టా హాజరు లేదుగనుక వ్రాయలేదు౹౹ ౩౹౹ కృపాసింధుశింగదేవ రాజుగారు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు కేతిరెడ్డిపురానకు దక్షిణముగా వున్న భూమి తన పేరను కృపాశింధుపురమనే అభిధానం చేసి ౧౨ వంతుల అగ్రహారం చేసి శ్రీవీరకేశ్వరదేవ రాజుగారి ౧౧ వాం కాలాన దాసాధన్నకు బాలంక వరహాప్రభుది పరంగా ధారాగ్రహీతం చేసినారు౹ పట్టా హాజరు లేదుగనుక వ్రాయలేదు౹౹—

౪౹౹ సదరి కృపాశింధుశింగదేవరాజు శ్రీవీరకేశ్వర మహారాజులుంగారి ౪ వాం కాలాన గోవిందపురానకు తూర్పున వున్న భూమి అగ్రహారం చేసి తన భార్య సువర్ణదేవి పేరను ౧౨ వంతుల అగ్రహారం చేసి సువర్ణపురమనే పేరుపెట్టి ధారా... మార్కండేయ చార్యులు మహారాజు పరంగా ధారాగ్రహీతం చేసినారు౹౹ ౫౹౹ హరికృష్ణపుర అగ్రహారం పూర్వోత్తరం యేమంటే హరికృష్ణశింగరాజుగారు అధికారం చేస్తూ వీరకేశ్వరదేవ మహారాజులుంగారి ౧౨ వాం కాలాన మేషం ౧౧౦౯ వైశాఖ బ ౧౦ సోమ తన పేరను హరికృష్ణపురమనే ౧౨ వంతుల అగ్రహారం చేసి దాసాధన్నకు నిత్యానందుల స్త్రీ పరంగా దానం చేసినారు౹౹ ౬౹౹ మరిన్ని సదరి హరికృష్ణశింగుదగ్గర పైన వ్రాసిన మహారాజులుంగారి ౧౨ వాం కాలాననే పూసపాటివారు ఈదేశం యేలేటప్పుడు వారి తరఫున నవాబుగా

డ్డి దాసన్న పంతులు చిన్నా ముసస్వాసి పట్నాయకుని తమ్ముడు రామకృష్ణపట్నాయకుడు
కొంత్రి స్వామి అదివిపున్నాకాని రవంతులు అగ్రహారం చేసి దానాధ్యక్షుడు మాఁడు మేసాం
తరా ప్పురంగా దానం చేసినాడు॥ ౨॥ కమలాంది విష్ణరం అగ్రహారం కూర్పాత్రుంయేమం
తో పైన వ్రాసిన వారిక్రృష్ణశంబు(గ్రి) వెరక్క స్వశ జేపుమ వీరరాజు ఉంగారు ౧౧౧ వాంన్నాయుడు
నం దినం ౬ శాక ౧౨౪ శుక్రవారం నాడు బ్రాహ్మపురం గ్రామానకు పశ్చిమభాగమందు
తనభార్యకమలాంబ పేరిట ను ౧౬ బ్రాహ్మణాలు అగ్రహారం చేసి దానాధ్యక్షు మారుడు సాం
తరా ప్పురంగా దానం చేసినాడు॥ ౧॥ అమ్మగారియా దేవభోగం శేరువగా కొటలో వున్నశ్రీ
జగన్నాథస్వామి వారికి పూర్వం బళియారు శింగుదేవరాజు గారివల్ల సైన్యం ఇద్దది।
ఇందుకు పట్టా వేదు. కోటిపుర మహాల్రాజాయ అమ్మణియా కిందను అనుభవం జరుగుతూ
వున్నది॥ వెరసి దేవబ్రాహ్మణులకు రజనా ముగ్రామాదులు జరుగుతూ వున్నవి।

ఈ తాలూకా గ్రామాదులు - కరణాలు॥ — గోవిందపురం ముఠా॥ -.

॥౧॥ మజుకూరు కరణం కుంజు దత్తు॥ ౨॥ పునాదు గ్రామం॥ చరణామహా
త్తు॥ ౩॥ బికిలినాణా॥ కుంజు వపాంత్తు॥ ౪॥ దేశాపద్రు గోపీనాథ॥ గోపీనాథమ
హాంత్తు॥ ౫॥ సుబిళియా బింబాదర = పట్నాయకుడు॥ ౬॥ ధనుంత్తారా గ్రామం॥ ధరణపట్నా
యకుడు = ౭॥ పాధర పుంజు గ్రామం = ఆదికుంద మశ్రీకరణ పట్నాయకుడు॥ ౮॥ మారుడు
పల్లి = బొబ్బిరాకు - లక్ష్మణపట్నాయకుడు॥ సారంగుడా ముఠా॥
౯॥ ముజుకూరు గ్రామం॥ బింబాధర పట్నాయకుడు - ౧౦॥ ధనుంత్తారా = పురుషో
త్తమ పట్నాయకుడు = ౧౧॥ అశోకపురం = ౧౨॥ కంచుమండి = ఆదికుందమశ్రీకరణపట్నాయ
కుడు॥ ౧౩॥ కన్నావి యా గ్రామ రాజు తమ్ముడు జోగి = లక్ష్మణపట్నాయకుడు॥ ౧౪॥ పిం
జ్ఞాశింగి = ౧౫॥ బరంపురం॥ దండితబగ దామమనుళా = ౧౬॥ నారాయణపురం శ్రీమర

దేవు శారద వారి జాగీరు = కరణాలు ౹౹ ౧౮౹ తరితర రాజు గారి జాగీరు = చరణపట్నా
యకుడు. - సాస్వన్న మజారా ౹౹ ౧౯౹ మ ౹౹ మచ్చికూరు గ్రామం = ౧౯౹ రామగిరి గ్రామం
నారాయణామద లా కరణం = ౨౦౹ సాగర పల్లి బైరాగులకు సదావర్తిని మిత్రం ఇచ్చినజా
గీరు ౹ - కుంజు దాసుకు కరణం ౹ ౨౧౹ ధవళ పురం రాజు గారి జాగీరు = పద్మచరణప-
ట్నాయకుడు = ౨౨౹ చత్ర శ్రీవిష్ణు గ్రామం ౹ రాజు గారి జాగీరు = పీతాంబర దాసు ౹ ౨౩౹
చికితి గ్రామం ౹ ౨౪౹ బృసుందా = నారదాసు = ౨౫౹ పద్మపురం = నారాయణ పట్నాయకుడు ౹
- ౨౬౹ బాదరాడా = విష్ణుపట్నాయకుడు = ౨౭౹ సుళుసుడా = ౨౮౹ లంబుపల్లి = రామ
చంద్రపట్నాయకుడు ౹ -- ఈగ్రామాదులకు వున్న కరణాల పూర్వులకు పూర్వం బలి
యారశింగు దేవురాజు నాడు కరణీకం ఇవ్వబడ్డవాండ్ల దగ్గెరను పూర్వీక మైనవ్రాసిన
పుస్తకాలు, దండకవిలెలు లేవు, తలి మ్మానావ్రాసినబండా - -- లగాయతు వ్రాసిన వారు
వానా తపిశీలు కావిదాలు పంపించి వున్నారు ౹ నవంబరు తేదీ ౧ లగాయతు ఈనెల ౩ంతేదీ
వరకు సదరి వ్రాసిన పూర్వోత్తరములు చరియాప్తు చేసుకొని ఈడిశంబరునెల ౧ తేదీనికో
వింద పురం నుంచిబయలు దేరి పెద్దకిమిడి తాలూకా - .. అనంతభీమ దేవుగారికసుబా
యిన దిగుపూరి ప్రవేసించినాము ౹ ఈతాలూకా ఆకకత్తులు శాసనములు మొదలైనవి
ప్రోక్షపుకట్లు రవానా చెయ్యవలసిన దిబాబులు చిత్తగించవలెను ౹ ౧౮౧౯సంవత్సరం డి
శంబరునెల ౧౯తేదీ భావసంవత్సరమార్గశిర శుద్ధ బుధవారం ౹ - పులిగడ్డ మల్లయ్య వ్రాత
ప్రతిత్రాలు ౹ - మహారాజశ్రీ ఆక్టింగ్ సర్వెయ్యర్ జనరల్ ధొరగారి సముఖానకు ౹ ౧౮
౨౦ సవంత్సరం జూనునెల ౩ంతేదీలగాయతు జూలైనెల ౩౧తేదీ వరకు మంతస్రుతి పులి
గడ్డ మల్లయ్యవ్రాసుకున్న రిపోర్టు ౹ జూనునెల ౩౧ తేదీ ఆరుగడాతాలూకా ఆకకత్తు
శాసనములు వ్రాయించుకున్నామే జూనునెలలతాలూకారిపోర్టు లున్ను ప్రోక్షపుకట్లు పుస్తకం

సరాతాలూకాలో చేరిన గ్రామమునుంచి గంజాం తపాలుకి రవానాచేసి ఆరాత్రి అక్కడవుం
డి ౩౦ తేదీ రోజు ఆశికా ప్రవేశించి ఆ తాలూకా పూర్వోత్తరములు విచారించి సదరి
ది తారీఖులగాయతు జూలై నెల ౩ తేదీ వరకు నిల్చి వరకు ఆ తాలూకే మజుకూరు గ్రామమందా
రుదు అయిన పాలూరు జగన్నాథరావు పంతులు స్థలప్రవేశించినందున బహు ప్రాచీన
స్థలములున్ను, బహుమాన్యములున్ను అయిన సురఘడా, బారగడా, ఉనేజ మొదలగు స్థ
లాలు ఈ తీవ్ర వర్షాకాలములోను, అతి శీతాకాలములోను వెళ్లడానకు ఆ స్థలాక్షే
త్రమాత్రము అనుకూలమైనవి కావు, అజాగాలుకి ప్రస్తుతము వెళ్లదలచి ౪ తారీఖున ఆ
శికానుంచి గారాకోట తాలూకా మందస మురా యిగ్రామము ప్రవేశించే వరకు సరాయురువారు
జూన్ నెల ౨౨ తారీఖున వ్రాయించిన ఉత్తరం పంపించినందున ఆ రోజు సదరు గ్రామము
లో వుండి తిరిగి వచ్చిన పత్రికనకు ఉత్తరం వ్రాసి ౧౧ రోజున గంజాం తపాలుకు రవానా
చేసి మార్గములో మృగోపద్రవములు, చోరోపద్రవములు బాలాకలిగి వున్నందున మా
ర్గేప వోయించేసుకొని సురఘడా తాలూకా కసుబే మజుకూరు ప్రవేశించి ఆ తాలూకే మజు
కూరు జమీందారు అయిన వేములు డిప్పేంద్రసింహు భార్య రాధాదేవి పట్టమహాదేవి గారికి మ
హారాజశ్రీ మెకంజి దొరవారి కైఫియత్తు ధారగాల్కు వ్రాయించిన వర్తలు అనుసరించి మీ జమీందా
రి పూర్వోత్తరములు వంశావళి మొదలైనవి వ్రాయించవలసినదని ప్రతపరచడమైనది.

అంతట కులోక్తైనం మే నెల లోను ఈ సురఘడా తాలూకా జమీందారులతో
టాకు బాయిపోలు దాసి పుత్రులు రామోదరసింహు చైతన్యసింహు అనేవారు రాధాప
ట్టమహాదేవి ప్రభుత్వం చేయకుండా సరిపెట్టక కసుబే మజుకూరునుంచి వెళ్లిపోయి తాలూ
కాకు ఉత్తరపార్శ్వమందు వుండే పోరాజు మాలువాలు ప్రవేశించి సవరవాండ్లు మొదలై
నకిరాతులను గుంపుచేసుకొని గ్రామాదులలో గ్రామములు పరఘరామప్రయత్నచేసి

ప్రజలతో చుకాని బహుష్కృతూరతులు జరిగిస్తూ వచ్చినందున జమీందారునిపై యీవ ల్లను మహారాజశ్రీ మేజస్ట్రేటు వారికి తెలిసి ఆశికాలో వుండే వేస్తరు కాలుబటులైను ఖారశాలాను ఫితూరి అంచగలందులకు పంపించినారు అనుకరెండువేలకుంభిణలతో సురదాప్రవేసించి సరదారు దామోదరశింను పైతన్నశింను వున్న జాగాలప్రవేసించేవర రకు కలవరమైనందున రెండు వందు పర్యాయాలు లడాయి జరిగినది॥

అంత్తను పైనవ్రాసిన ఖారలు ఫితూరిచెయ్యకుండా తాకీదుచేసి మేజ-స్త్రేటు వారిగల వుత్తరకారం ఆశికా ప్రవేసించినందున జమీందారులకు పైనవ్రాసినవారిభయం లేచి మేజస్ట్రేటు వారికి వ్రాసుకొని సుబేదారు ఘూటీశప్తాయాలను తెప్పించుకొని కాపువుంచుకున్నారు॥ యీ మొకటిమోతువచేతను కరకాలు ఉప్రహోరోకులు మొదలైన వారున్నైతులను మేతుసరి వాడ్డుతాలూకా గ్రామాదులలో వుండి వున్నారు అనుకొట్ట కొటబల రోజున వారికి వర్తమానములు పంపించినారు, బరోజులుగాయతు ౧౦ తేది వరకు సదరుకరకాలు రావటానకు నాలుగు రోజులు ఆలస్యమైనది. ౧౧ రోజులుగాయతు ౧౨ రోజు రెండు రోజులు మాత్రం ఉప్రహోరపు పట్టాలు అమలు అయాగ్రామాదులవారికి కత్తులు వ్రాయడమైనది॥ ౧౩ రోజులగాయతు ౧౪ రోజు వరకు మూడు రోజులు తాలూకాగ్రామాదుల వారికి కత్తులు వ్రాయడమైనది.

౧౮ రోజులగాయతు ౧౭ తేదీవరకు మూడు రోజులు జమీందారు వంశావళీ తాలూకా సరి వాదులు మొదలైన విప్రాయులు చుకొని ౧౯ తేదీ సురదానుంచి వేచి అక్కడి కిరదస్తు భాగమందు వున్న భాగోడి గడాప్రవేసించటమైనది. ౨౦ తారీఖున జమీందారుడైన నగిరిషుల నాథుని యిను గారికి మొగా బత్తు ఇచ్చినందున సరు కురువదేయి అనుపరచి వంశావళీ అక కత్తులు మొదలైన విప్రాయులు చవలసినదని వ్రాతరం చెయ్యడ

ఈ భాంతిగనడా తాలూకా విస్తారంకు నీటిగ ముగనతక సవత కిరా తాక్రాం
త్రత్వైం సర్వజనభయావహం గావున్నది. ఏటి తరపు మాలువా లోబెరినకట్లుం గసరడాలు
వాటి వారకేంగు ధాత్రా జూసదరు ప్రయాణదారును నిరాకరించి రెండుసంవత్సరములనుంచి
తాతాలూకాన్రా వాగులు తిసుల బెట్టుటం ప్రజల దోపించటం చాలు లుకొట్టించడం అవుతూ
న్నది గనుక మన్ను వృగ్రోపద్రవ, జలోపద్రవములు కలిగివున్నది. గనుక ఇత్యాదిబాధల
వల్ల మరిసిదిసి ఆత్మరక్షణా చేసుకోవటం పునర్జనంగా వుంటూన్నది. ఈ తాలూకాలో
టు వంటి భయములు సర్వదాకలవు. అయిన్నదినవములు ఇక్కడి ఉదక పానంచేస్తే అన్ని
లు అతిశయమైనదేహ సంకటం సంభవిస్తుందలు. ఈ బారుగడా [illegible] భాగంకాంచం
దూరాన పర్వతం కిందనుంచి వున్నది. ఆ వాగు ఉదకం తెచ్చుకోవడానకు వెళ్ళవలసివ
చ్చే పదిఇరువై మంది తరవారులు తీసుకొని, బల్లెలు, తుపాకులు, విల్లు కోలలు పట్టు
కొని వెళ్లి తెచ్చుకోవలసినది. ఒక్రు మత్తులై వెళ్లితే వృగ్రోపద్రవములు సంభవిస్తవి. కొదు
లచేత నైనను బాధకద్దు. మేము అక్కడికి వెళ్ళిన [illegible] ఉదకం వినియోగం చేసినా
ము, నా లోను వృష్ణ బలిష్టులైన కొందరికి పెద్ద తెగులు కాన్నది. నా తోటి కరణ శరీరమున్నవారు
లేదు. ఈ ప్రకారంగా బహు జాగ్రత్తగా పడి వుండడం చేత నుండి [illegible] వరకు మోని
మిది రోజులు తాలూకా అక్కడ [illegible] వ్రాయటానకు అనుకూలమైనది కాదు. అందు తన్ని
త్తము వల్ల నుంచి ఉత్తరం వ్రాయడానకు ఆలస్యమైనది. ఇది గాక ఇక్కడినుంచి వంటరిమ
నిషి వెళ్లగూడదు. ఇరువై ముప్పై మంది ఆయుధాలతో వెళ్ళవలెను. వెతుంటే ప్రాణం
దక్కదు. ఇందుకు గురించి ఈ దేహ సంకటం వల్లనుంచి నిత్యమున్న [illegible] విన్నపం వ్రా
సుకోవడానకు ఆలస్యమైనది. సదరు [illegible] తారీఖు వరకు తాలూకా కరణాలు [illegible]
లు మొదలైన వారు హాజరు అయినారు. —

ఈ సరుకు తాలూకా అక్కడ తాలు శాసనములు రాజవంశావళి వెయిదేవిన
వి. శాడౌలతు 17 తేదీ వరకు వ్రాసుకొని సన్నదులు 17 తేదీ బాపున తానుంచబడియుండినది
రాకోటు తాలూకాలో జరిగిన ముంతరా యిత్తాంమములలో సంవత్సరీ జ్ఞప్తి వేసించబడెను
నది. ఈ తాలూకా కుంపిణీ వారి కిస్తీ పేరులో వున్నది ఈ సరుకు కలెక్టరు ధారణాలో పూర్వ
పవారీ రస్తుల్త్తైన మెనేజరు వుండి వున్నారు. వీరి వారి కులము మొదలైన వారికి వర్తమాన
ములు పంపించినారు. పశ్చాత్తు గాన దొరయాజ్ఞ చేసి వ్రాసుకొన్నారు.

ఖుంసరా తాలూకా జమీందారుల పూర్వోత్తరములు తమ మంచివారా
నుల భూమి సరి వారు అయిన తాలూకా ప్రస్తుతము ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారను
జయబహుంజు తంత్రి తైన శ్రీకర బహుంజు ప్రతని తంత్రి తరణా బహుంజు వాల వంతుగాను సం
వత్సరములు జమీందారి చేసి తదనంతరం గోకుల బృందావనం మొదలైన పుణ్యస్థలము
లు యాత్ర చేయవలెనన్న బ్రాంతికల వార్తై కృతనం జయబహుంజు ఆదివరకు పదిపన్నెండు సంవత్స
రముల వయస్సుకల వారైనందున తాలూకా అధికారానకు శ్రీ పావుబ్బు వ్వవహారస్థల వప్ప
గింత చెట్టి ఈ తను ఆ మొదలాది పుణ్యస్థలాలకు వెళ్ళి గోకుల బృందావనం యాత్ర చేసుకొనిని
జస్థలానకు వచ్చే వరకు ఈ నంజయబహు. జు వారి క్లిందన్నుతు పొంపహుతి నందున వ్యవహా
లు పారతించి గాదస్తు అయినరూ పాయలు కొంత సరావు వారికి ఇచ్చు కొంత దుబాగా వ్రయ
చేసి దొరజ. పెద్ద క్రియలు బాలాజరి గిస్తూ లో కాటుప కారిగా వుండే వరకు తంత్రికి తెలిశ
తైమవుంచినం తల్లో హిత మపరారి అయి పోయినారు శ్రీకర బహుంజు గారు సరావు వారి
కి రెండు మూడు లక్షలరూపాయల పర్యంతరం బకాయి బాకీ పడి తావడుకు తైకంచెల్లిం
చవలెక బేరజు తైతేకి కాతరపులో వుండే జమీందారి సంకాందరని కాట్టి పంజుకూంచుట్రి
పురు గంజులుంకొస్తా కూ కలెక్టరు చేస్తూ వున్న వేస్తరుత్తా ముద్దార గారి విరాదముతిరుగబడి...

సకల తాలూకాలలోను పితూరీలు జరిగించబడ్డినది. ఆ సమయములో సదరు శ్రీకర భంజువారికి వారసుడైన ధనుంజయ భంజు గారు ఆ నుధారవారికి కలిపుకున్నారు.-

శ్రీ ... గారు తమ అప్పరులు లోబడియ లేదని ఖుసరా కోటకొట్టి వేసి, కొల్లాడ తక్కె ల్లా పాడుచేసి మాళవ దేశములో వుంటిది మహాప్రసాదం గారివాళ్లు చేసి శ్రీకర భంజు గారిని పలాయనం చేసి అతనికి జీవనార్థము మాళువలో వుంటి మహాలు కొ లోరదుం గారి ప్రసాదం మొదలైనవి నాలుగు అతనికి విడిచిపెట్టి తతిమ్మా బయలు గా జప్తుచేసి మిడి మహాలు ధనుంజయ భంజు గారి పరం చేసి జమీందారీలో కలిపినారు గనుక సదరు ప్రకారం ఉభయులు కొన్ని దినములు అనుభవించినారు. ధనుంజయ భం జు [illegible] సంవత్సరములు ఖుసరాలో వుండి తదనంతరం చిన్నకిమిడి వారు గంజాం జిల్లా ధికారం చేసే ... [illegible] మధ్య తుతీసుకొని తంత్రి వున్న స్థలం నకు వెళ్లి ... అతను పరారీ అయినందున సదరు నాలుగు మహాలను స్వాధీనం చేసుకొని తల్లిని తంత్రి వుంచుతూను బంధుమైన తమ్ముళ్లను వారి భార్యలను తీసుకొని వచ్చి ... లో వుంచి తాలూకా అధికారం చే స్తూ, తాలూకాలో యవ్వరి ఇండ్లలో గాని నగలు స్త్రీ నగలు వుంటున్ని, అవ్వన స్త్రీ నగలు వారి స్త్రీలను బాధిస్తూ వుంచ బలాత్కారం చేసి తను తెప్పిస్తూ, దగ్గర వున్న వారి కలిగి ఇండ్లలో వచ్చిన గలక్షణాలు వుంటే అడిగినంతల్లో ఇవ్వని పక్షమందు ఇండ్లు దోచుకొని సంకెళ్లు వే సి వారిని నగరులో ప్రవేశ పెట్టి కామోపభోగాలు అనుభవిస్తూ స్త్రీ వేషధారులై వుంటూ రాత్రి కాల్లాండ కుక్కోట చెట్టించి బందోబస్తు చేసి ఆ లోపల ప్రవేశించి తన తాలూకాలోనేమి ఇతరములైన తాలూకాలలోనేమి హరి బల్లాలు అనగా దివిటీ దొంగలు ను వుంచి పదార్థములు గల ఇండ్ల మీదికి పంపి దోపించి తెప్పిస్తూ ఈ ప్రకారంగా కంస జరాసంధ తుల్యులై లోక బాధ చేస్తూ అంతర తమ్ముల యొక్క భార్యలను భంగపెట్టి

తమ్ములను వధ చేయవలెనని యత్నిక్కుతుంచేస్తూ వుండగా తమ్ములు ప్రాణం తప్పించుకొని ఒక చిన్నవాడుగం జాం ప్రవేసించినాడు. ఒక చిన్నవాడు కొంతదూరం తప్పించుకు పరారి అయి నాడు. చిక్కటి కాపురస్థుడైన నవలకంఠరాయ గురువు అనే వైద్యబ్రాహ్మణుడు ఈష్టప్రముఖున విద్యలు కాన్ని అభ్యసించి సర్వబ్రాహ్మణుల అనే పేరు పెట్టి సదరు జమీందార్ దగ్గర ప్రవేసించి తనకు భూతభవిష్యద్వర్తమానములు తెలుసును. ఇది గాక నా దగ్గర వుండే సేరవారులు వారి జీలు. కాక యీ వెయిద్యాన్ని వారికి నావల్ల వుండే శాస్త్రములు తెలియచేస్తాను. ధనాగమమును గురించియు వారి వారి దగ్గర యంత్రమాత్రము ద్రవ్యము వుండును నా స్థలాంతరములు లోటి అదుపు చేస్తాను. ఇటువంటి విద్యలు నాకు తెలుసును అని చెప్పినందున సదరు జమీందారు అతన్ని విశ్వసించి వుంచుకొని యవరి వరి మతలబులు అడుగుతూ వుండేవాడు. జమీను నెల్లూరు తాలూకు నందున అక్కడ నుంచి వచ్చి సరూపులను గురించి అతన్ని జరిగించిన వృత్తాంతము సమాచారము తెలిసి పోయి ప్రాసుకొని ఆ శికామాంగానను సురదా ప్రవేసించిన తర్వాత నుంచి సదరు జమీందారు జరిగిస్తూ వున్న సంగతులు వినబడ్డవి. ఆది సువసు ప్రాయముది వైనది. ధనంజయుడు, అబ్బినిగం జమాజుం వెయిద్యానికి నిశా వస్తువులు పుచ్చుకొని యెప్పుడూ మత్తులో వుండి రాత్రిపగలు రాత్రిగాని స్త్రీ జరిగించడం, స్త్రీ వేష ధరుడై తదనుకూలమైన వస్త్రాభరణాములు ధరించుకొని సదాస్త్రీ లోలుడై వుండడం స్వాభావికం అతనికి అయి వుండెను గనుక సర్వబ్రాహ్మలను పిలుపించి దగ్గర నుంచి తన పెంక వృత్తి వారికి ఈ వెయిద్యమైన వారిని పేరు వకు లోటించి నా పట్ల ప్రియులు ఎవరు వున్నారు, అప్రియులు యవ్వరు, ధనంకల వారు యవ్వరు, లేని వారు యవ్వరు, స్త్రీల వార్తస్వము వగైరాలు యేమేమి వంటివి. అని అడిగినంతల్లో సర్వబ్రాహ్మణ్యాప్రియులు కారణ వారిని ధనము వున్నదని చెప్పిన వారిని ఇష్టం వచ్చిన స్త్రీ

లను బాధించడం, దండించడం అయినది. ధనం వుంటేనే దానిని చెప్పిన వారిని ఇష్టశిక్షలు

యించుకుని దేశాలు వేయిస్తూ మిరాశీదారులనే తులసీసరదారుని రాళ్ళచేత సుమారు చంపించారు

ఈ తీరున ప్రతి దారుణ వధలు జరిగిస్తూ వచ్చినందున కొల్లాడ గ్రామాలలో వుండేవారు కొంద

రు దేశపర్యటనం అయినారు. కొందరు ఇక్కడికి రెండు కోసుల దూరాననున్న సాగాం దగ్గర

వున్న కుంఫిణీ సుబేదారు ఘోరాలు దగ్గరికి వచ్చి నరకయాతన చూచినారు.

అంత్యకాలంలో ధనంజయపురంజీ తన తాలూకు సొకలనూ వదలుకొని వర్త

మానం పంపించినందున సుబేదారు వాండ్లకు ఆసరా చేసి పైజస్తీలు వారికి ఇవ్వమేస్తూ

ఉనాని వున్నంతలో సదరు జమీందారుడు పరారి అయివచ్చి తన తాలూకు మనుష్యులకు.

వీరికి ఆసరా చేసిన కుంఫిణీ వారికి స్థాయిలకు తేమి. మరిన్ని తాలూకాలలో వుండే కుం

ఫిణీ వారి తాలూకు పౌర్తిస్తుదారగారి బంట్రోతులు సాంతరుగు మాన్యాలు మొదలైనవి స్వా-

రు ఇలాంకా సొంకలకు రస్తు శీస్తరం జాములు ఇవ్వవద్దని తాకీదు చేయించి ఛిల్లగుంట

లో వుండే సాంతరు సాగురును పోలీసు బంట్రోతులను పావనం పింపించినారు. ఈ ప్రకారం

గా సరగ్రుల లక్ష్మీపేరు [illegible] వ్రాసిస్తూ వున్నారు. దీనస్థలను బాధపెట్టడం వల్లను

లను పట్టి పట్టి చైదా చెయ్యడం ఎవుతున్నది. గనుక మరా కాంచిరేటి మొదలైనవారు

చితానా తాలూకా పాలకులు వెలస పోయినారు. కంఫిణీ వారి లాటి [illegible] రెండవ వేపు

నన్ని తాత్పర్యకలగిత దనుగూల మర్ధ్యప్రయత్నములు చేస్తూ నారని చెప్పుతూ వున్నారు.

ఈ లోపైనం మాత్రం వధ చేసినాడట, వుంచుకున్నవి [illegible] గారి నియమం దుడుకోపం వ

చ్చినట్లు జమీలు చేయించిన [illegible] వుండగా ఇప్పుడు సరా తాలూకా వున్నా.

ఇప్పుడు సరా తాలూకాను గురించి జమీందారుడు జరిగించిన వ్యాత్తయు పైజస్తీలు, కవే

స్థరుధార గారలకు [illegible] వ్రాసి వున్నావని మనవి వ్రాసుకొని వుంటిని. అందుకు జవా

బు మెప్పు లేదు. ఇదిగాక కథనుం జయంబులు ఇక్కడ వుండే ద్వారపాలకులు పట్టింపబడియుండక లిఖింప తీర్పించడం లేదు. గనుక వారి కవున్నది. క్రియలు ఆ లాగే జరుగుతూ వున్నవి. ఈ సంగతి వ్రాయిస్తానన్నందుకు విశదంగా కాగితం ములకు విన్నపం వ్రాసినాను. సదరు జమీందారుడి తండ్రి నైన శ్రీకర బసంజుట్టి గారు సుమారుని వల్ల నుంచి నిర్దేశ పలాయనమైన తిరిగి వారికుల బృందావనం వెళ్ళి పైగా అయి కొండగారి మేస్వరం మొదలైనవి స్థలాలకు సేవించి వచ్చి ఇప్పుడు గంజాం లో వుండి వున్నారు. వారికి బాల్యాలు ఉన్నగా దివ్యటి దాంగులు భయం చాలా కలిగి వున్నది. తీర్థం ప్రారంభమై పాలించిన పుత్రసంప్రదాయ సంయమనయోవస్తు గతులు గ్రహించబడమైనది. సురభా లోటుకారం మొకటి ఒక కత్తులు ఉగ్రవారికి ట్లాలు రాజు వంశావళి మొదలైనవి వెతిస్తున్న కాలం గానుకొల్లు కట్టి సమూహంగా వకుర వానాచె య్యదగినవైనది, దాఖలు చిత్తగించవలెను.

పూర్వ గోడ తాలూకా ఒక్కొక్క తాళ్ళు శాసనములు మొదలైనవి తెండు మూడుగోళ్ళు అలాగే వానాచేస్తూ వున్నాము. 1819 సంవత్సరం ఆగస్టు నెల తేది బహుధాన్య సంవత్సర శ్రావణ బ 11 స్థిర వారం, ముకాం వయుంద మురాయి తాలూకా గ్రామ కోట జిల్లా గంజాం — పులి నర్హ వల్లయ్య ముత్తప్పరి వ్రాలు —.

మహారాజశ్రీ ఆక్టింగ్ సర్వేయర్ జనరల్ ద్వారకానాథ సముఖానకు ... లేఖ 1819 సంవత్సరం.

Restored by. [illegible]
23.6.43